

Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej gminy Cekcyn

(wykonana na potrzeby sporządzania Gminnego Programu Rewitalizacji)

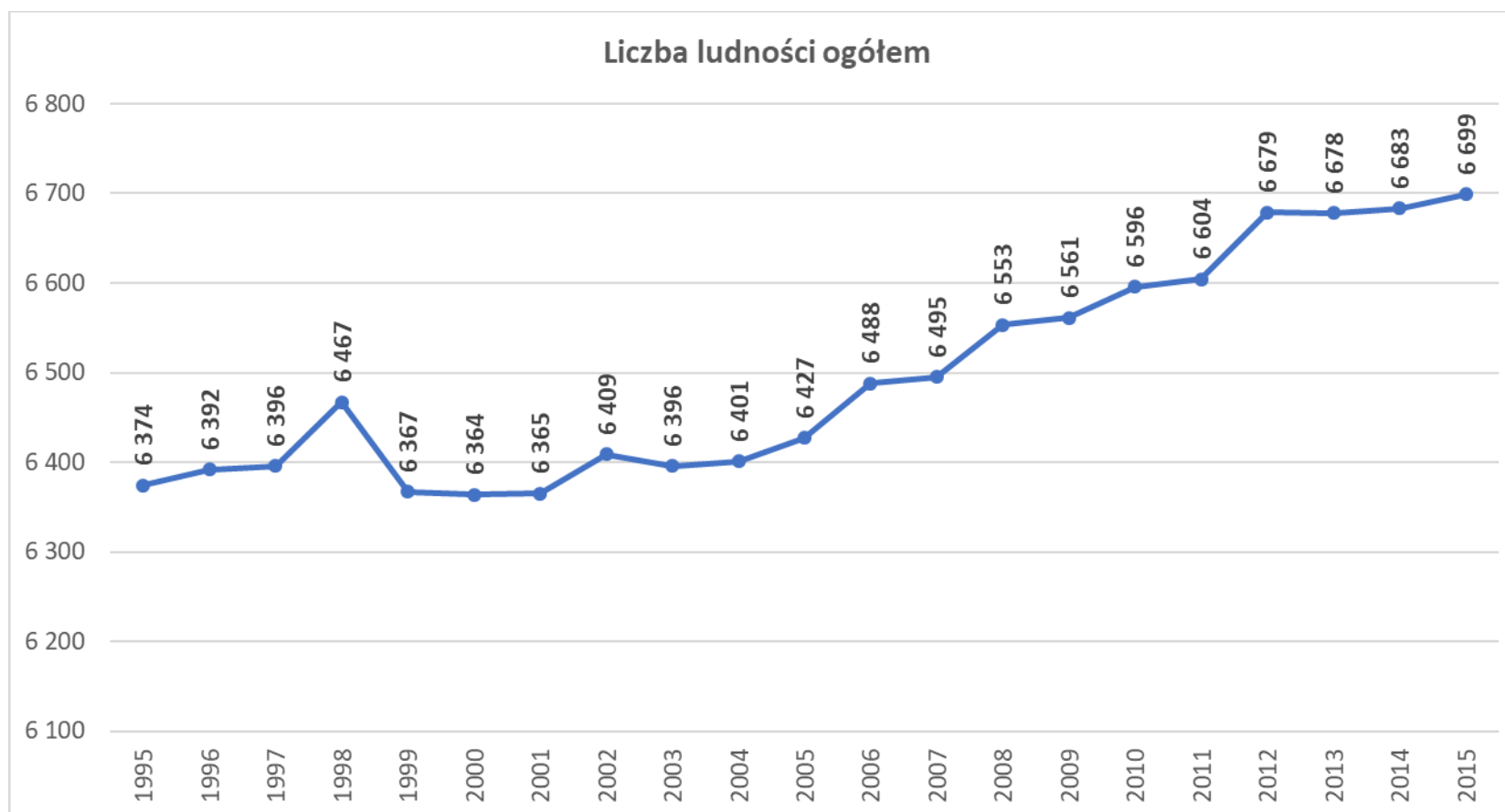
MINISTERSTWO
ROZWOJU

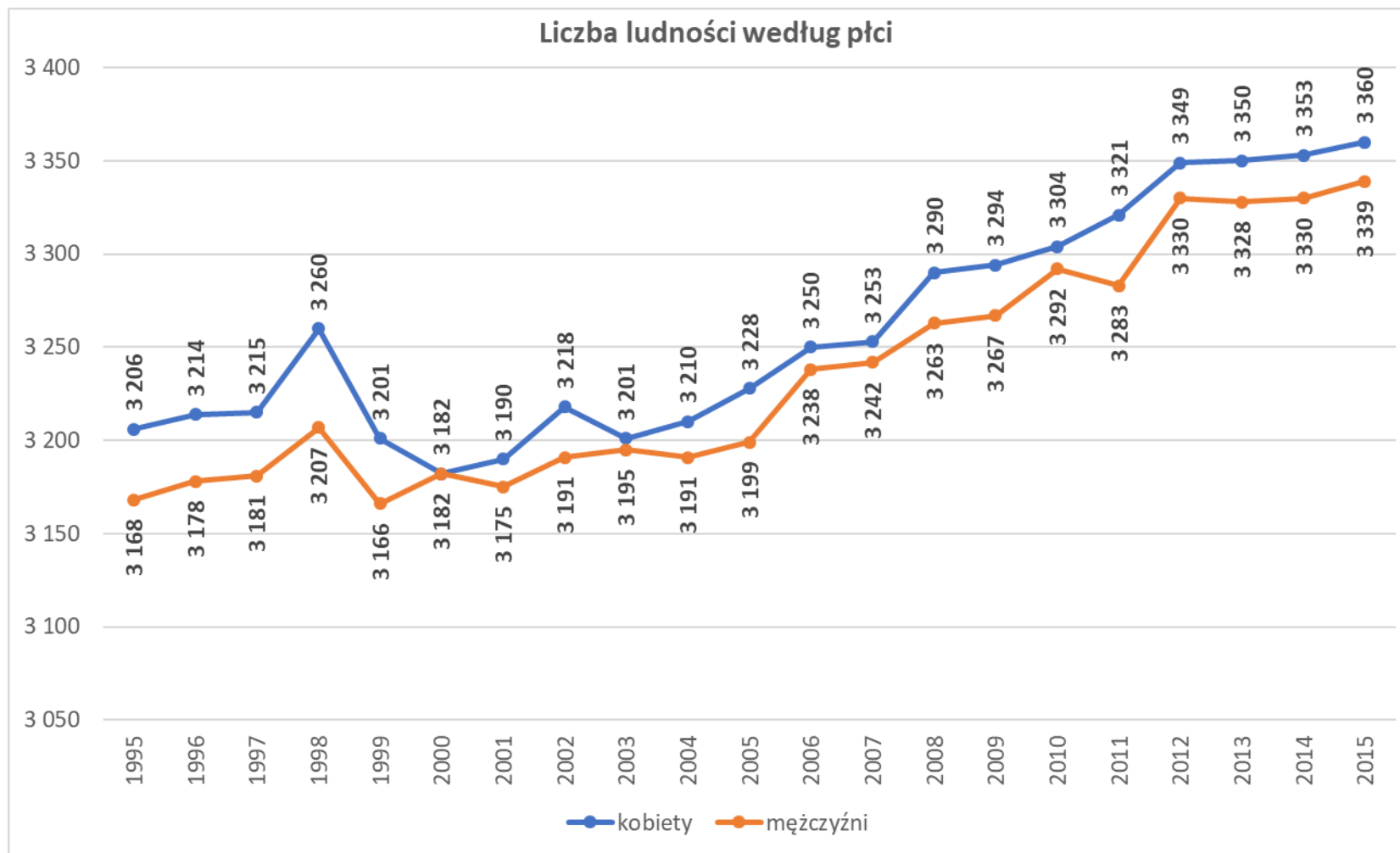
WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

Unia Europejska
Fundusz Spójności

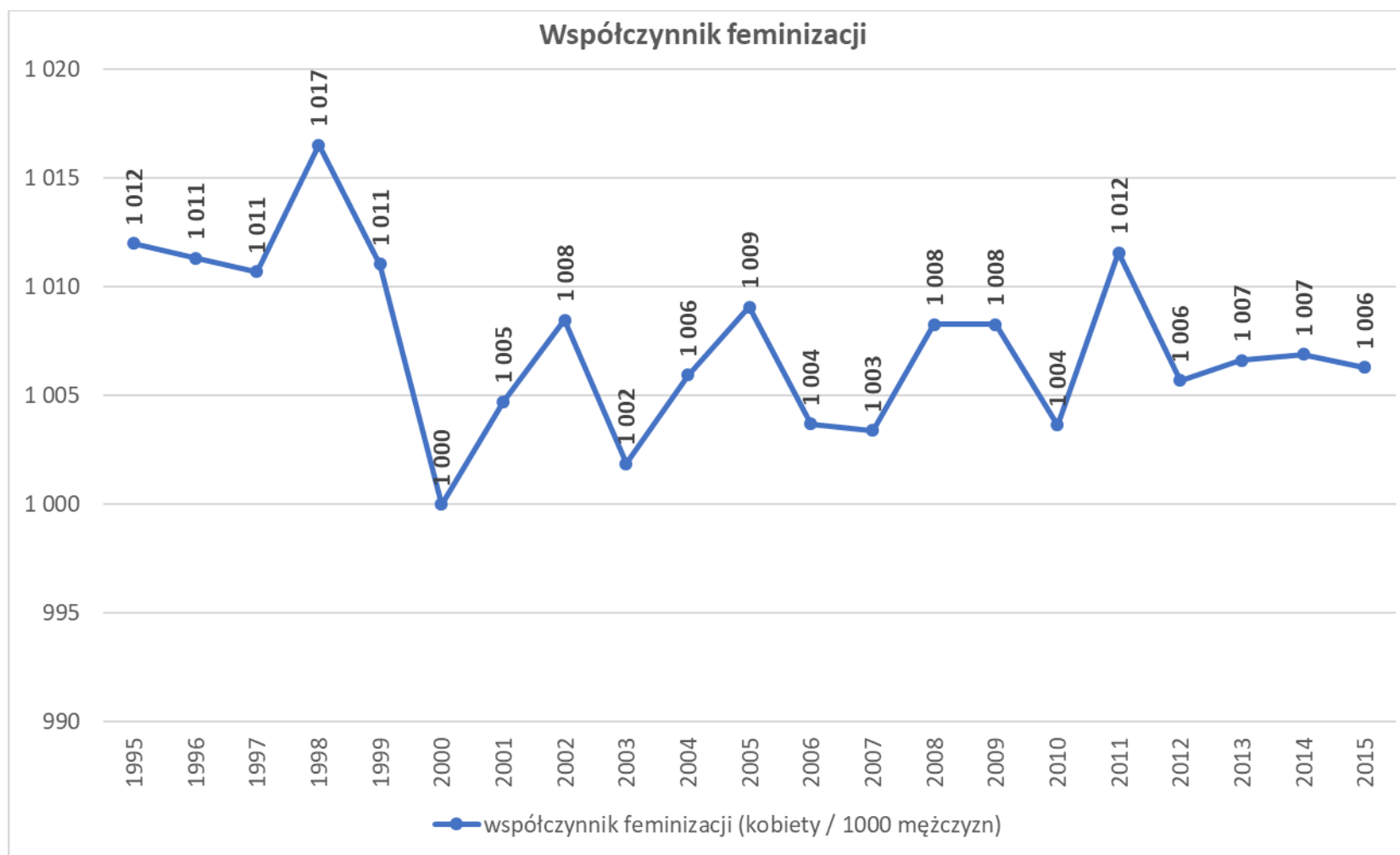

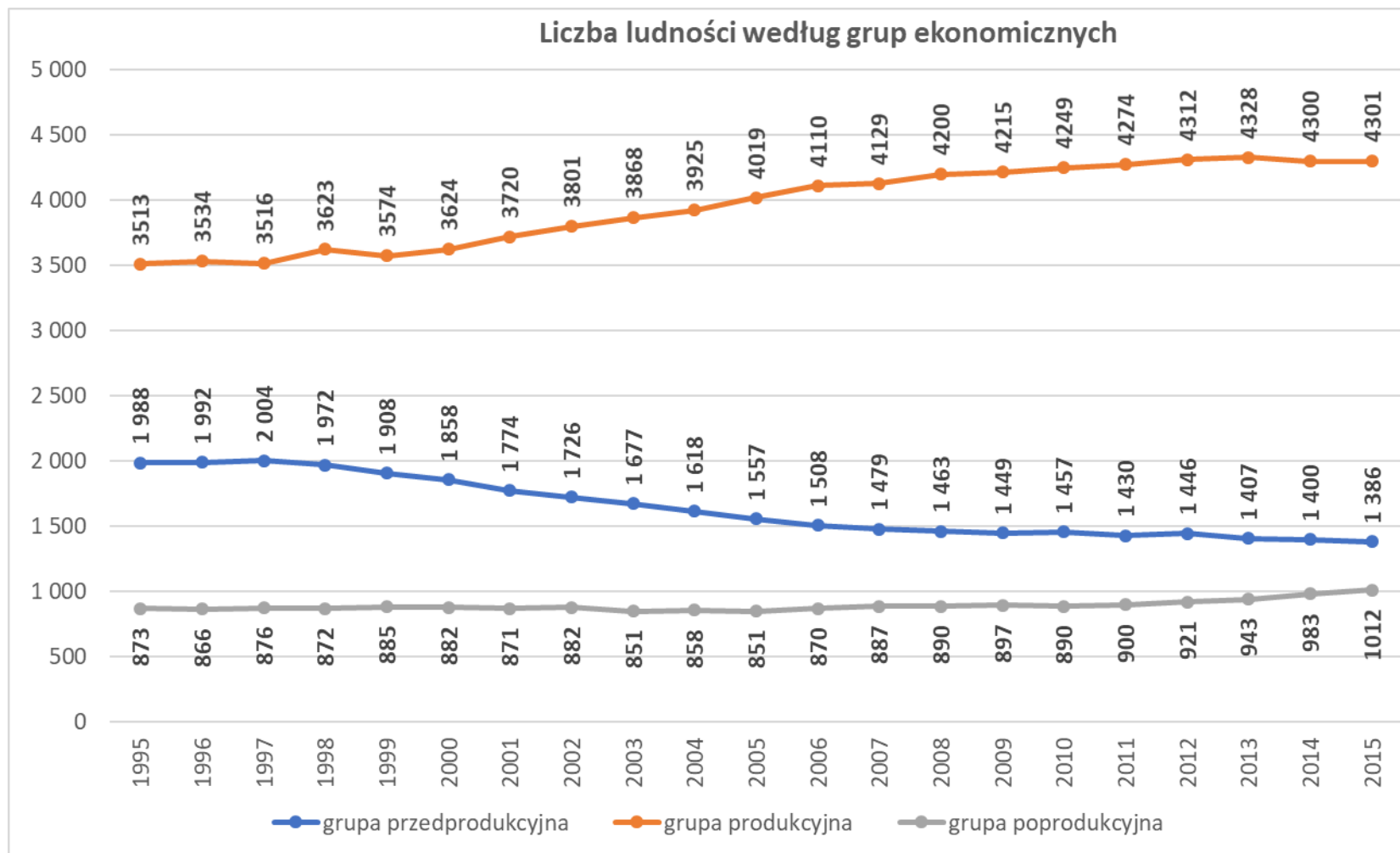
Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS (stat.gov.pl)

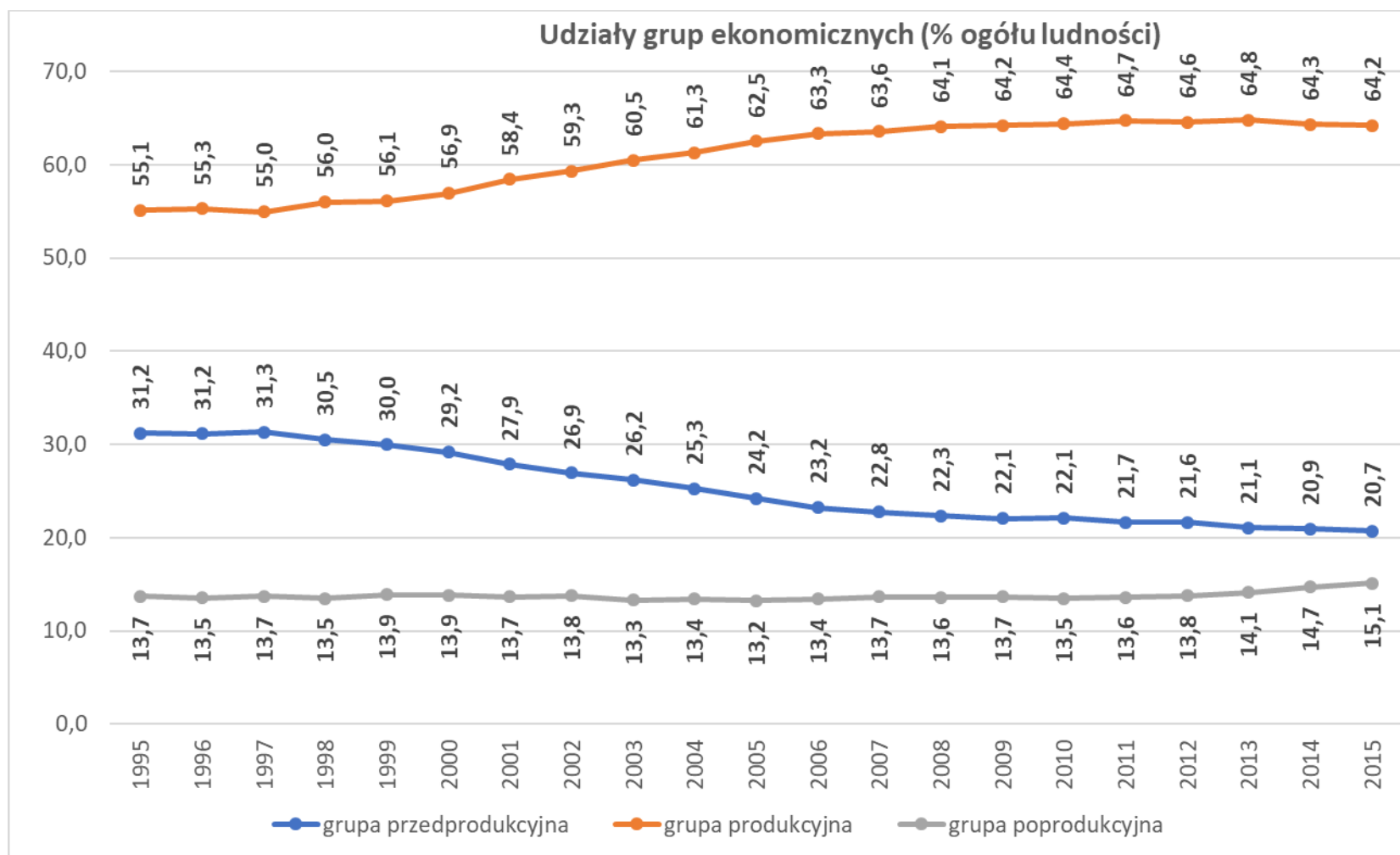
Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS (stat.gov.pl)

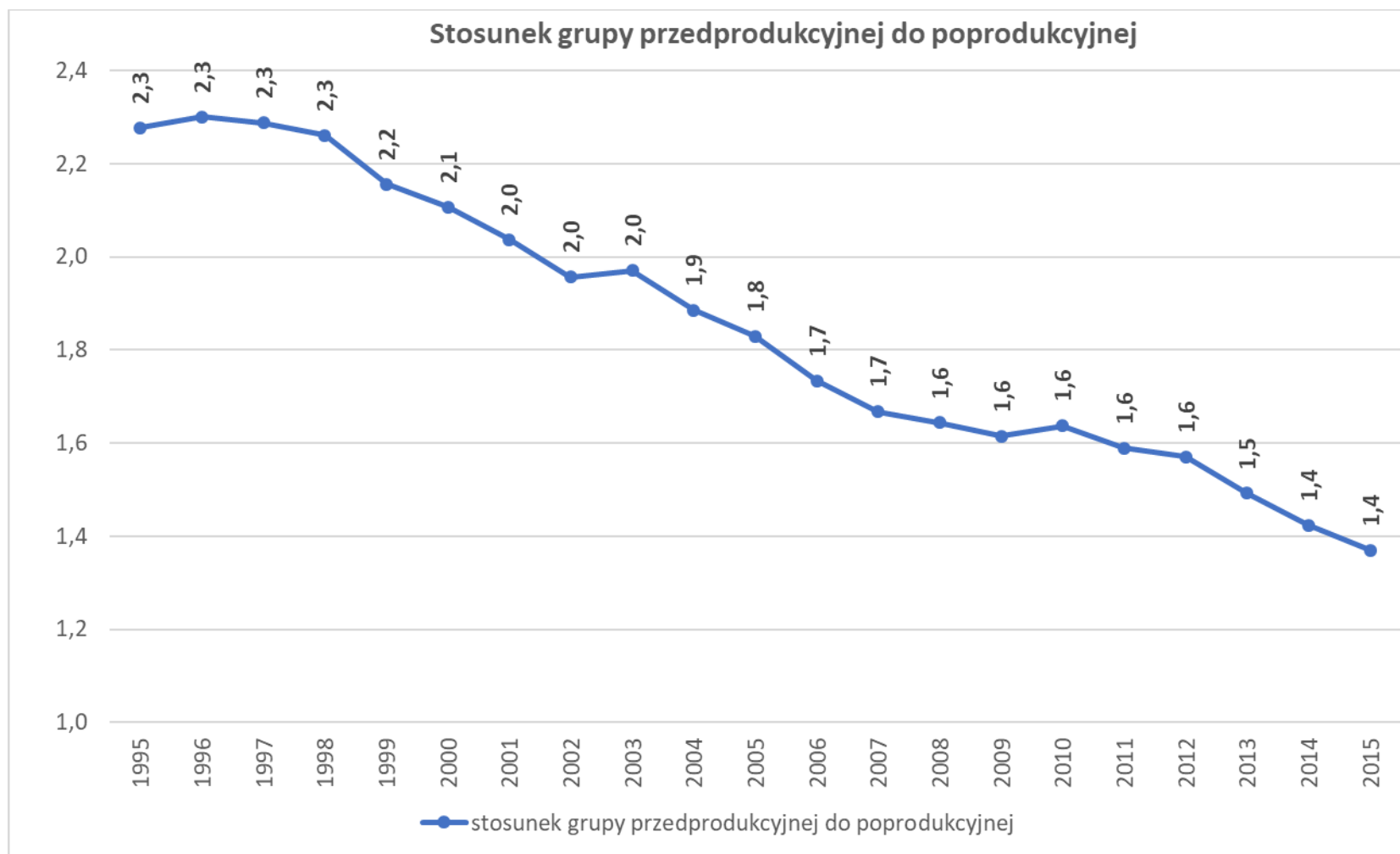
Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS (stat.gov.pl)

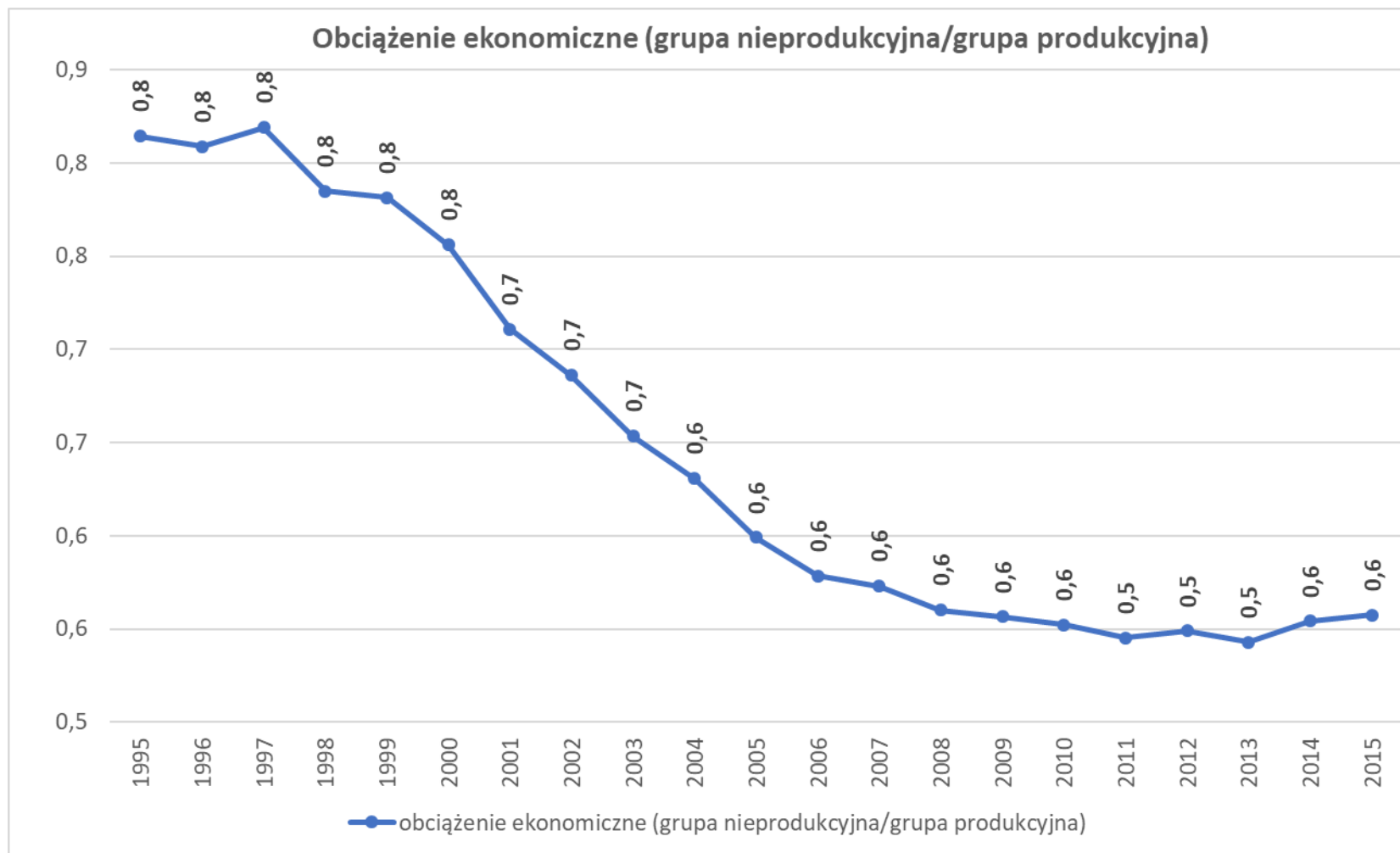
Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS (stat.gov.pl)

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS (stat.gov.pl)

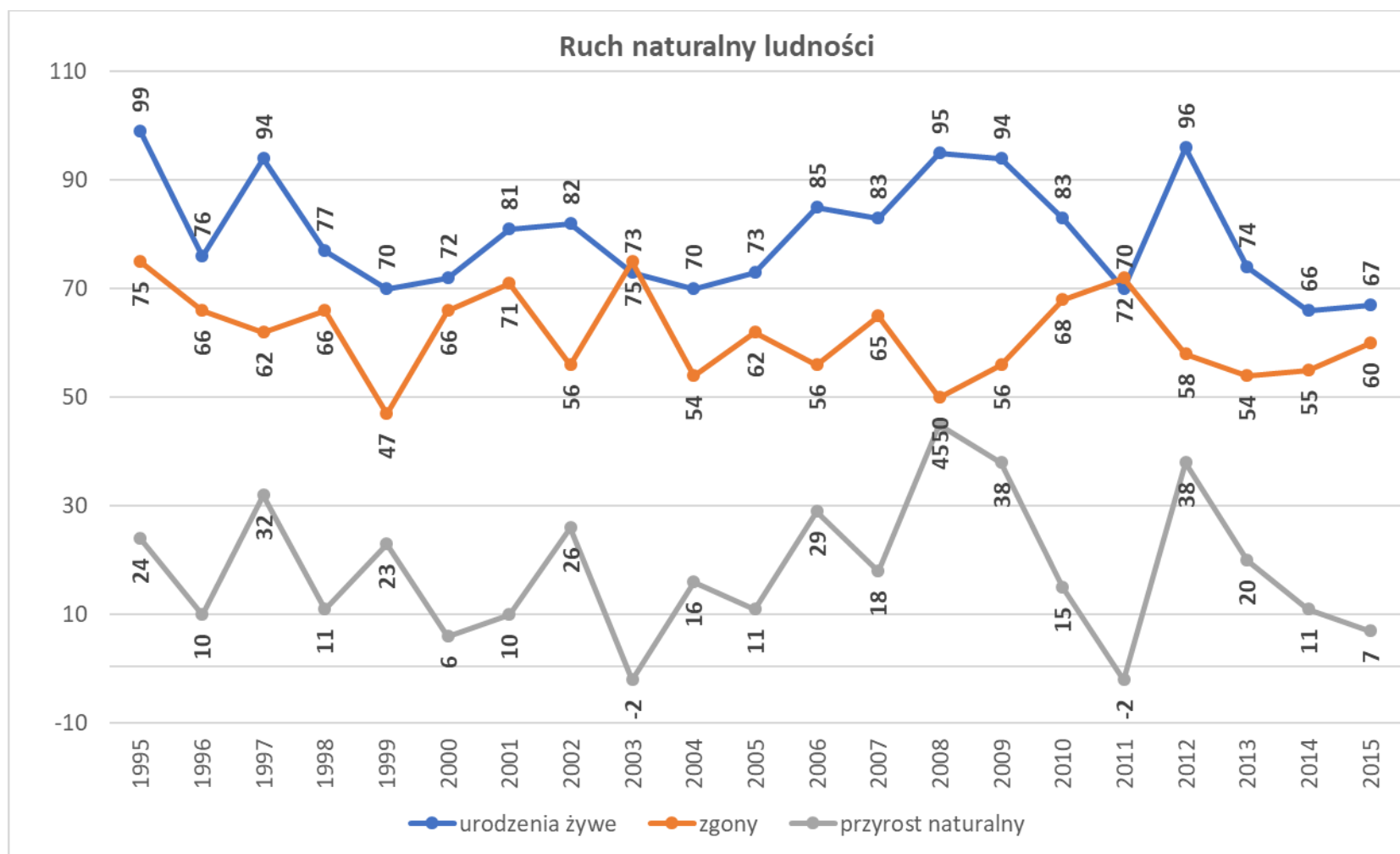

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS (stat.gov.pl)

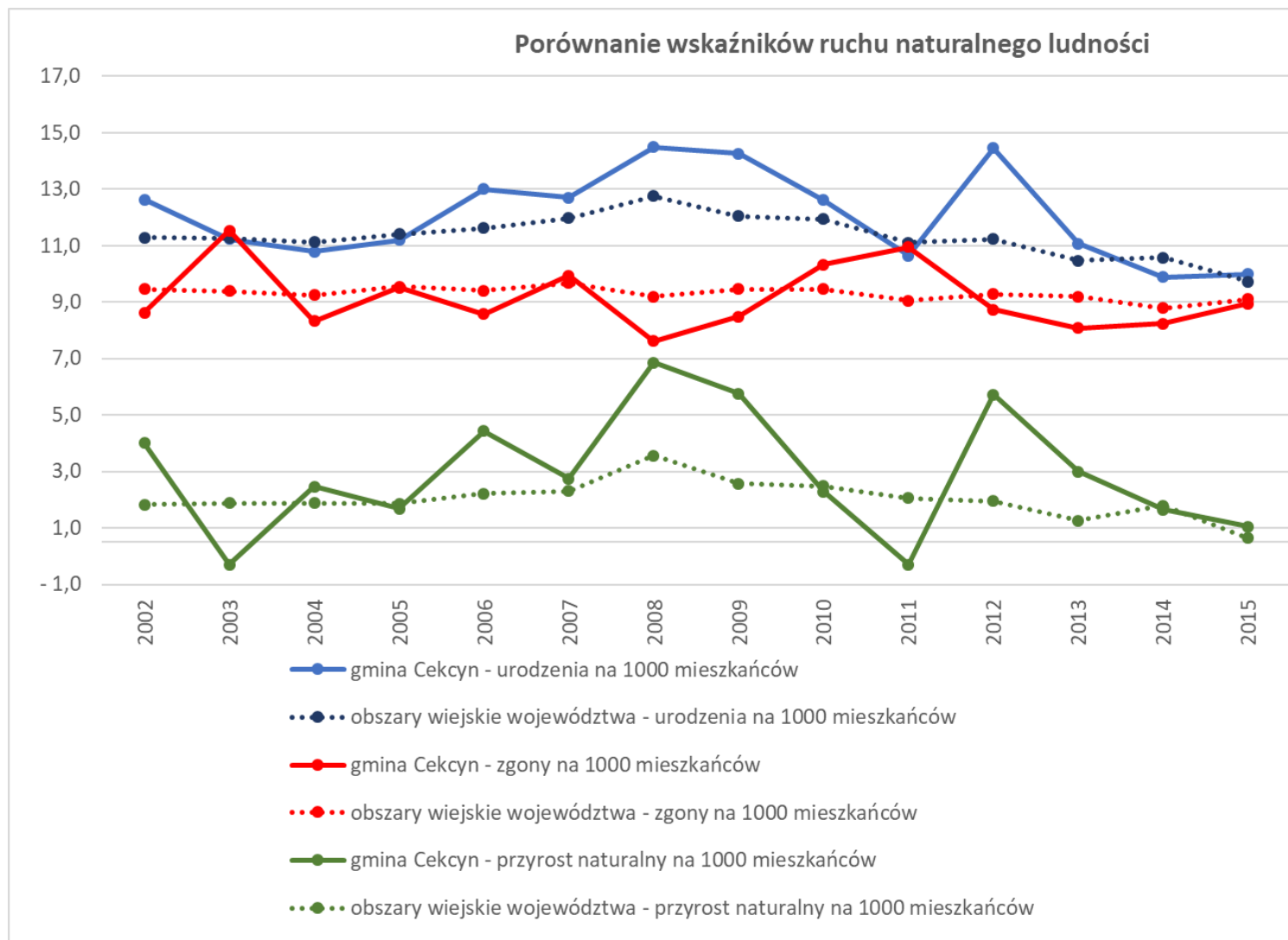

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS (stat.gov.pl)

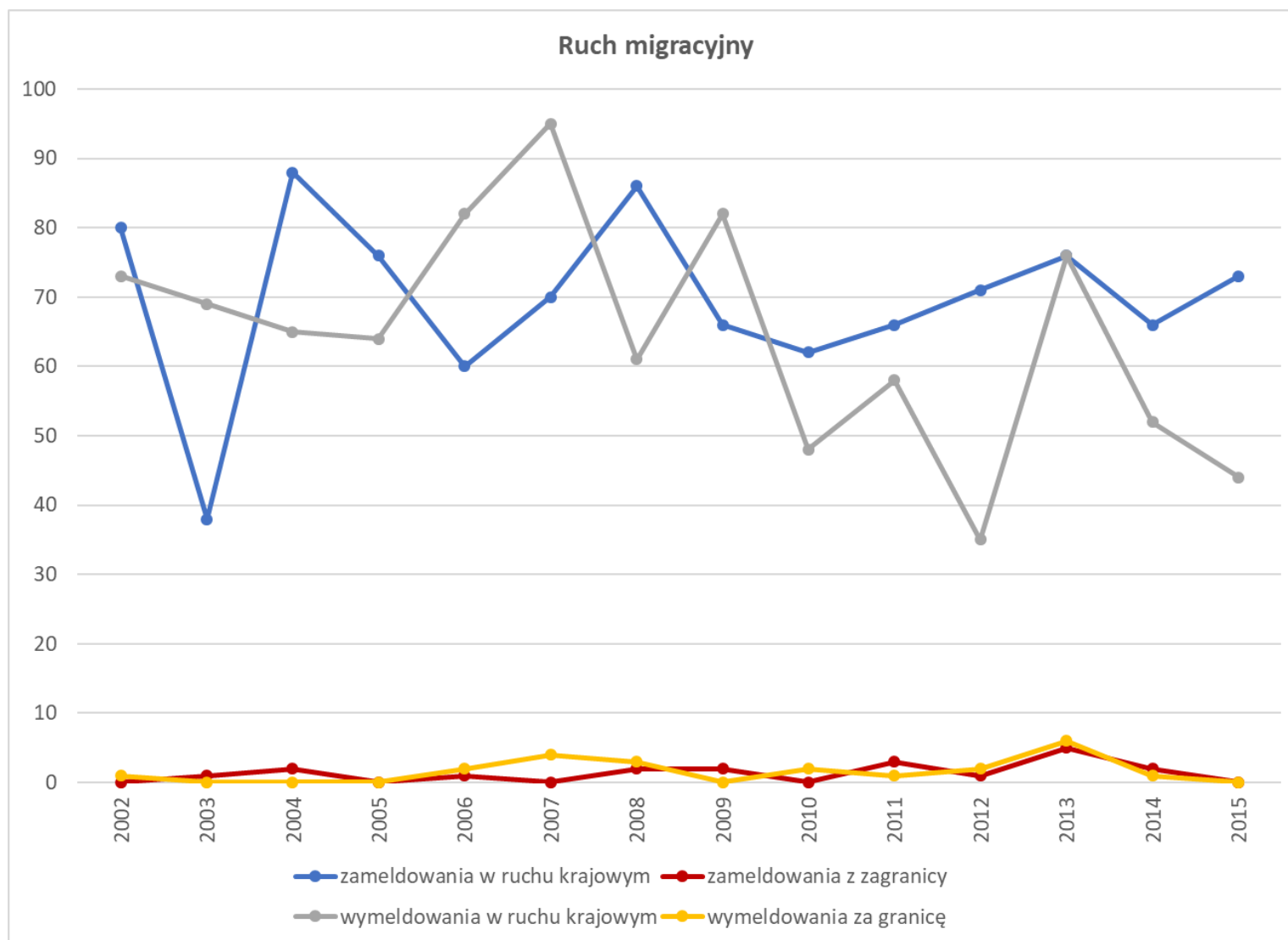

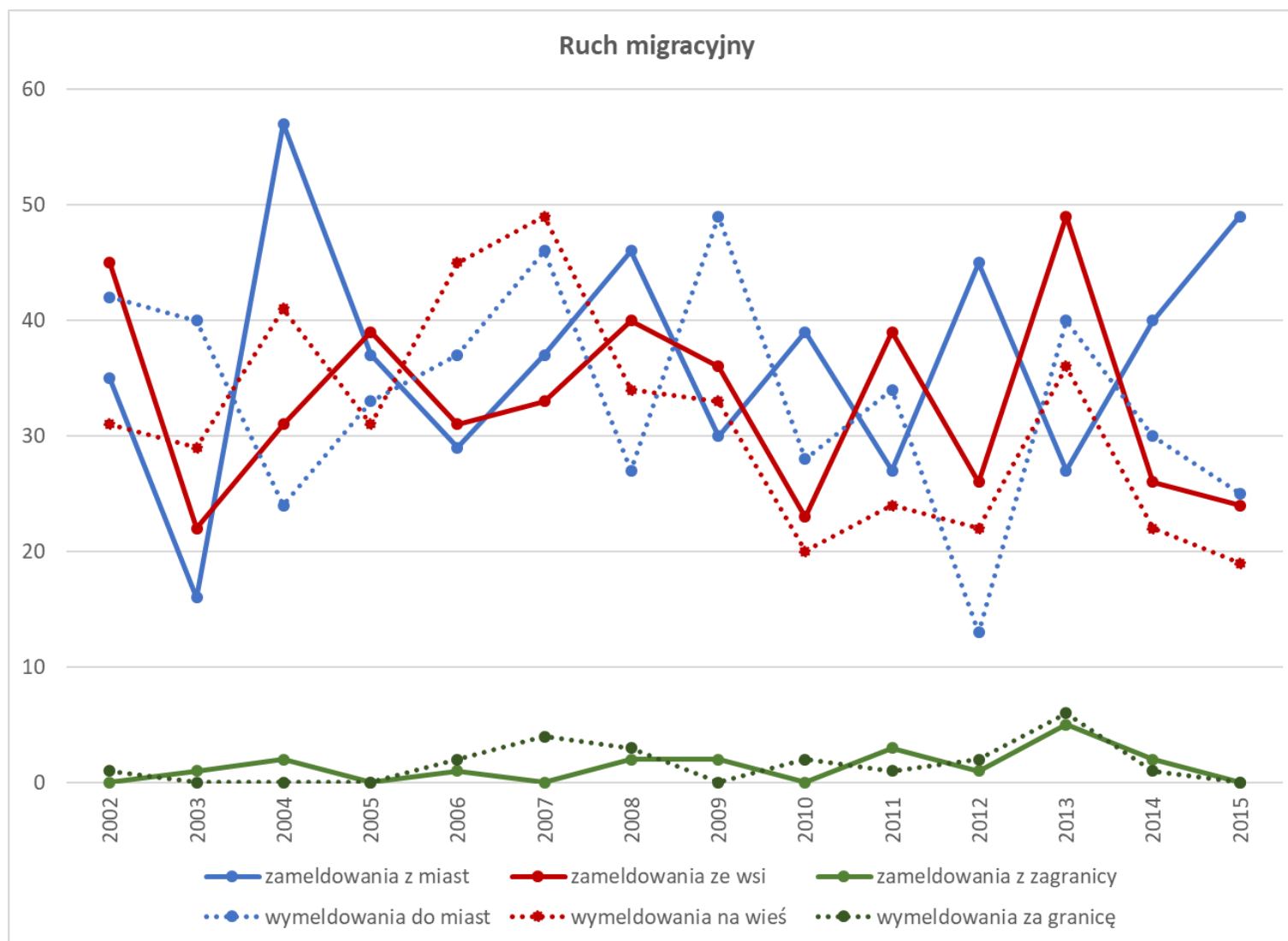
Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS (stat.gov.pl)

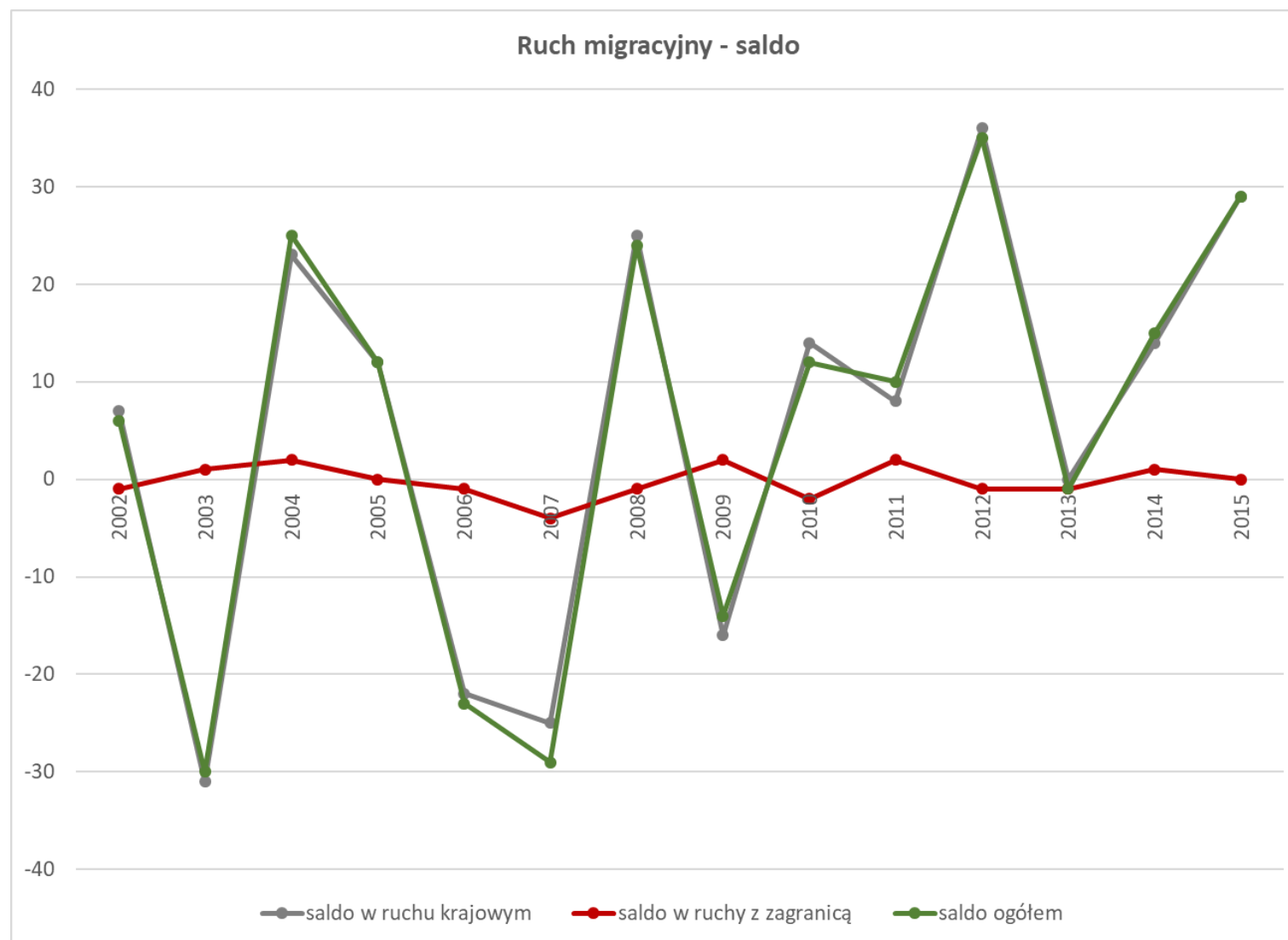
Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS (stat.gov.pl)

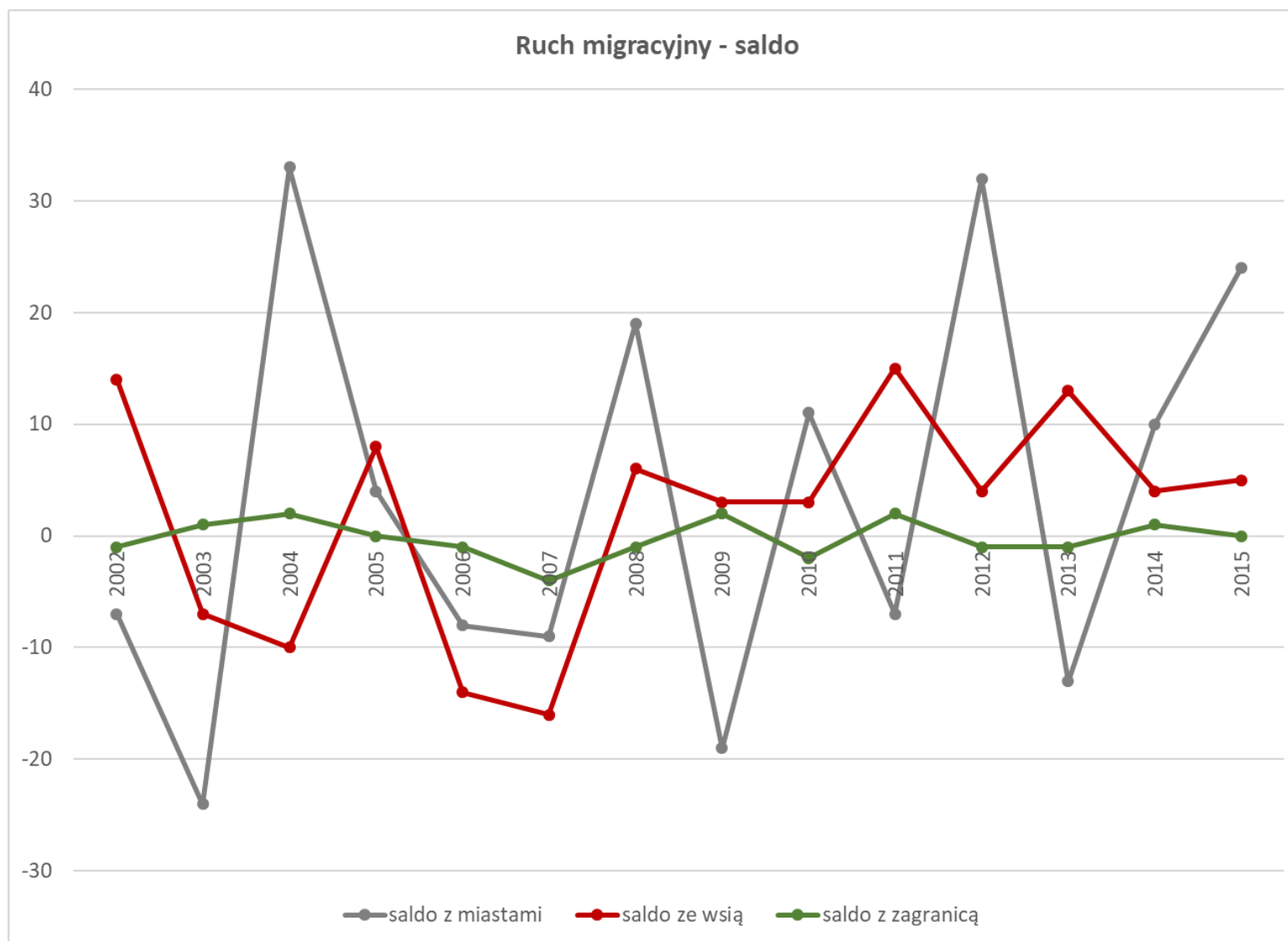
Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS (stat.gov.pl)

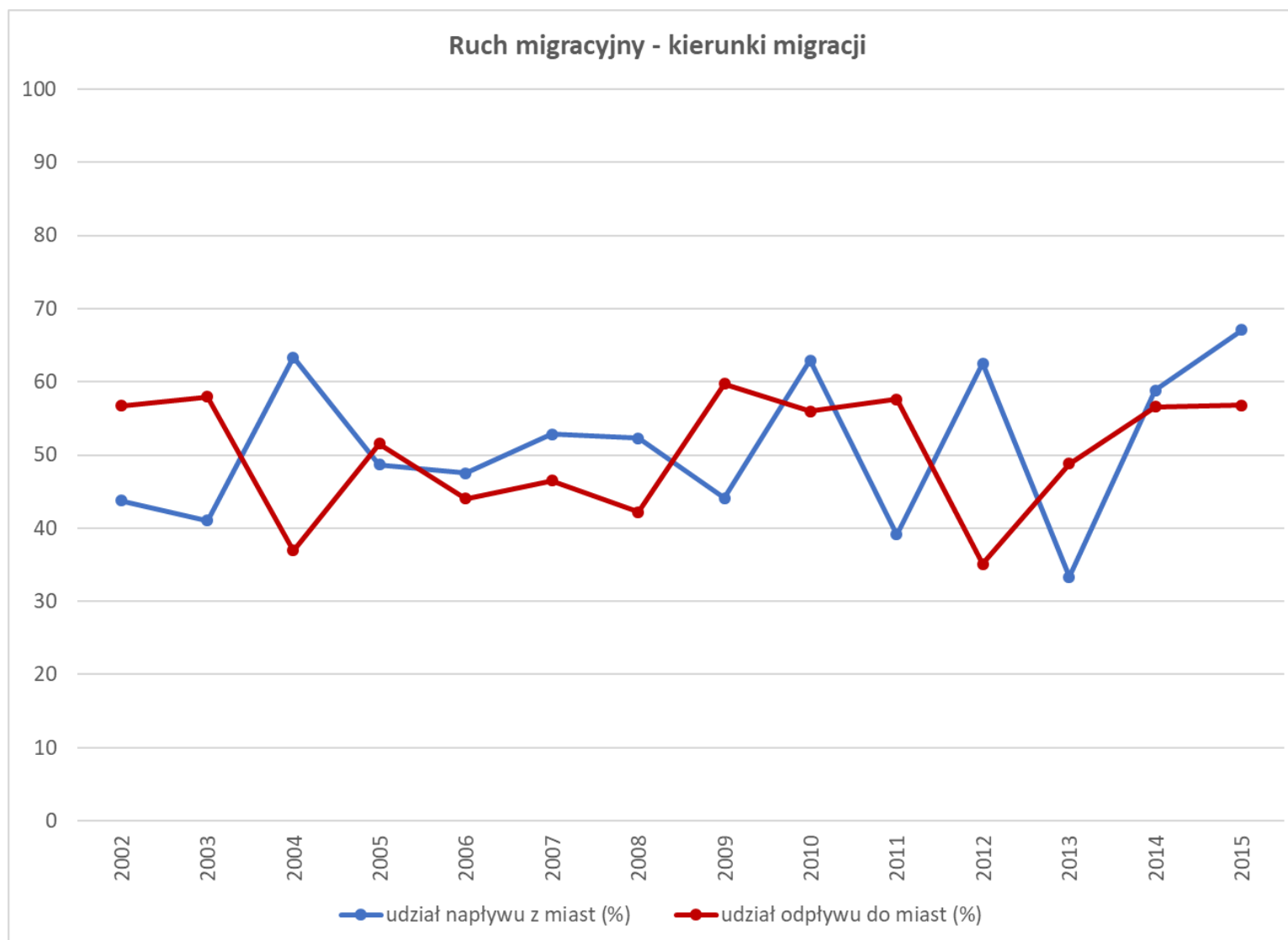
Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS (stat.gov.pl)

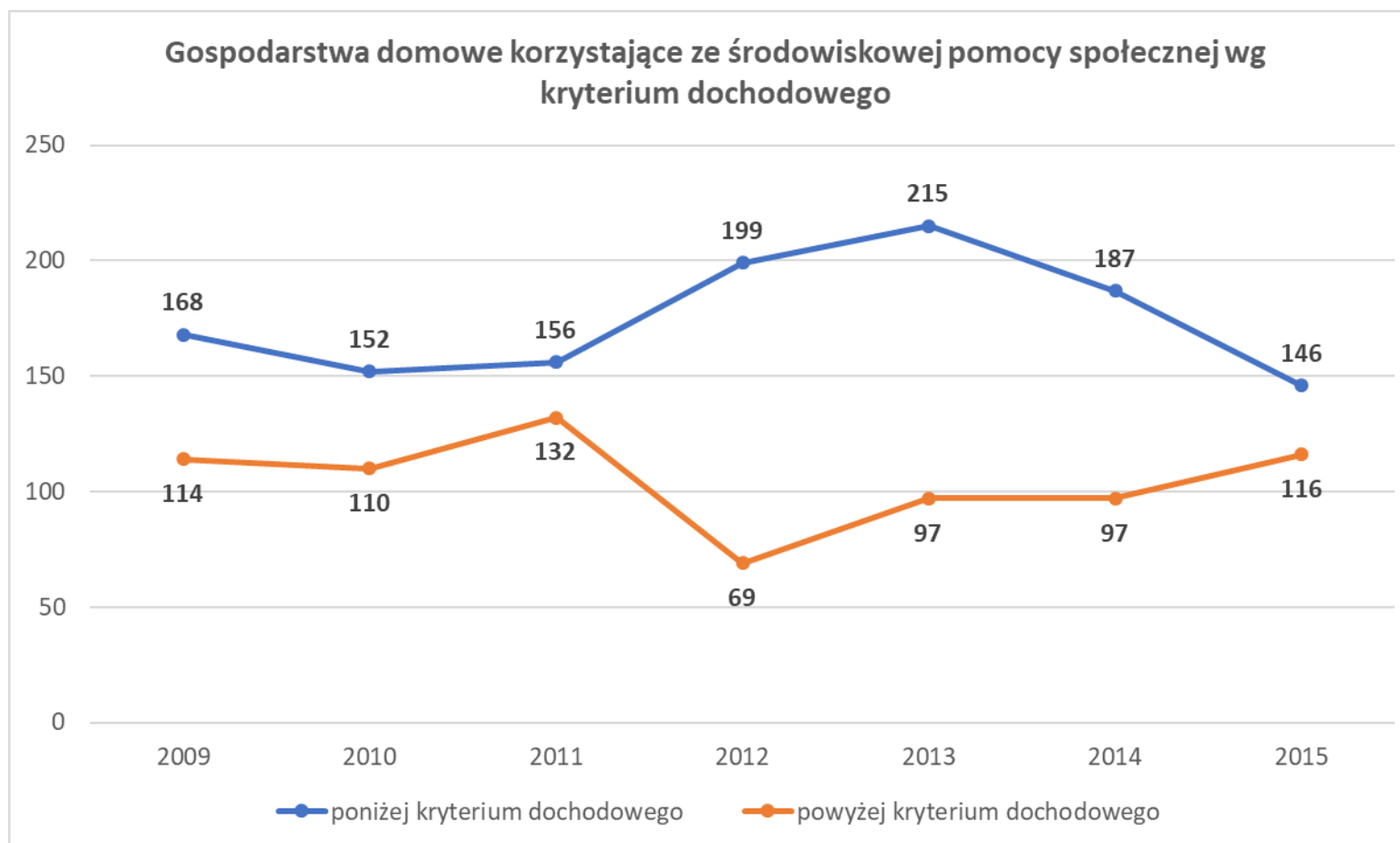
Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS (stat.gov.pl)

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS (stat.gov.pl)

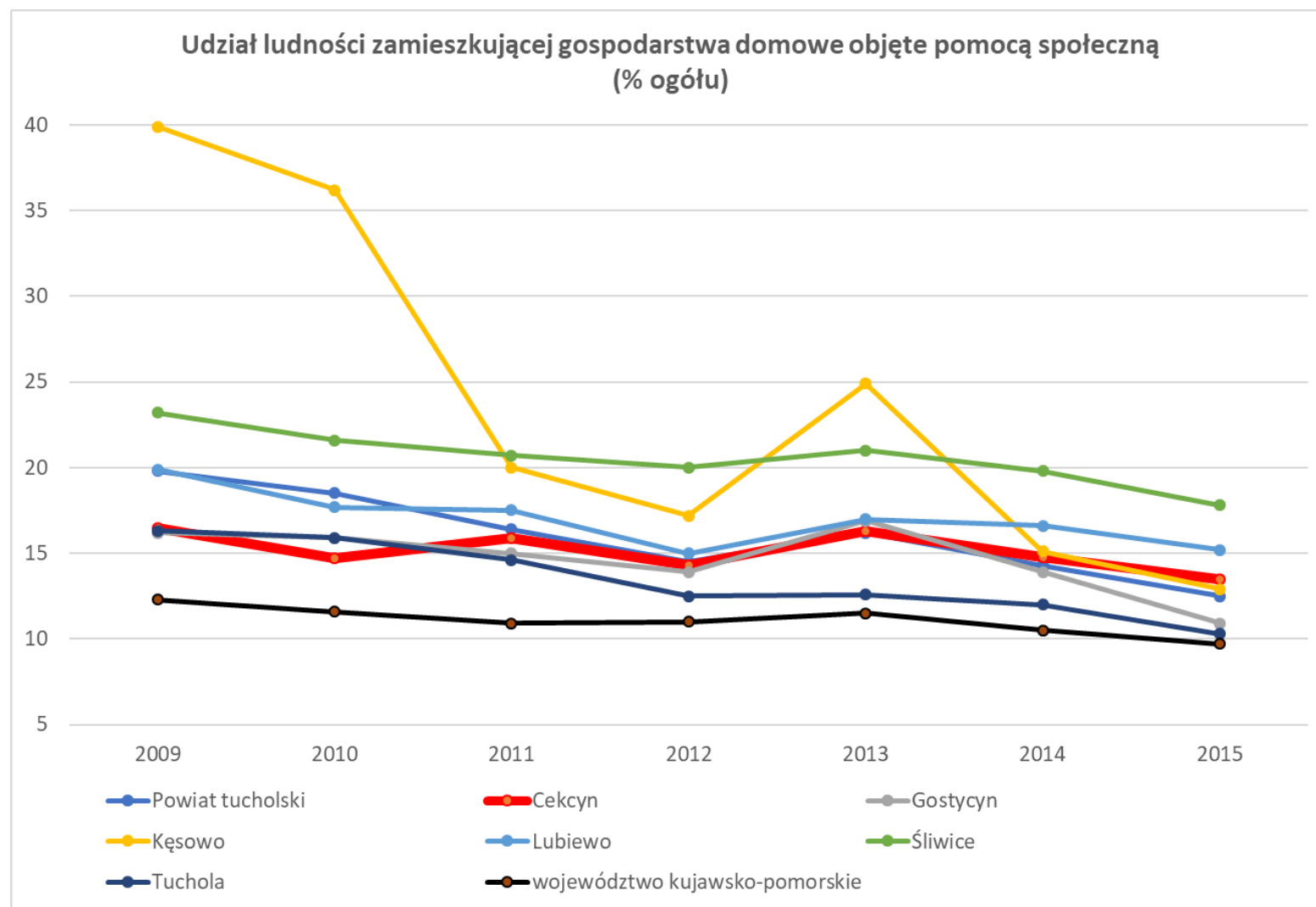

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS (stat.gov.pl)

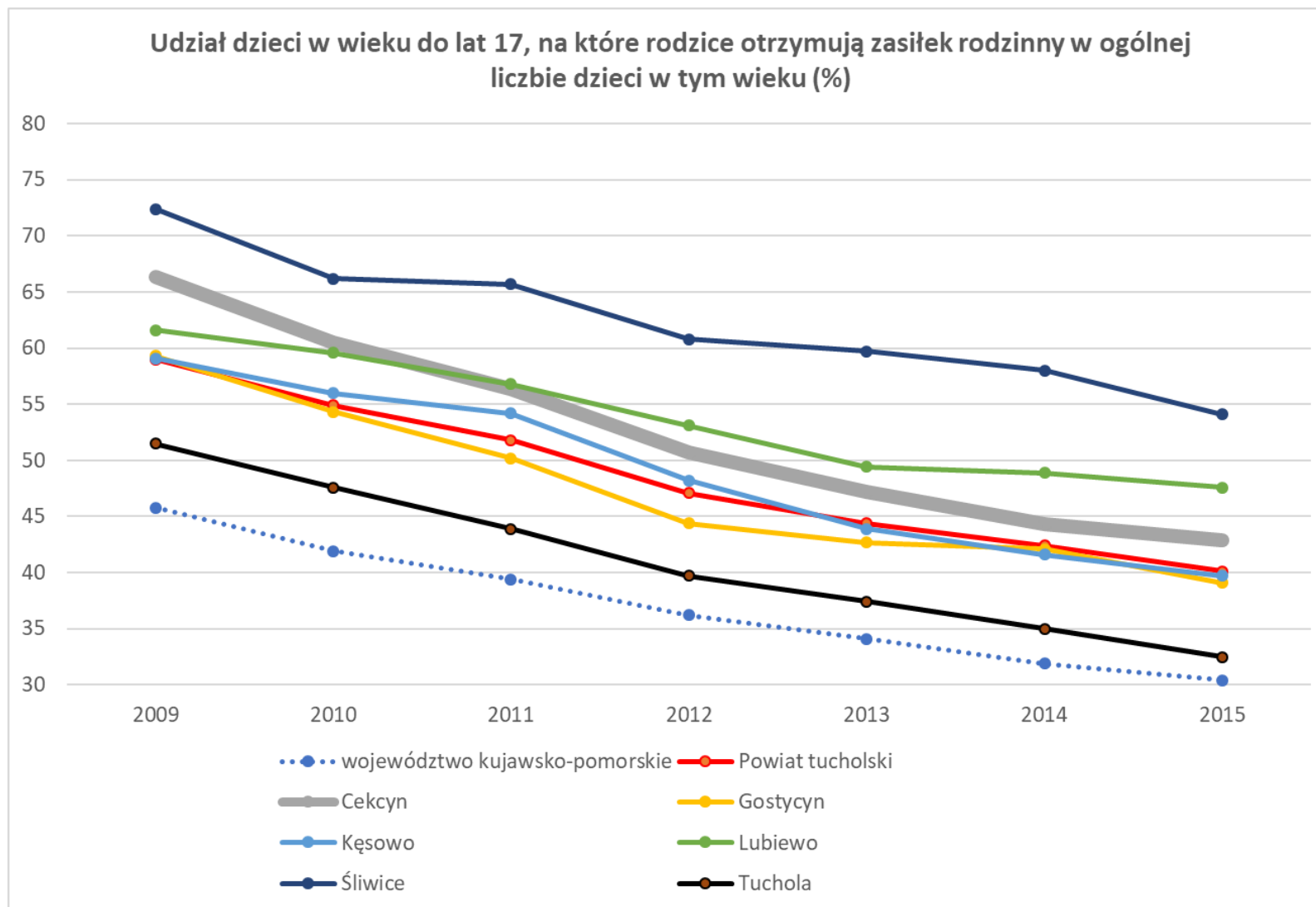

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS (stat.gov.pl)

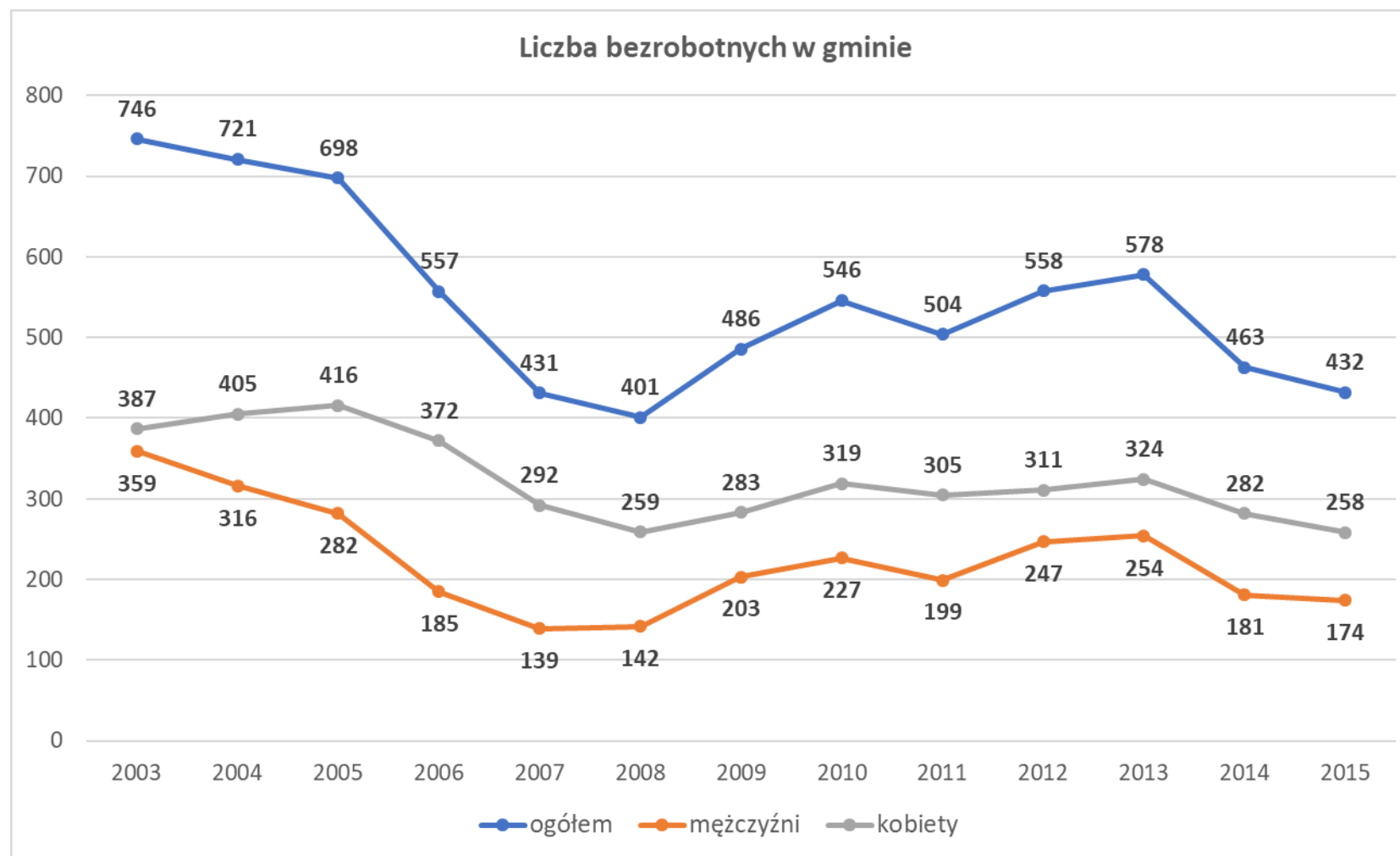

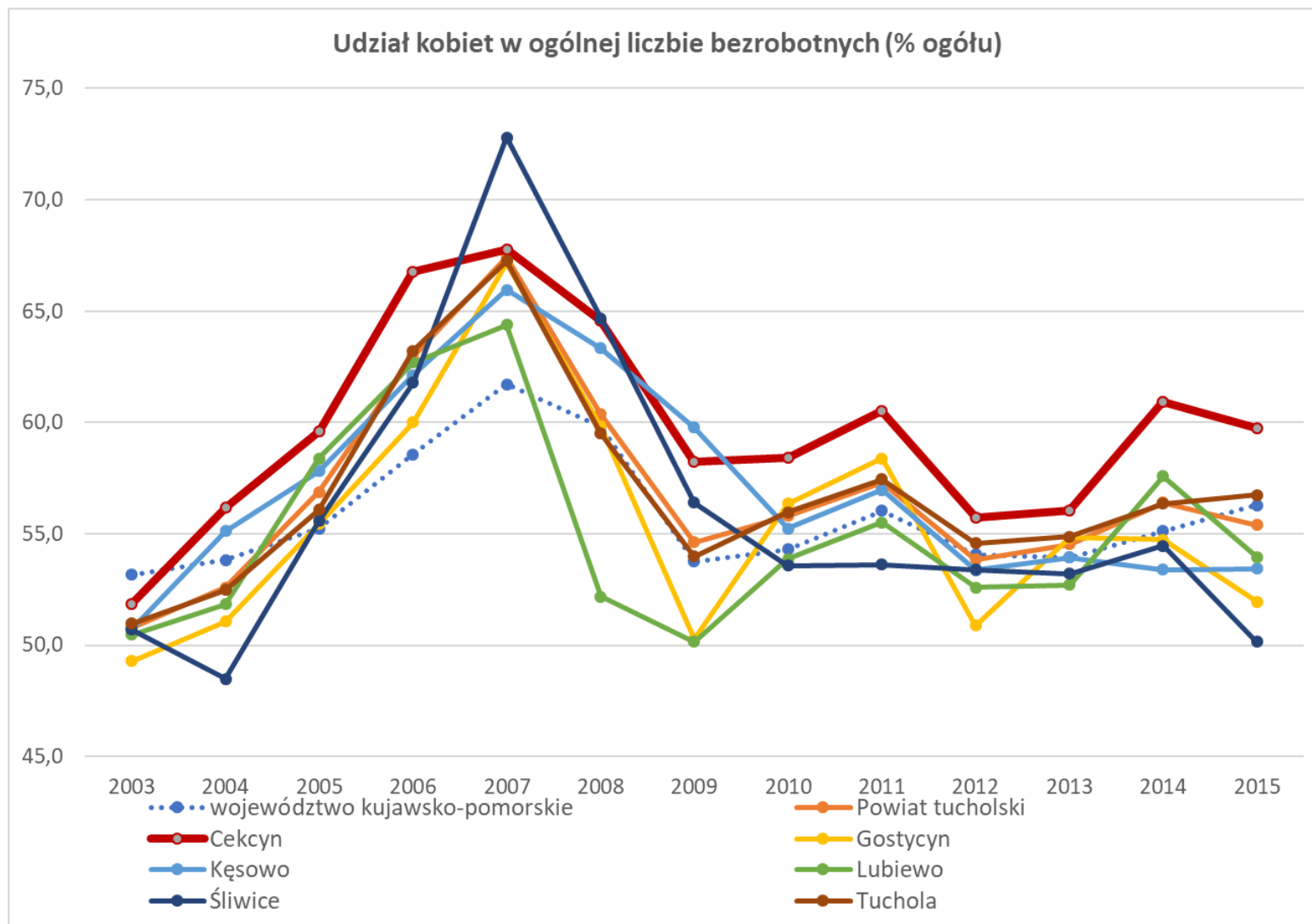
Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS (stat.gov.pl)

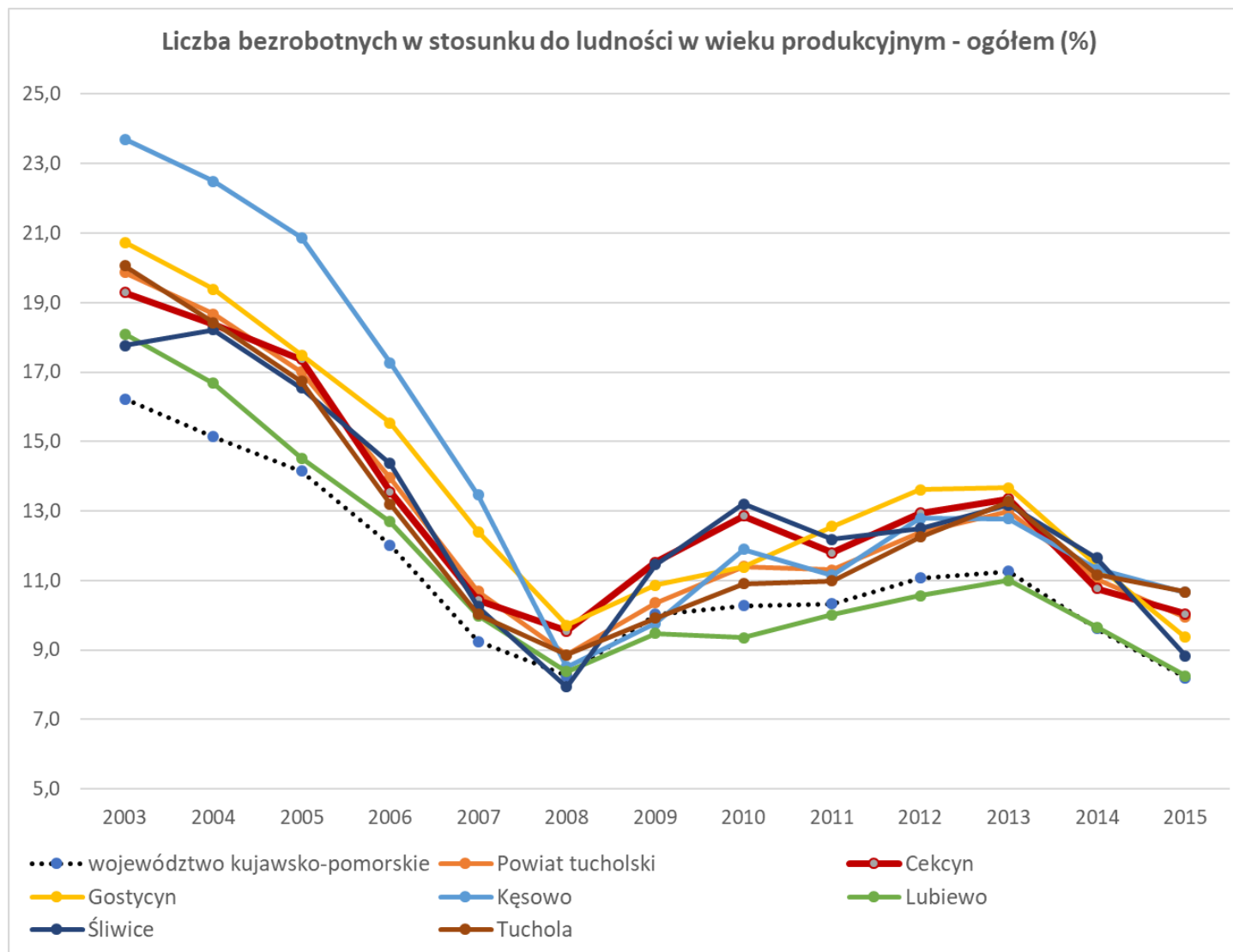
Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS (stat.gov.pl)

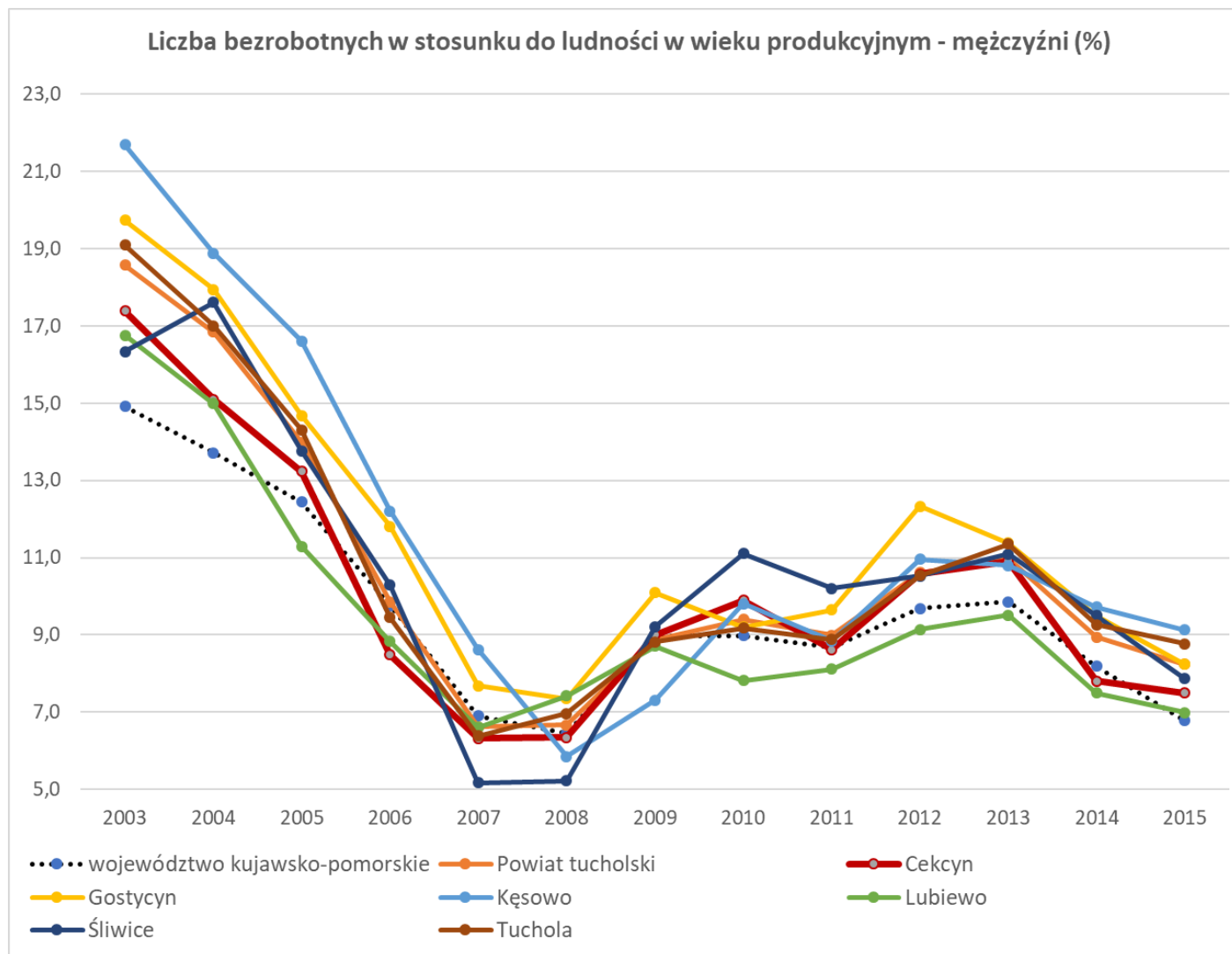
Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS (stat.gov.pl)

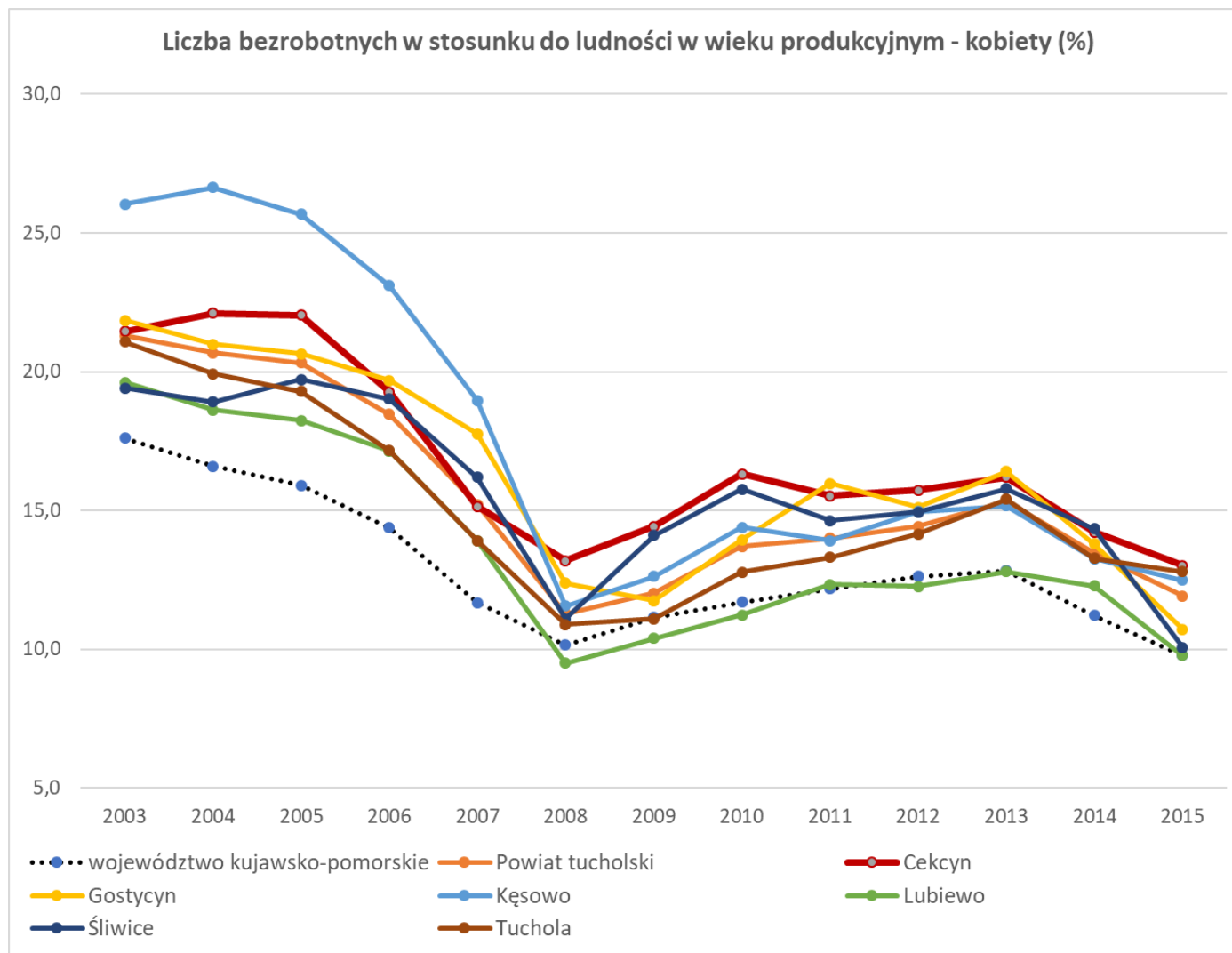
Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS (stat.gov.pl)

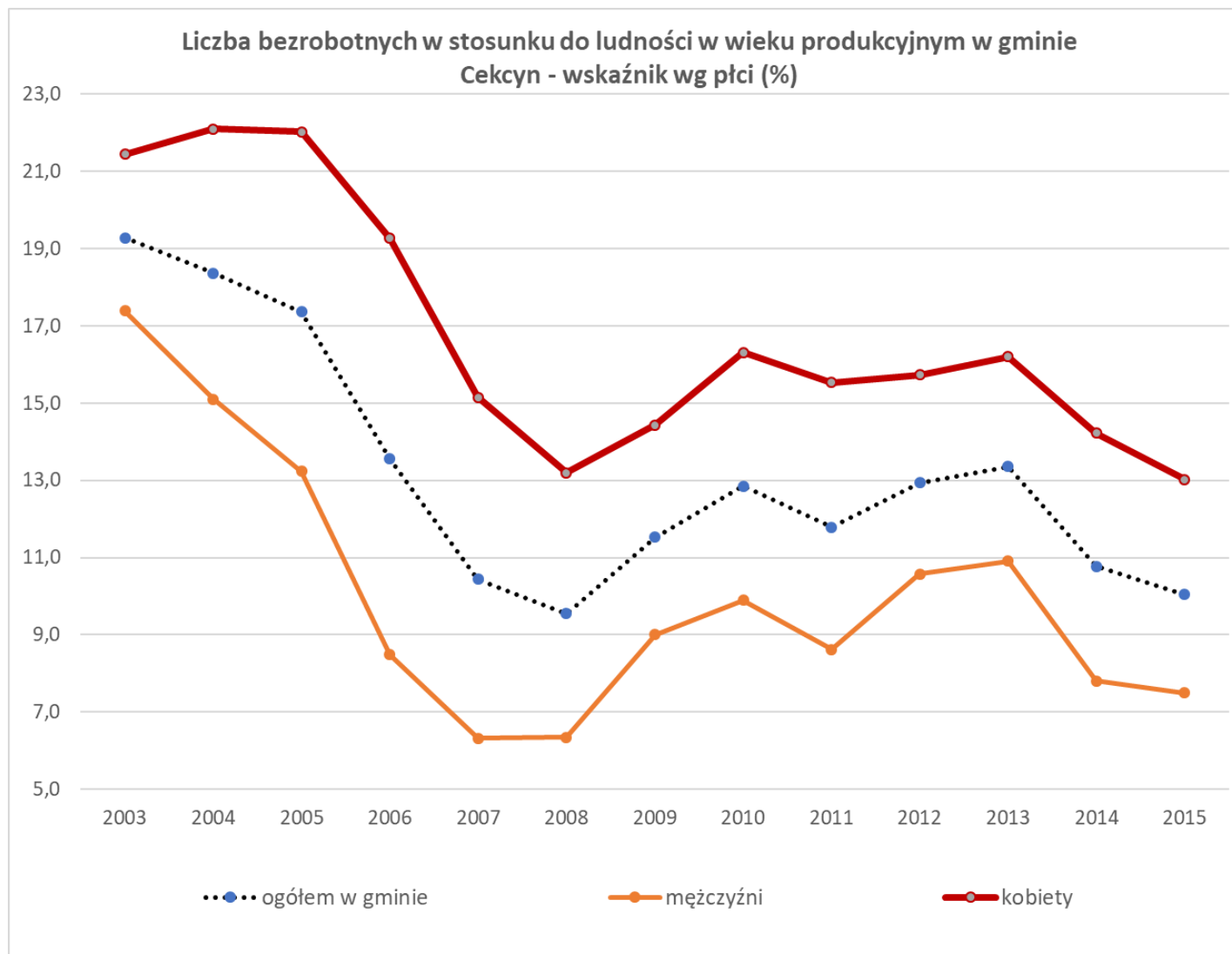
Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS (stat.gov.pl)

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS (stat.gov.pl)

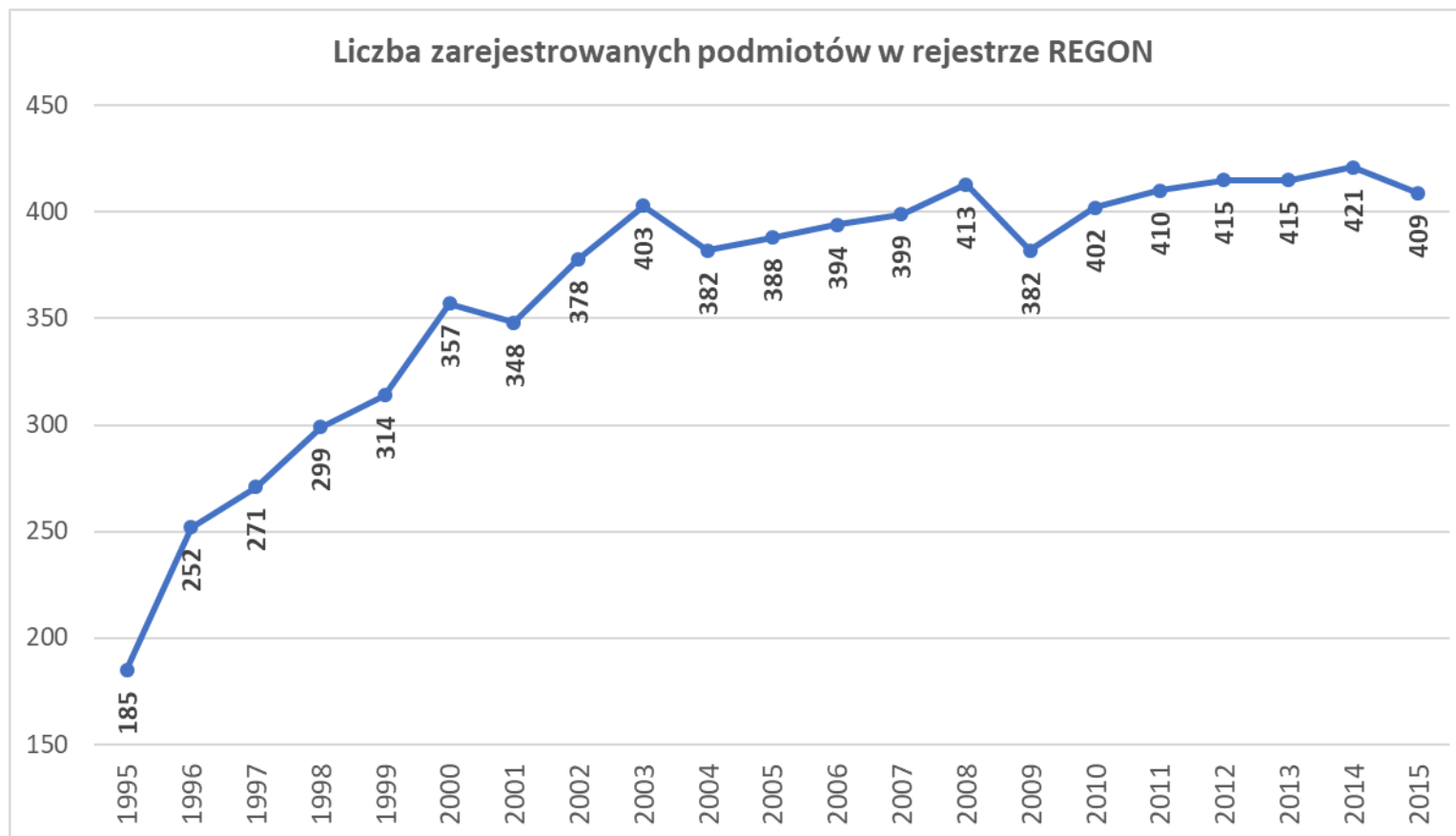

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS (stat.gov.pl)

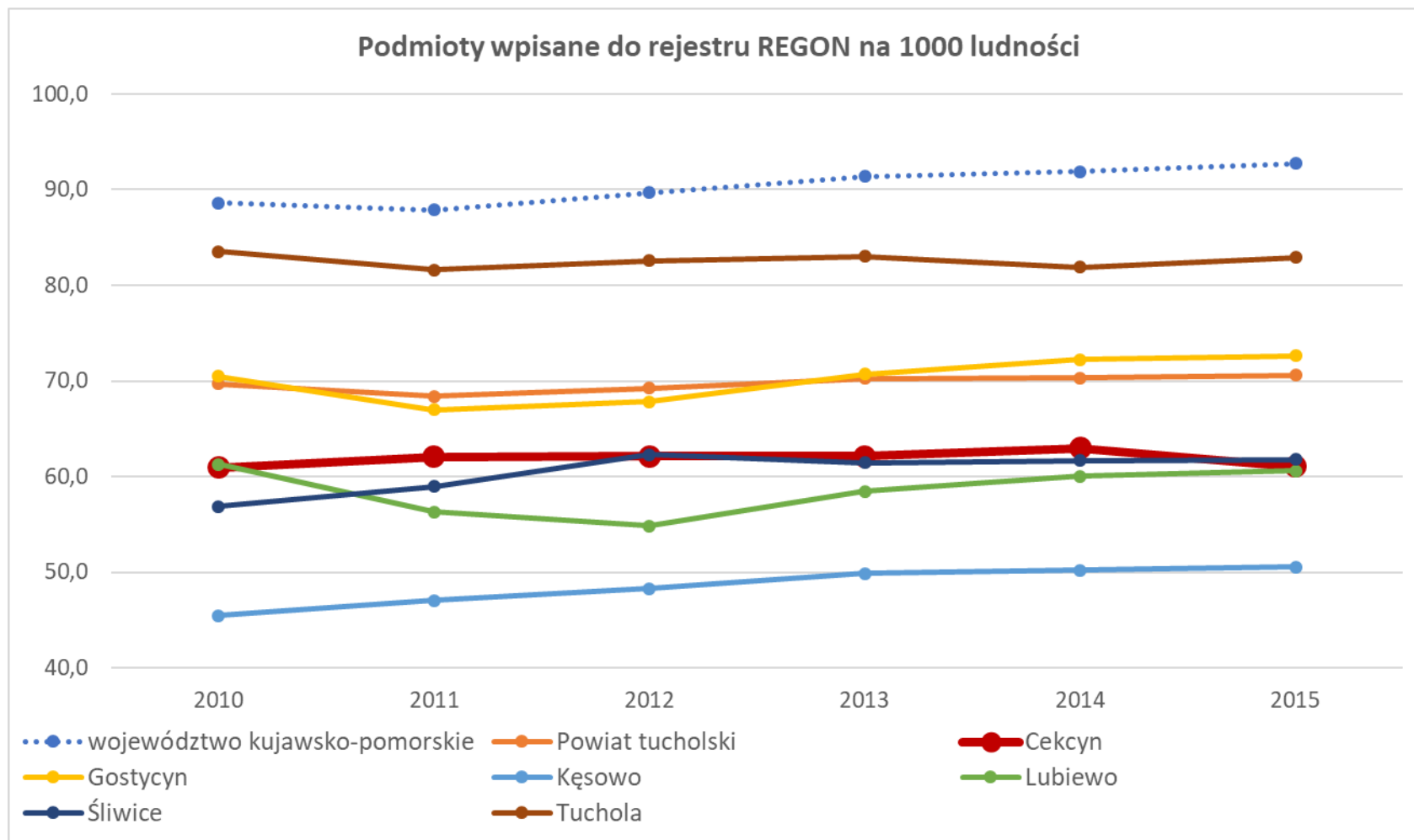

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS (stat.gov.pl)

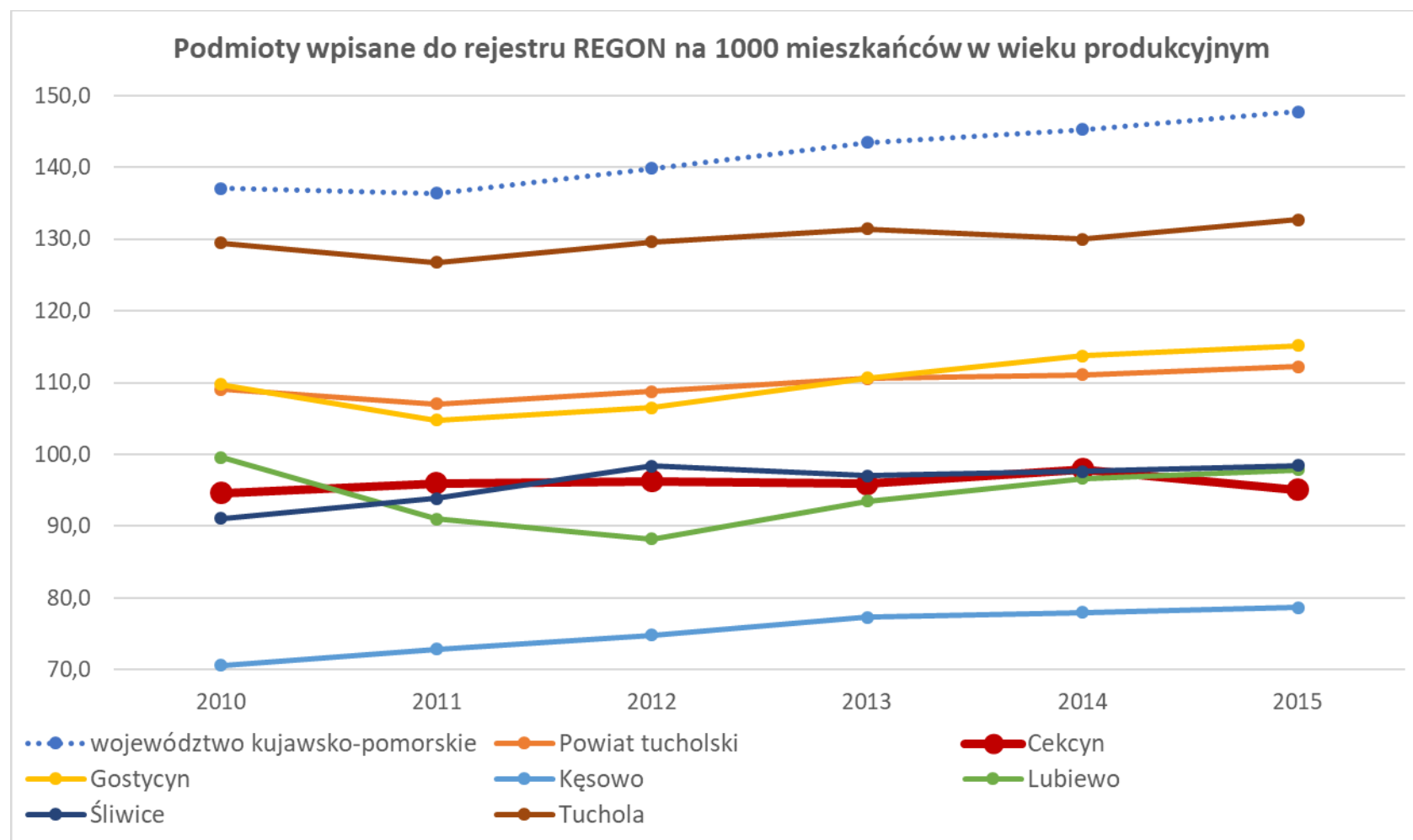

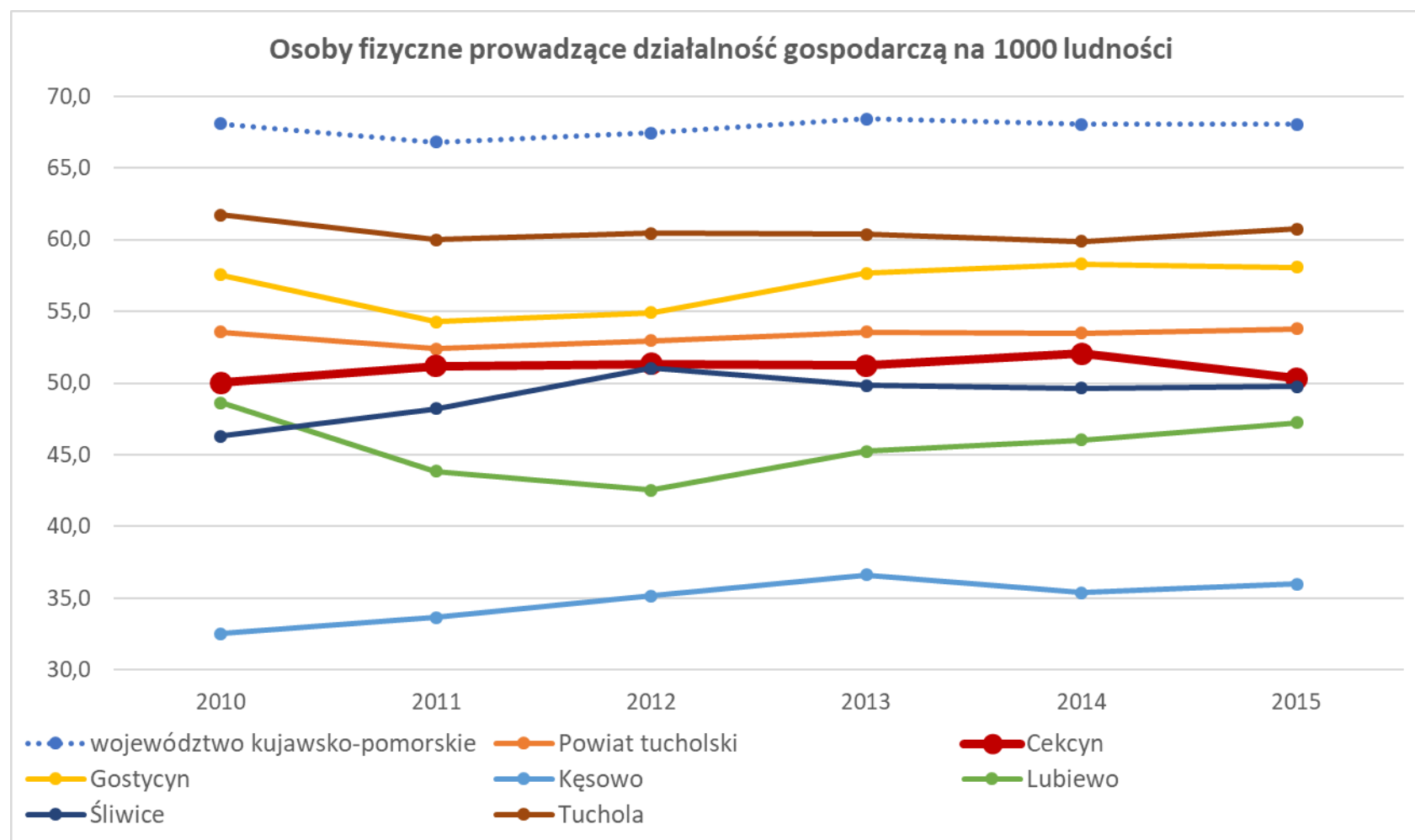
Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS (stat.gov.pl)

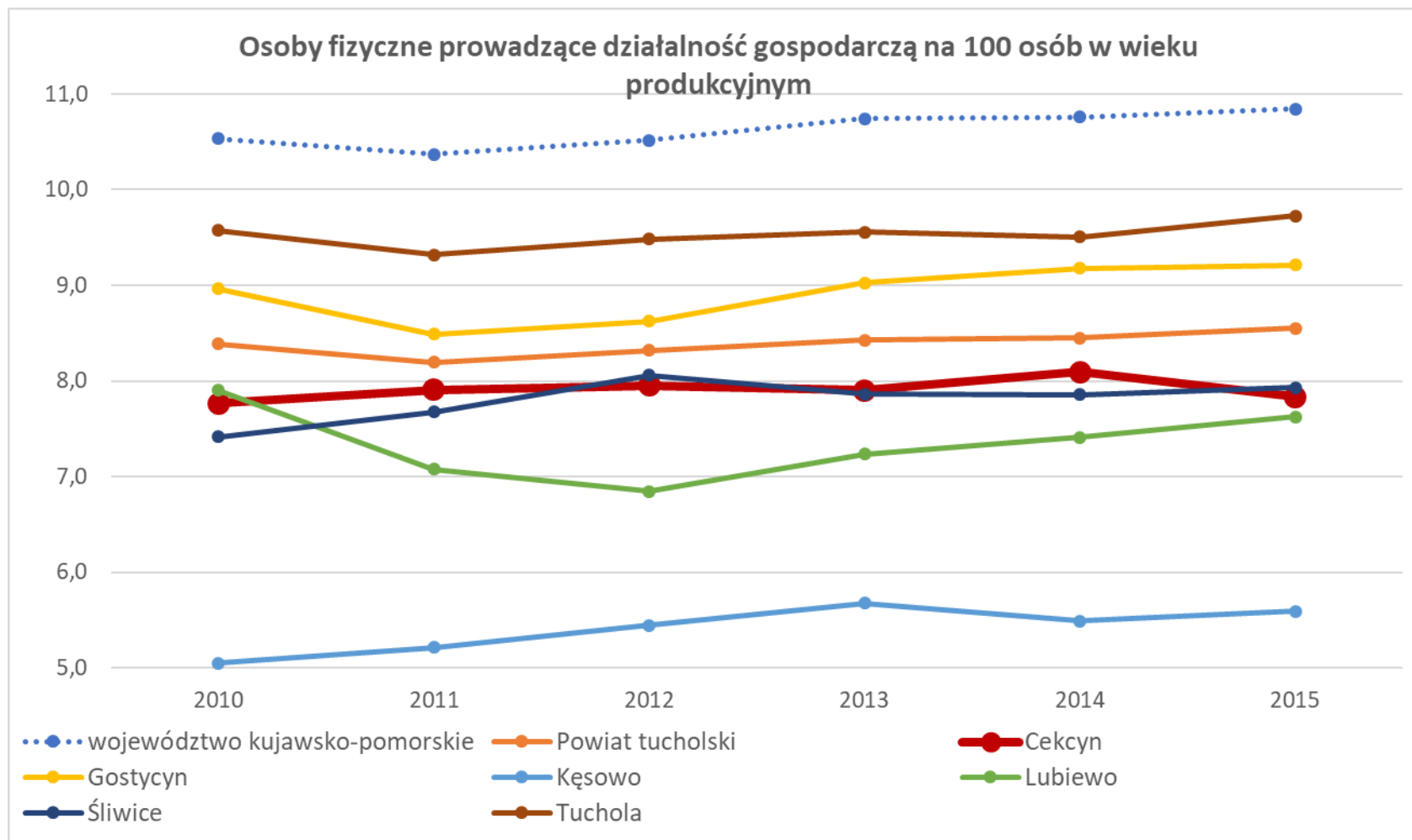
Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS (stat.gov.pl)

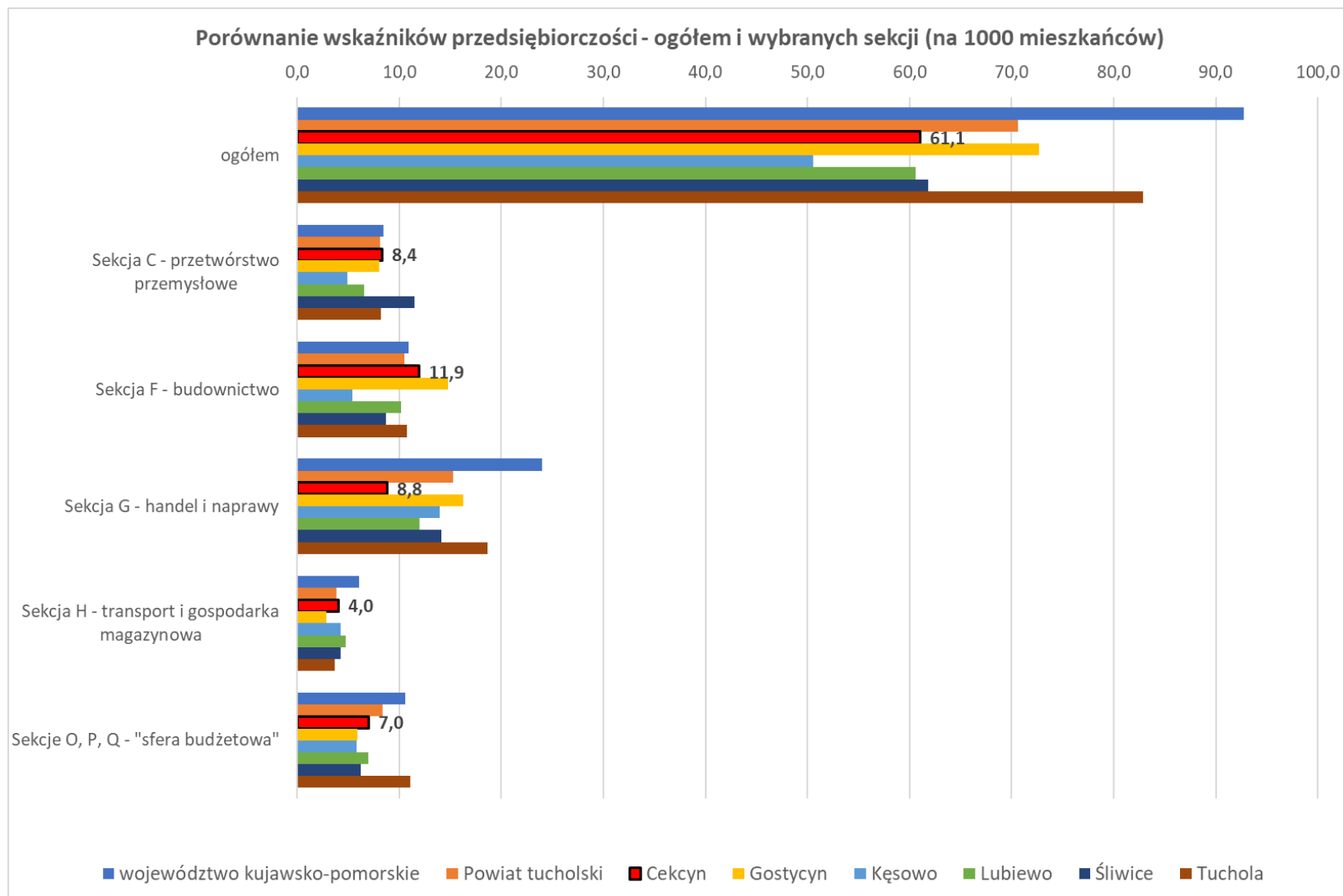
Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS (stat.gov.pl)

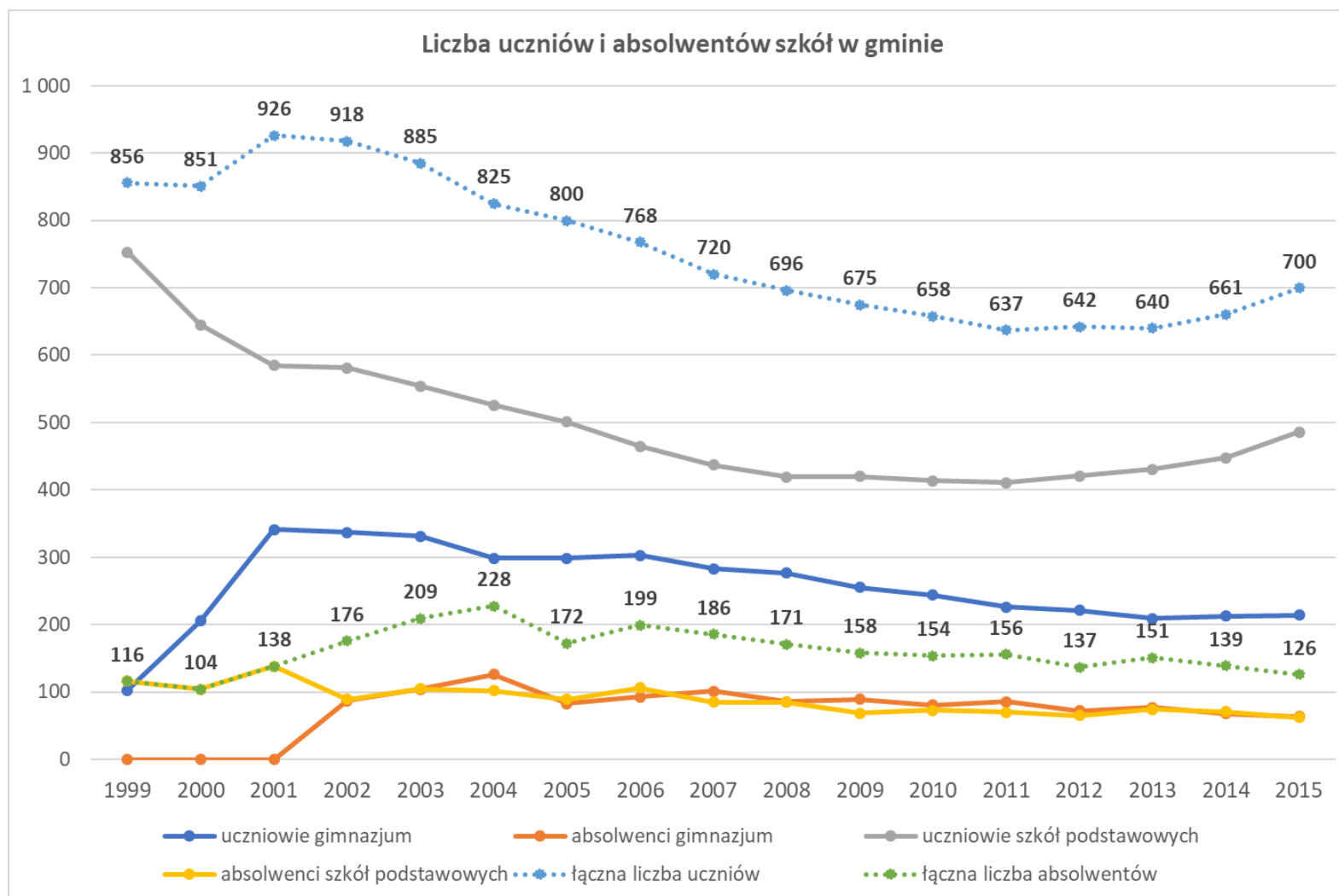
Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS (stat.gov.pl)

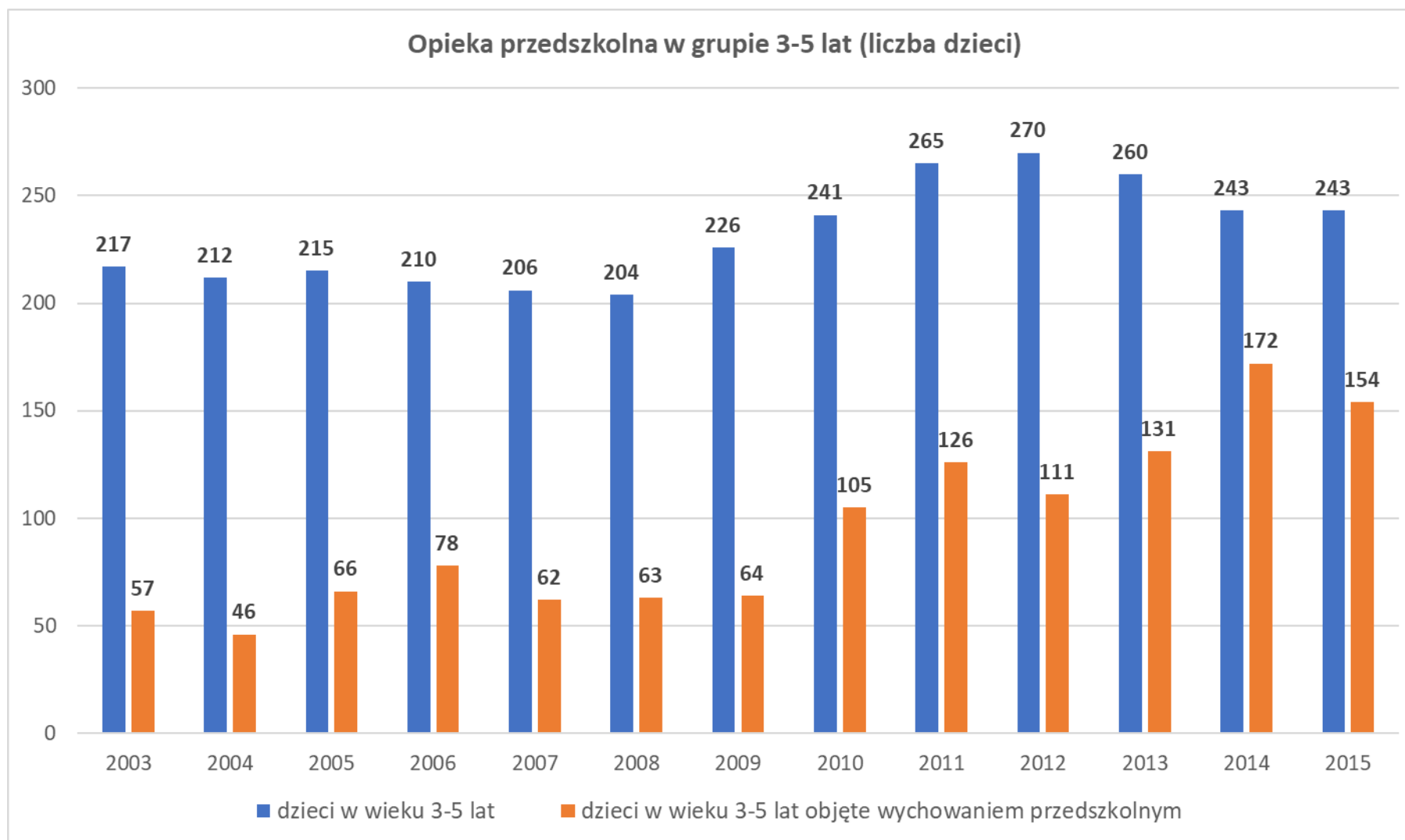
Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS (stat.gov.pl)

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS (stat.gov.pl)

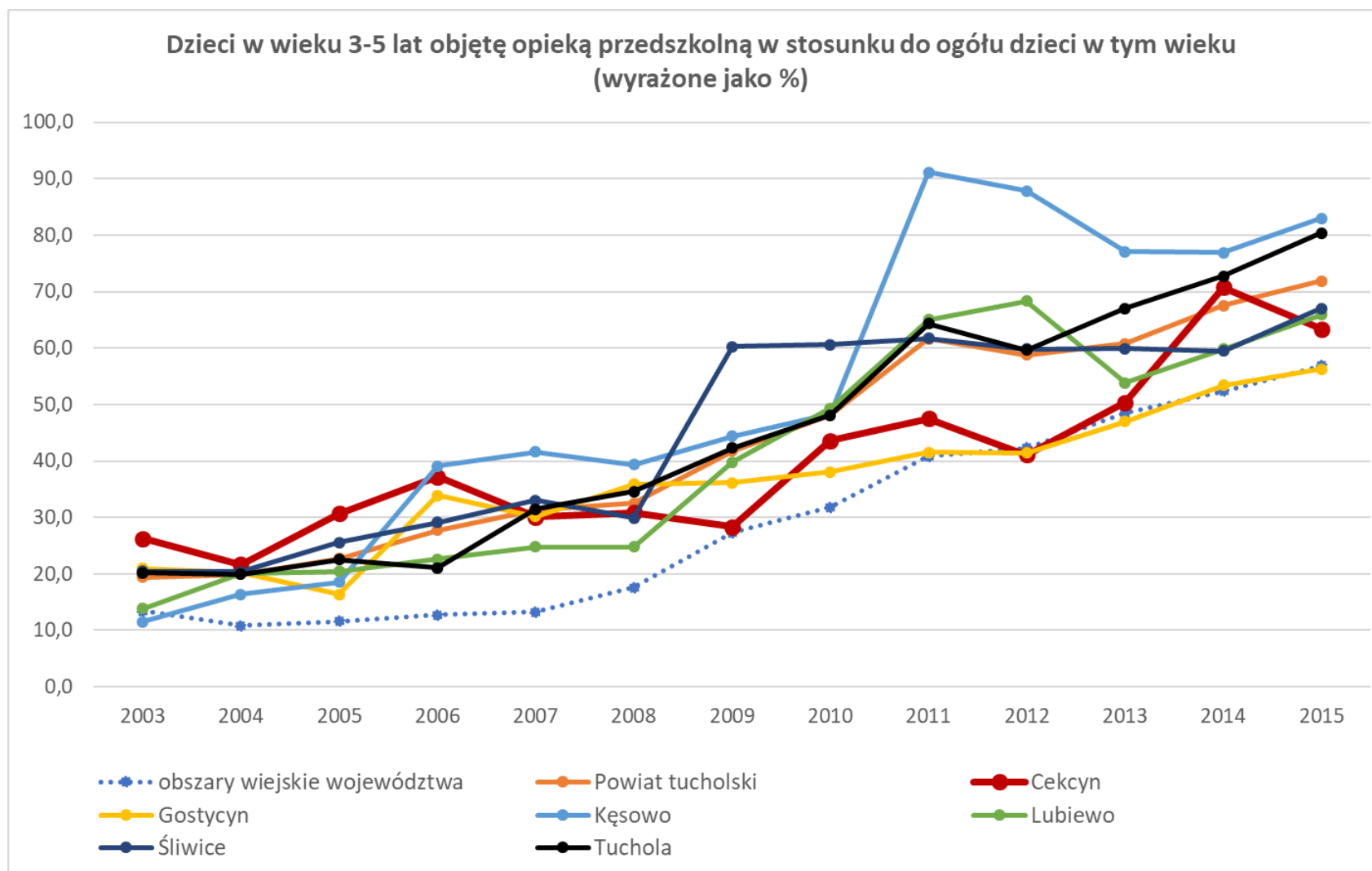

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS (stat.gov.pl)

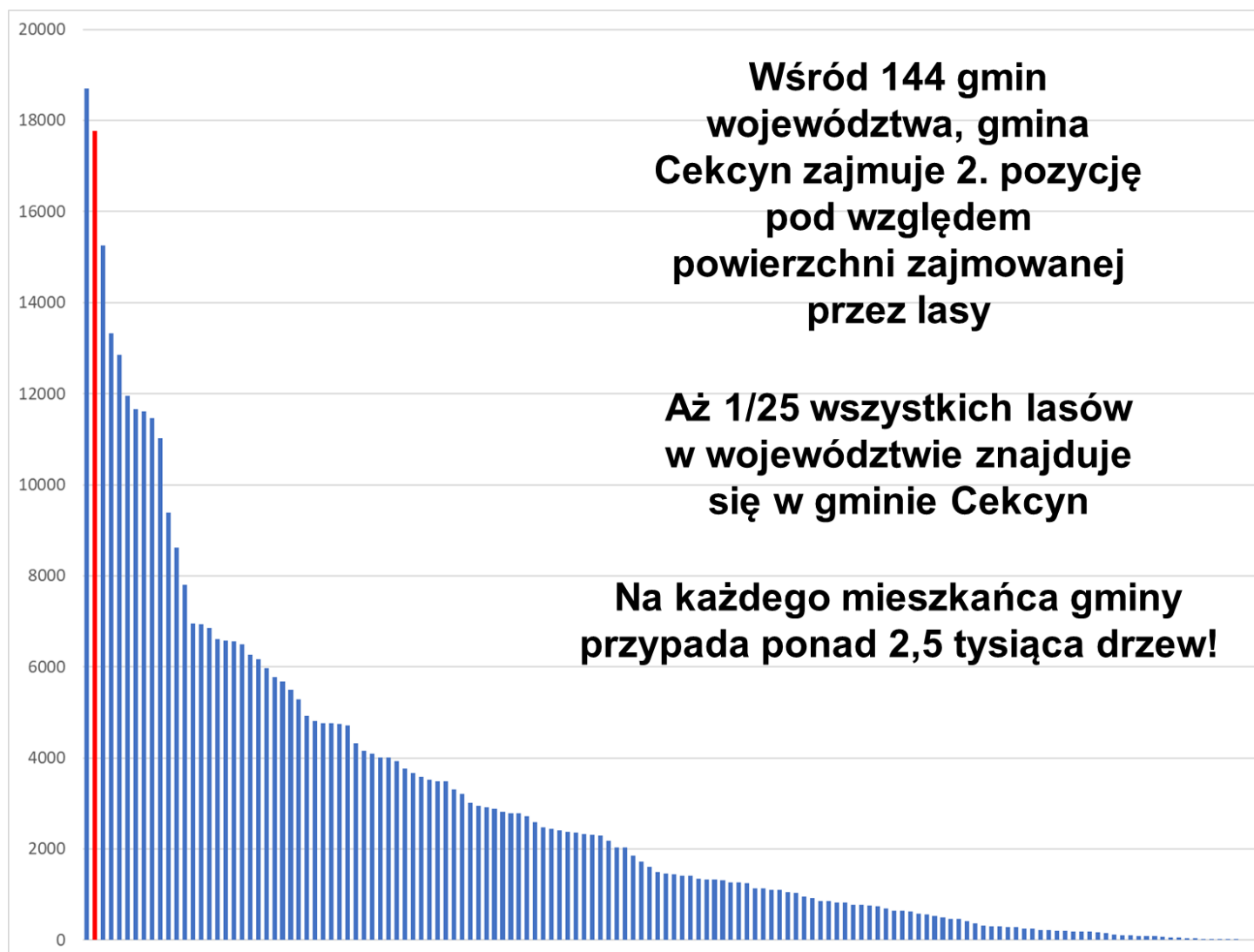

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS (stat.gov.pl)

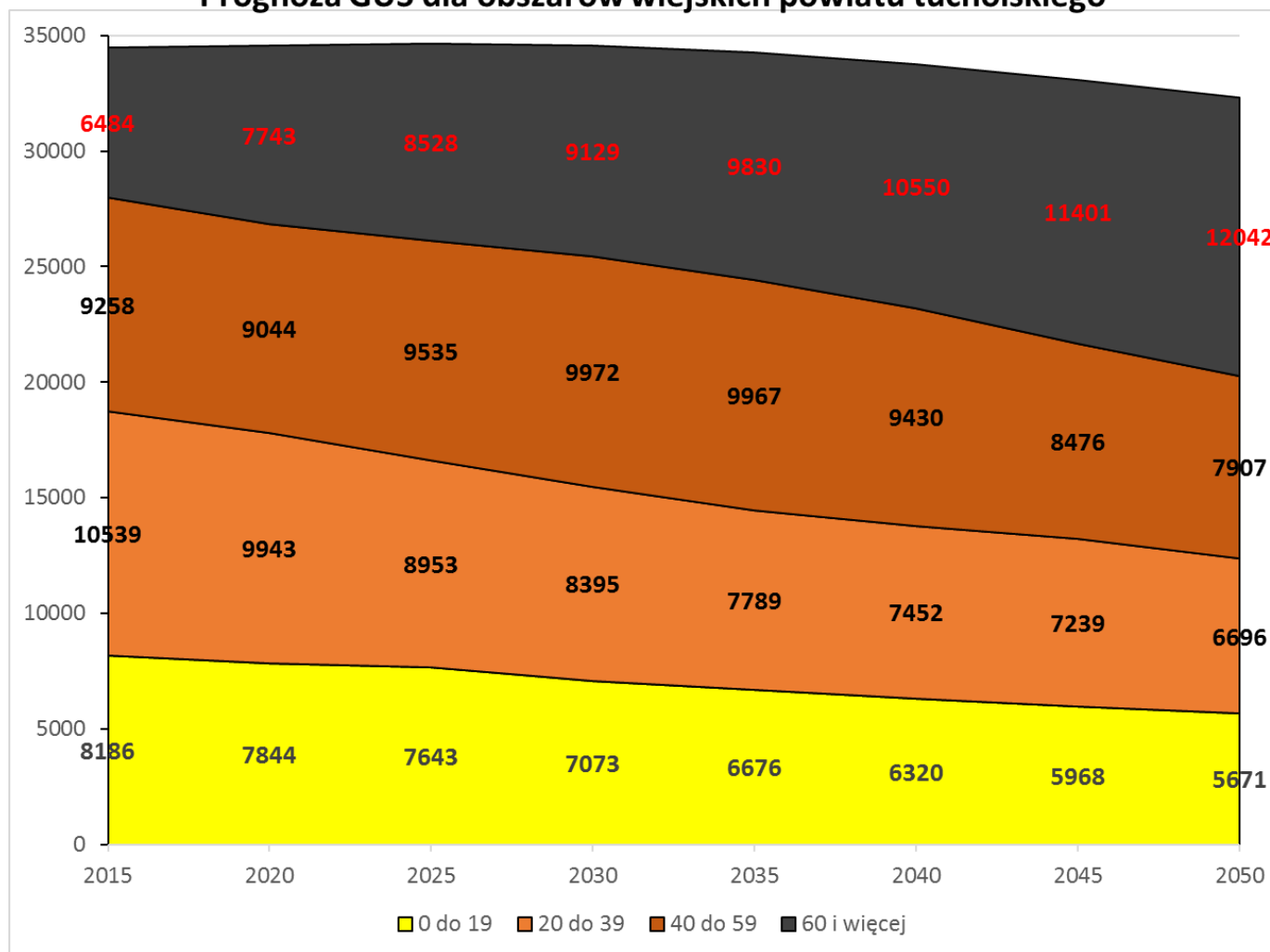

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS (stat.gov.pl)

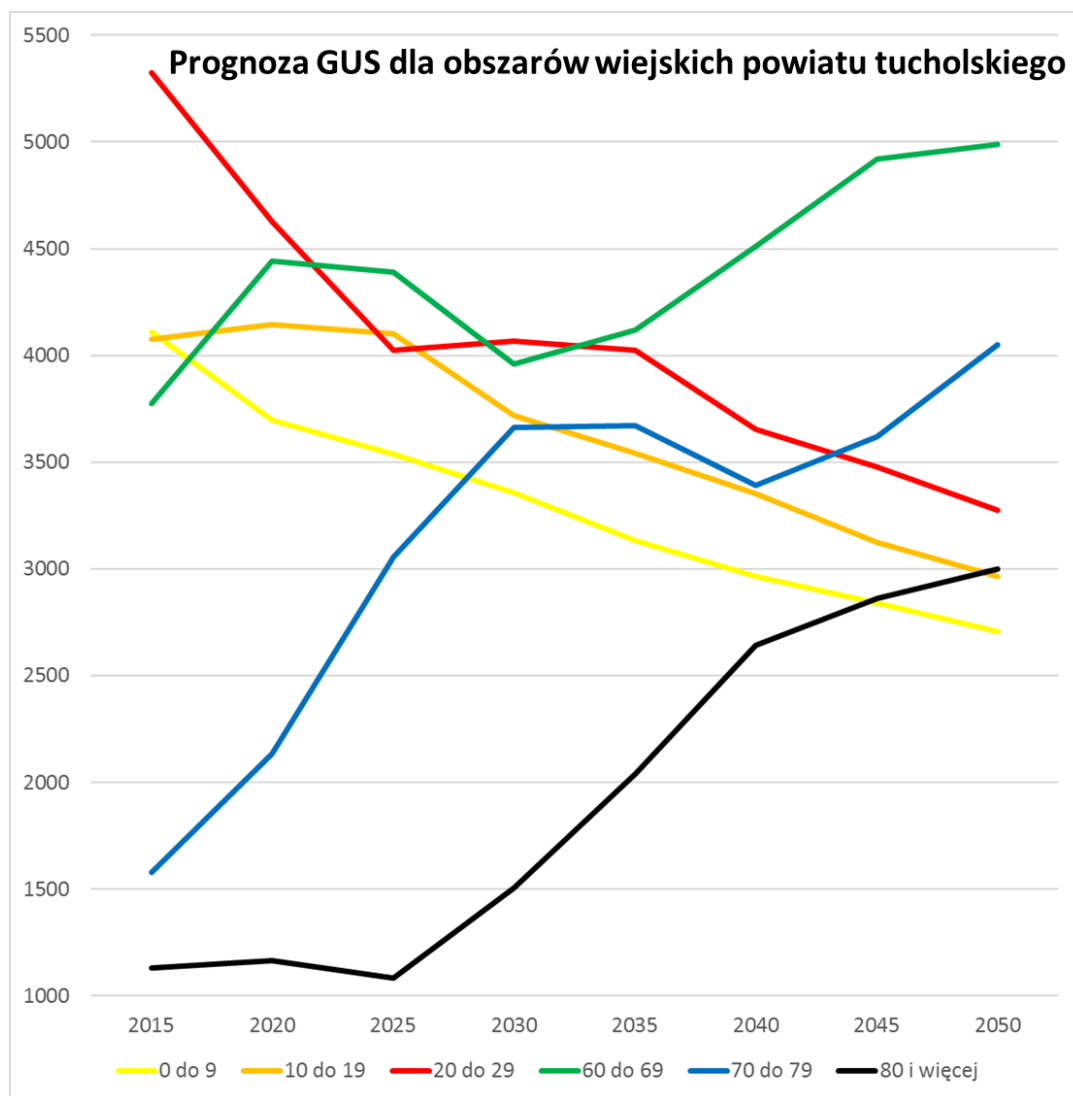
Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS (stat.gov.pl)

Prognoza GUS dla obszarów wiejskich powiatu tucholskiego

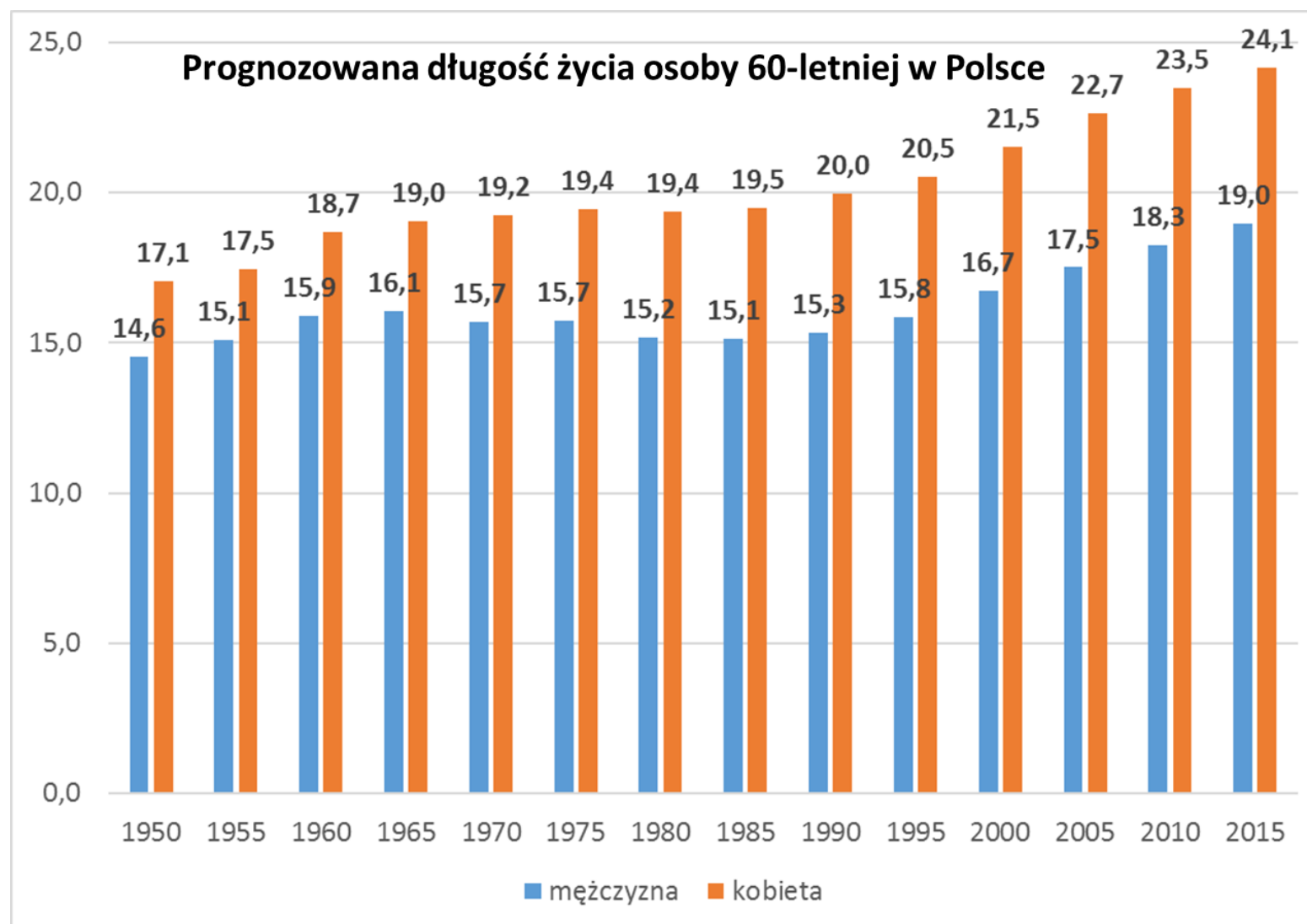

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS (stat.gov.pl)

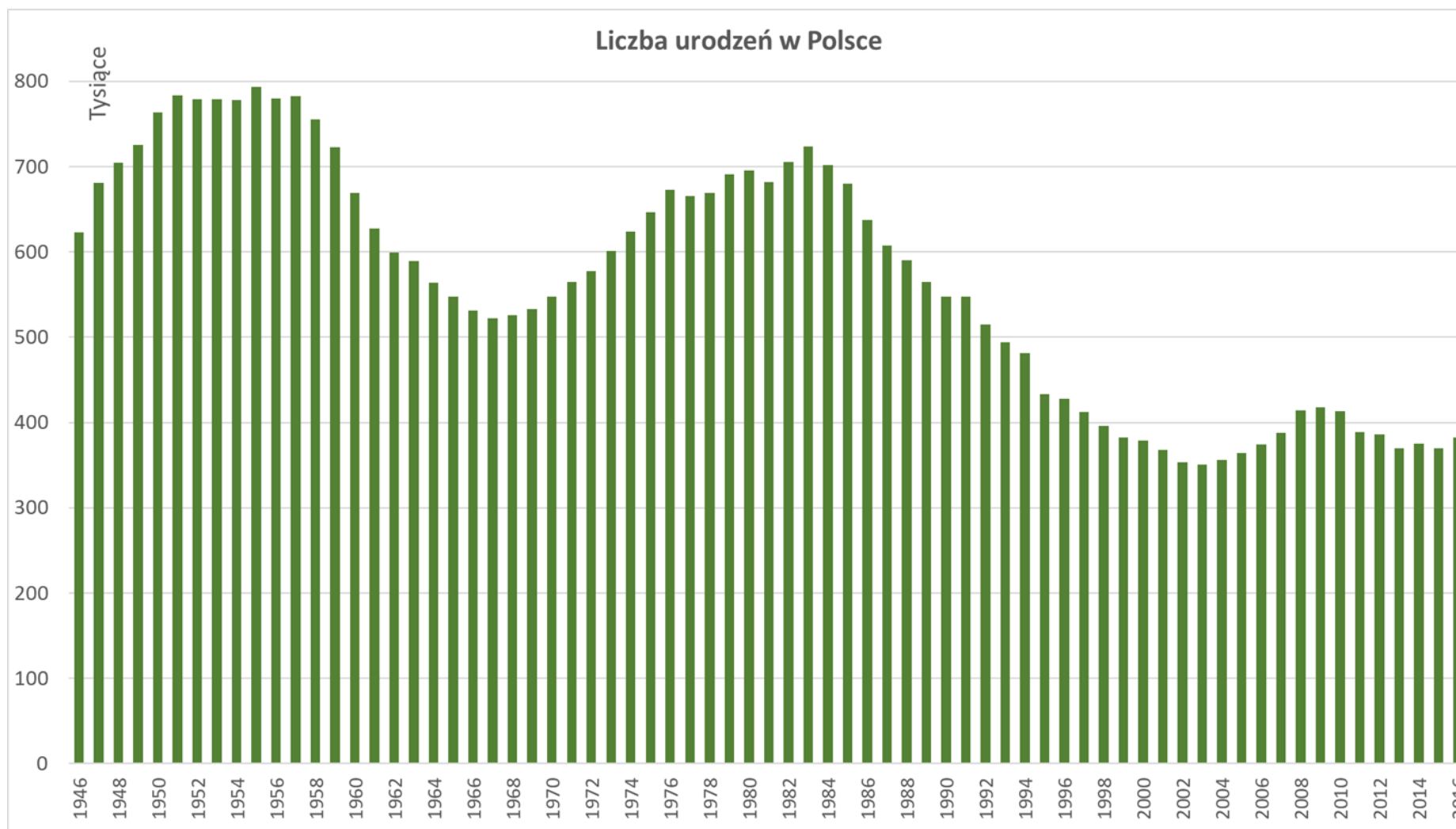

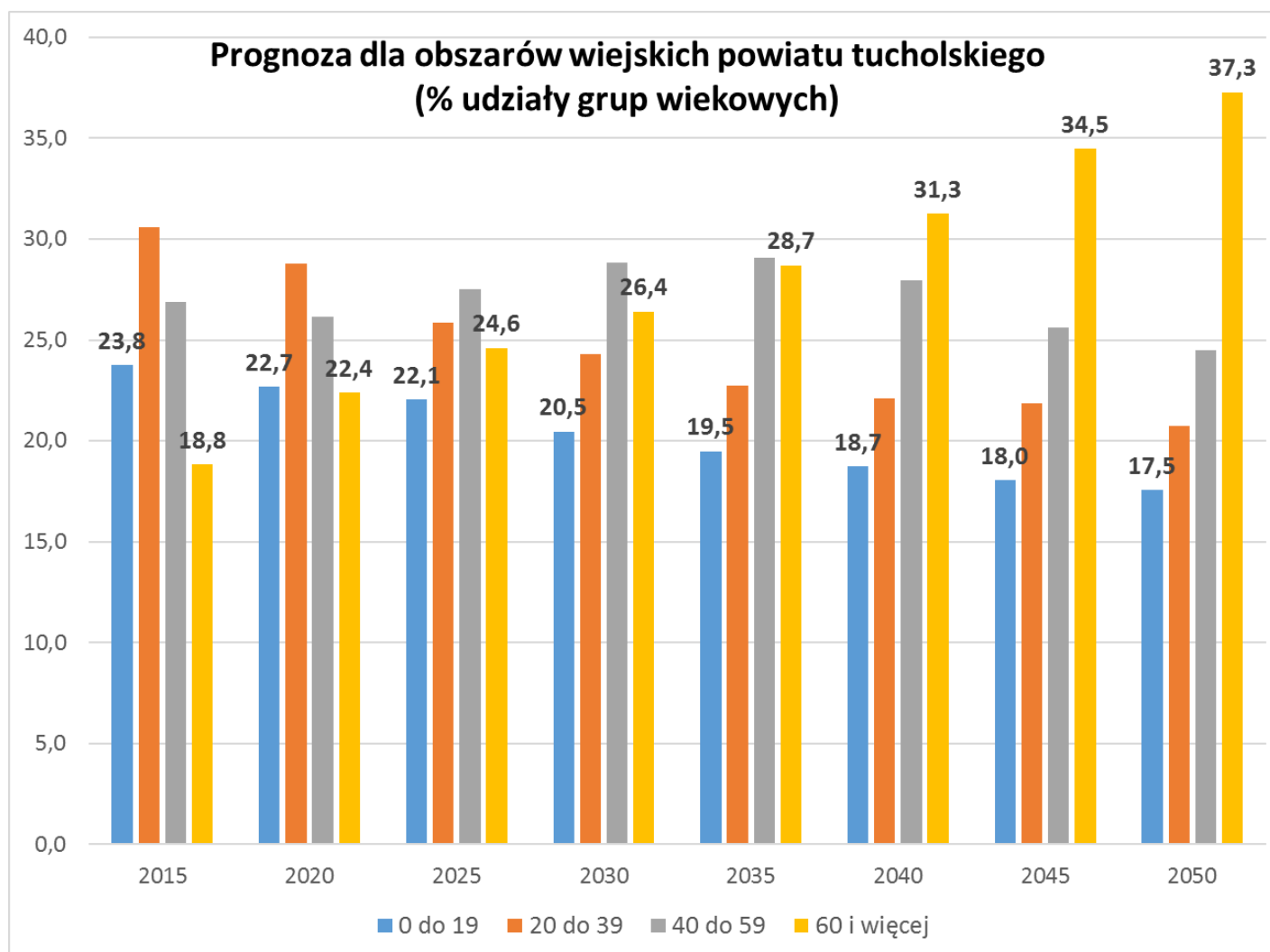
Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS (stat.gov.pl)

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS (stat.gov.pl)

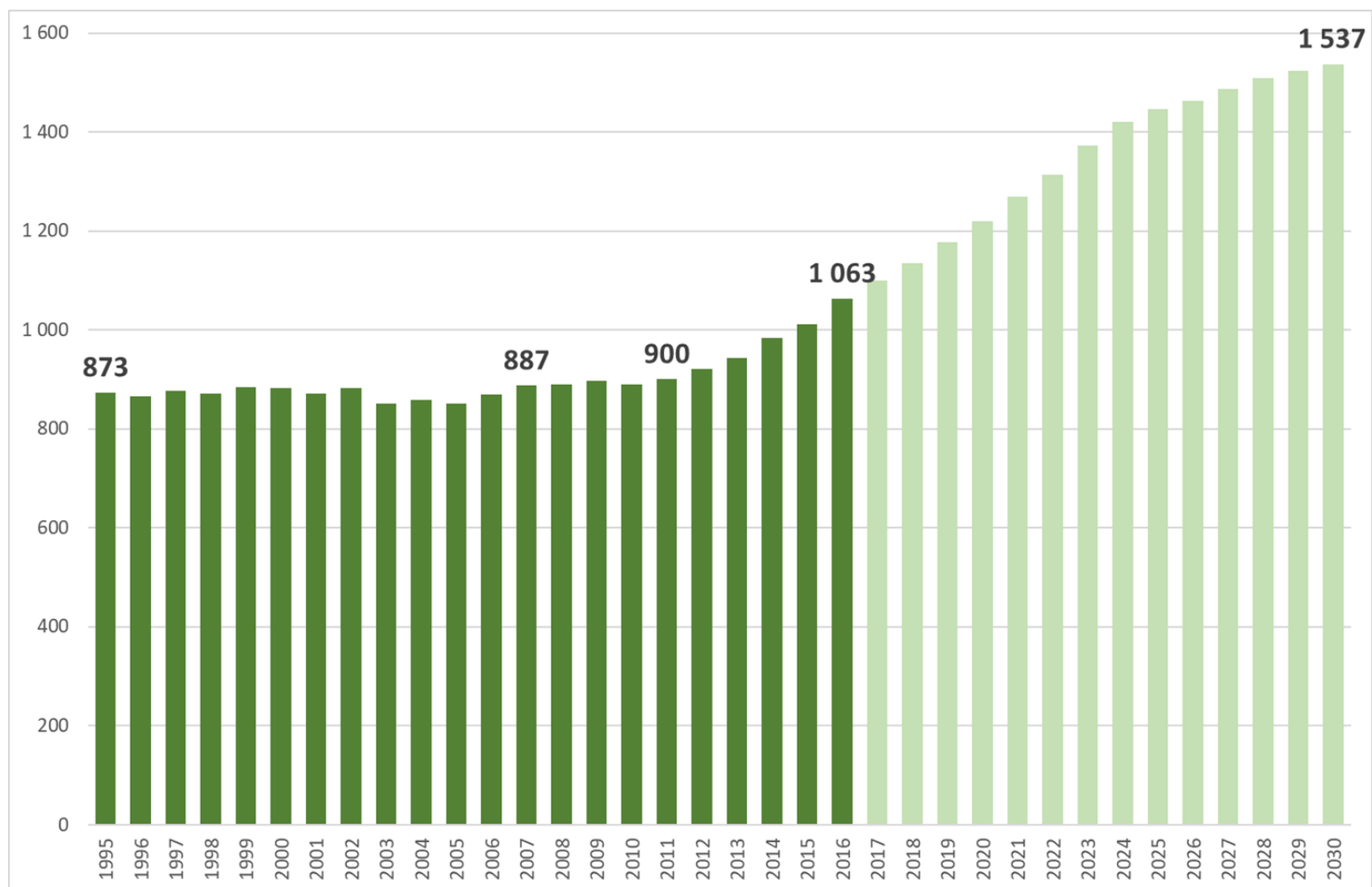

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS (stat.gov.pl)

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS (stat.gov.pl)

Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym w gminie Cekcyn (GUS)

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS (stat.gov.pl)

Seniorzy w gminie Cekcyn

Gmina Cekcyn liczy obecnie około **6750** mieszkańców

Obecnie w Gminie Cekcyn

jest **1290** osób w wieku 60 i więcej lat

Osoby te stanowią **19%** wszystkich mieszkańców

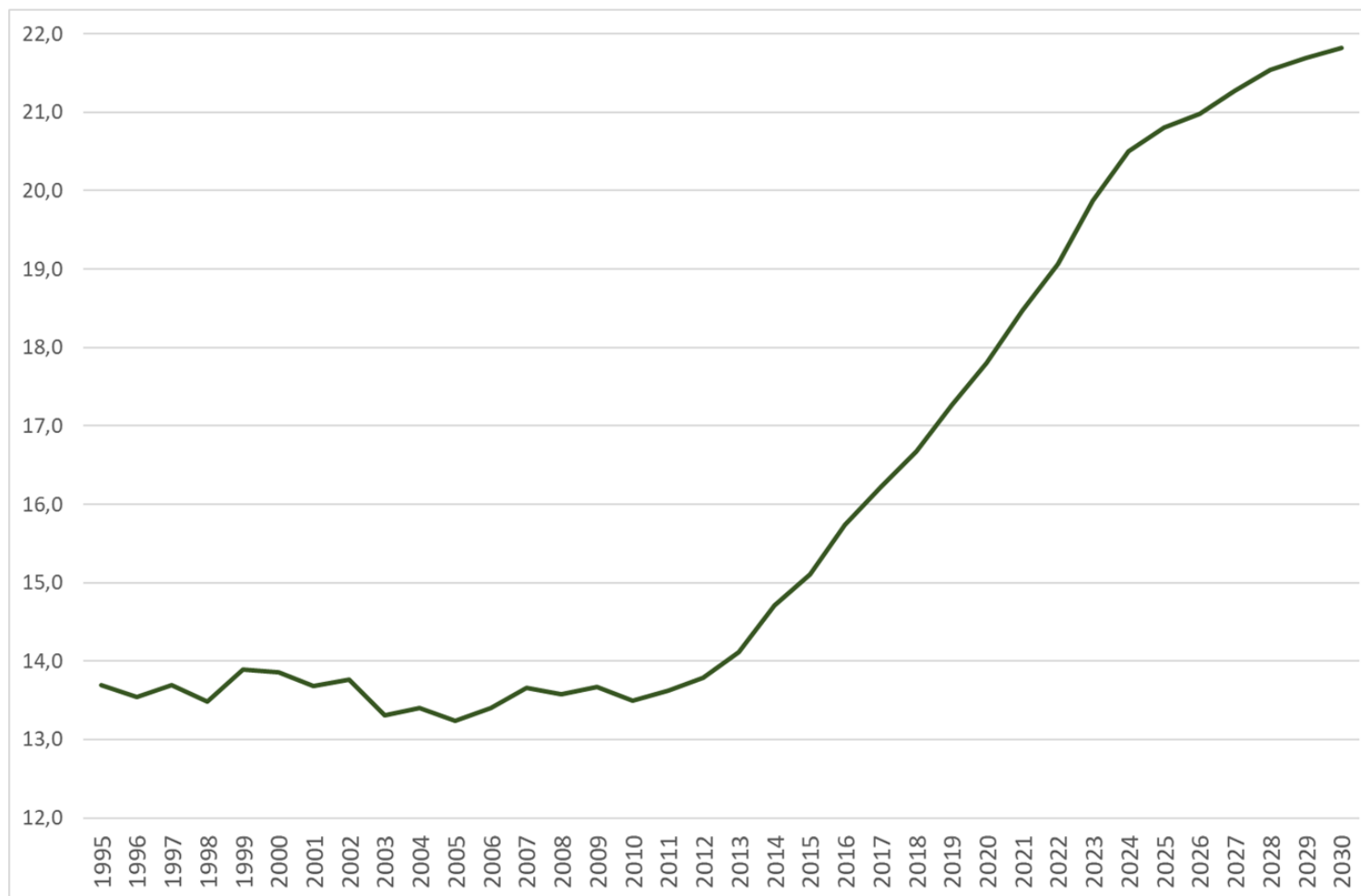
W roku 2030 w Gminie Cekcyn

będzie około **1730** osób w wieku 60 i więcej lat

Osoby te będą stanowiły prawie **25%** wszystkich
mieszkańców

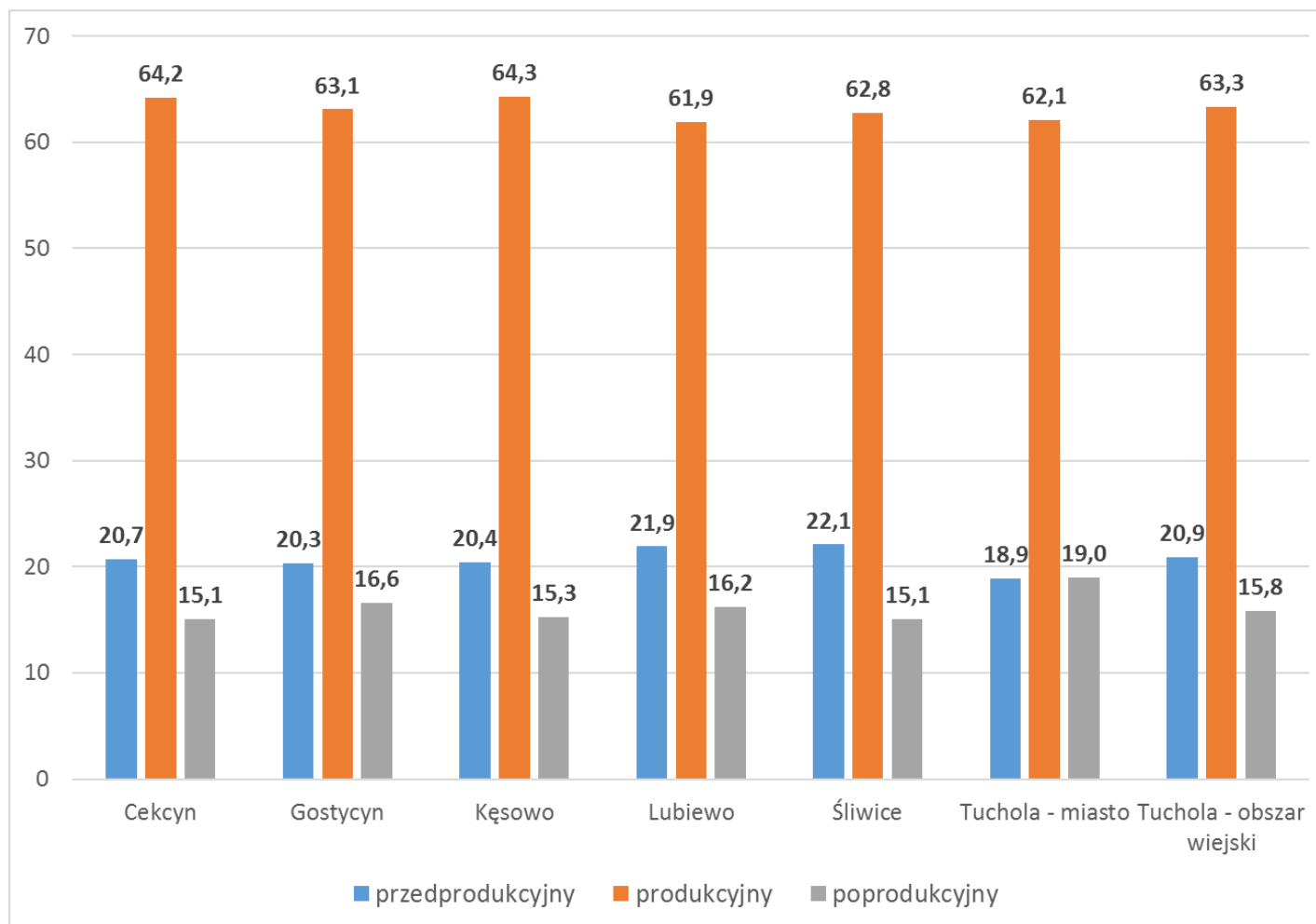
Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS (stat.gov.pl)

Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem w gminie Cekcyn (%) (GUS)

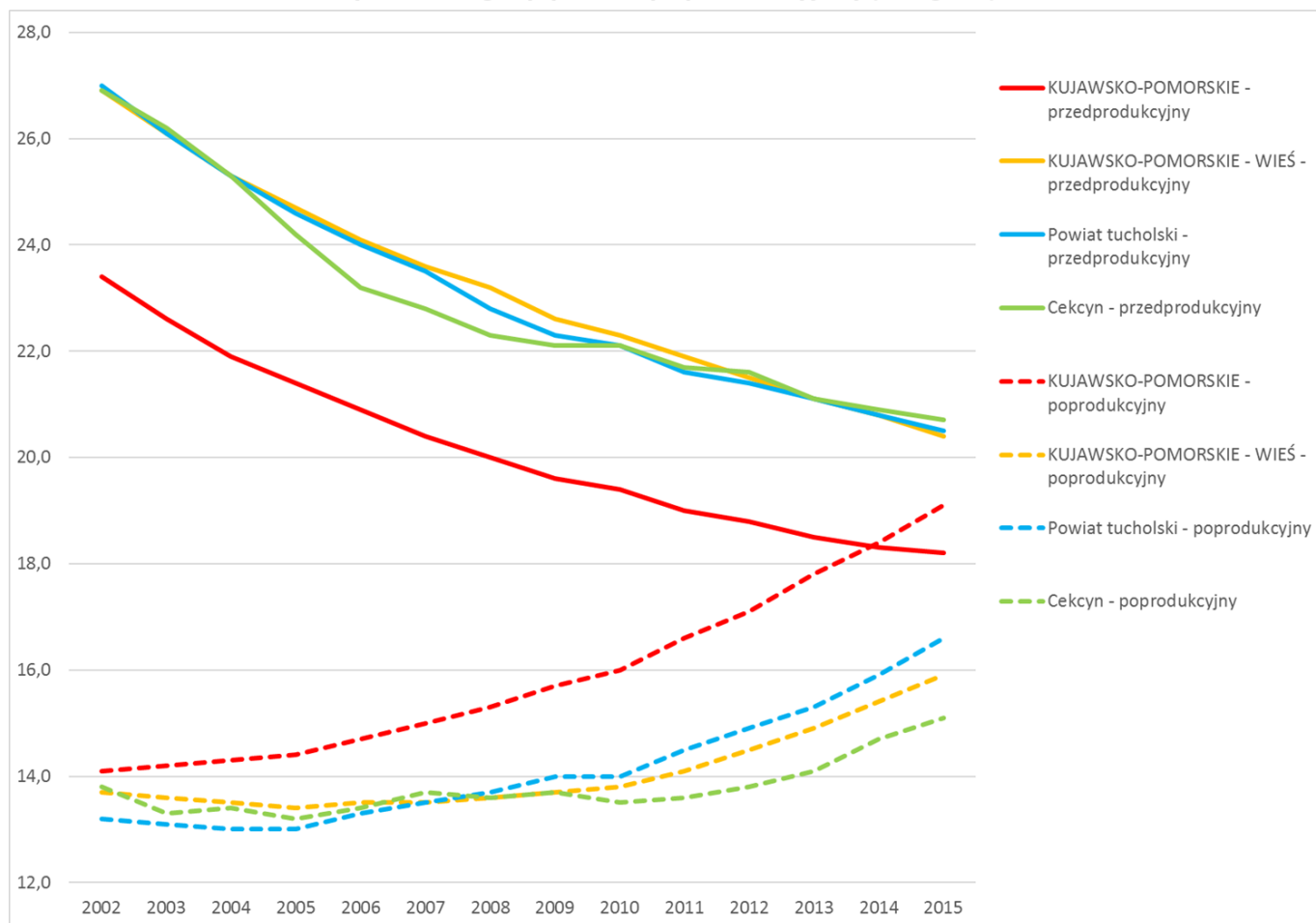
Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS (stat.gov.pl)

Struktura wieku wg grup ekonomicznych w powiecie tucholskim - 2015

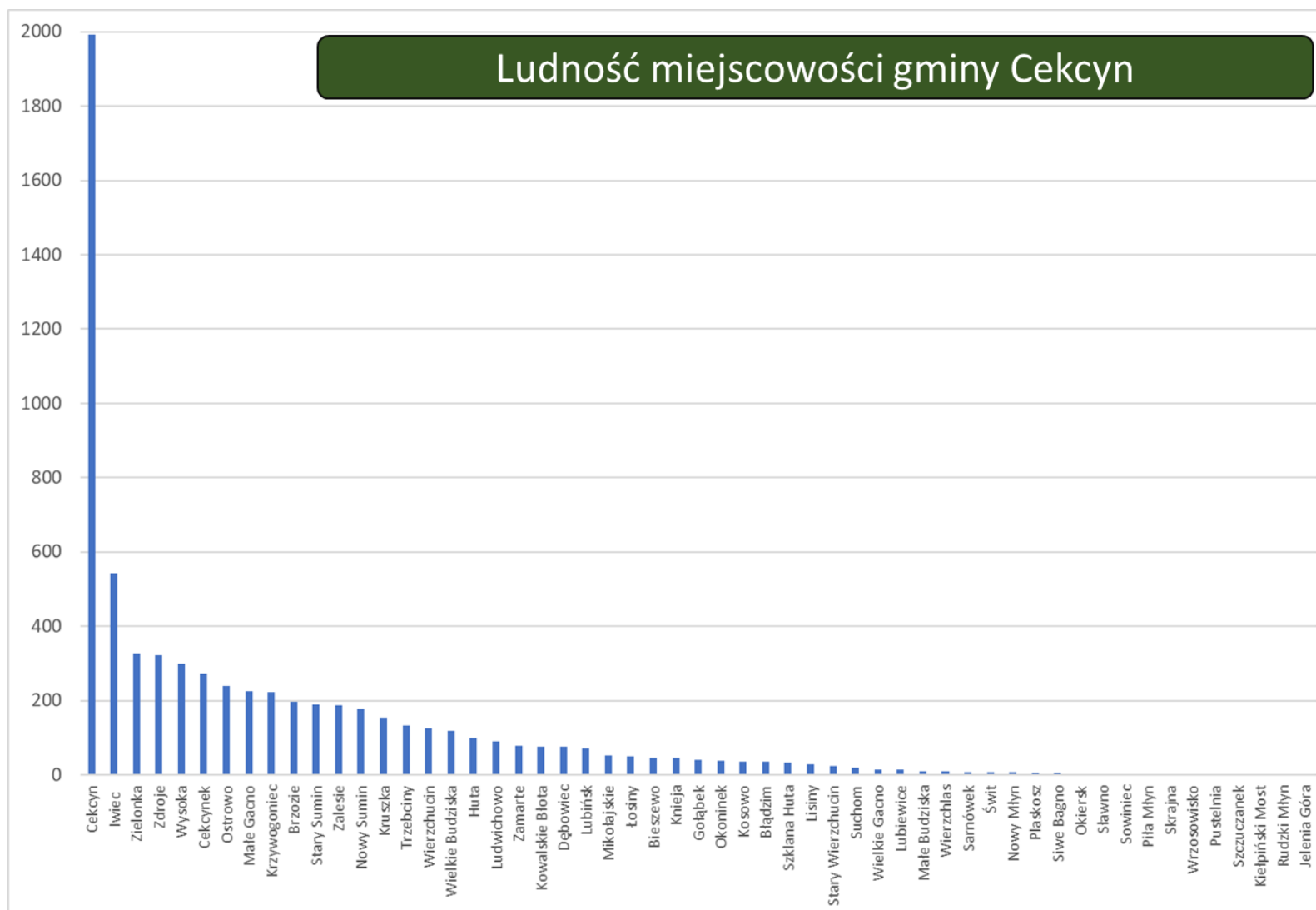

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS (stat.gov.pl)

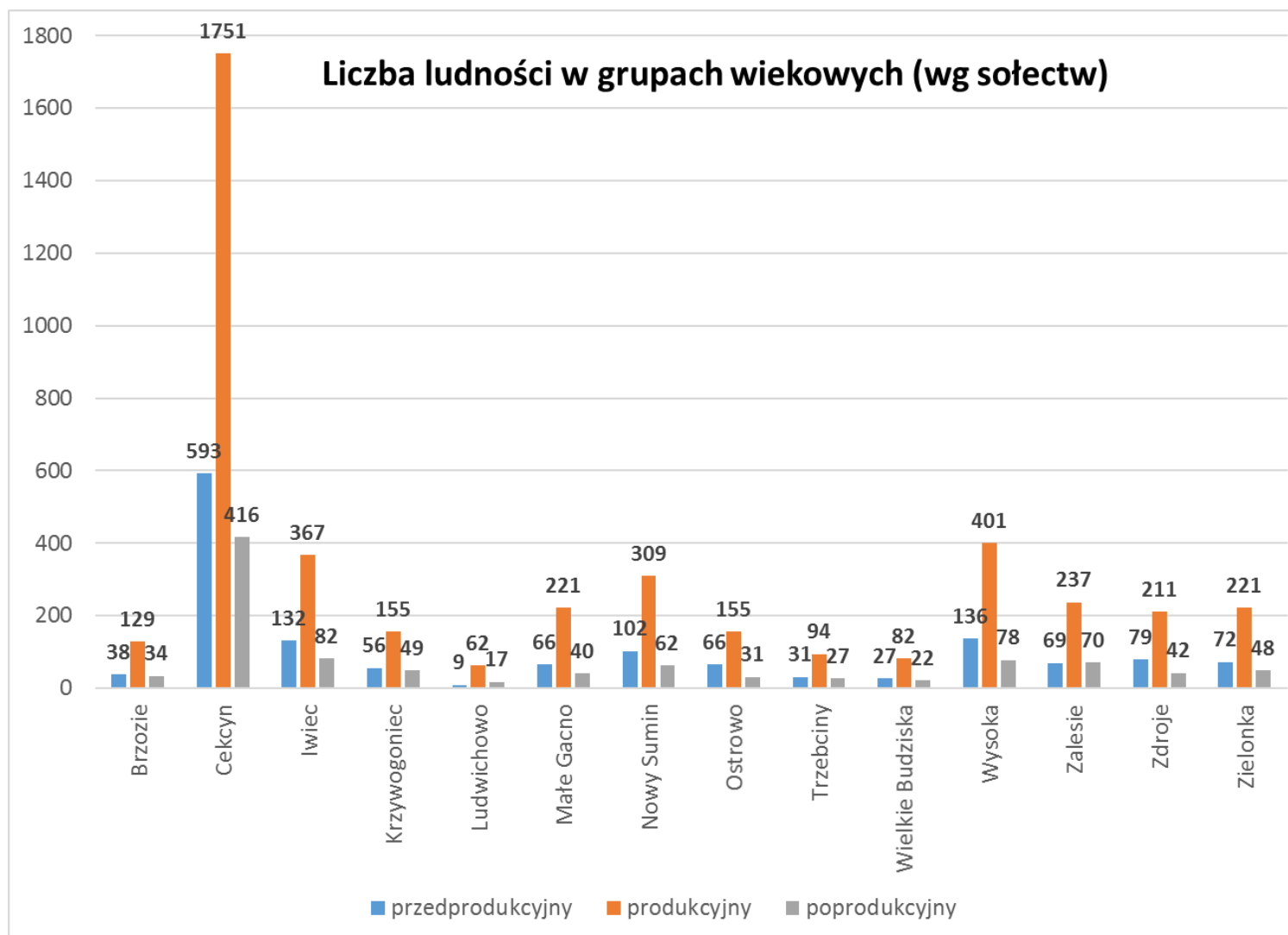
Zmiany udziału grup przed i poprodukcyjnej (% ogółu)

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych BDL GUS (stat.gov.pl)

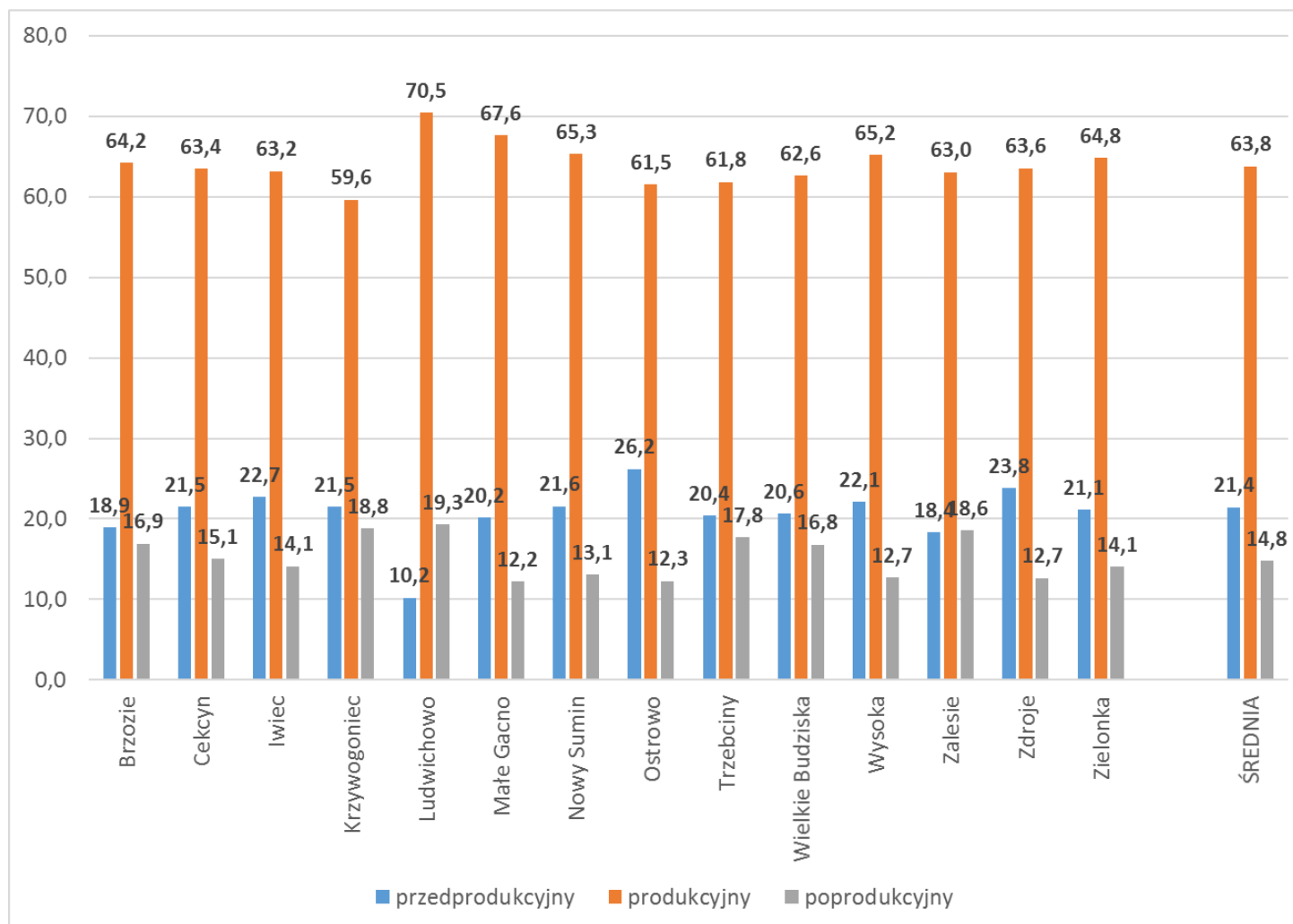

Źródło: Obliczenia na podstawie danych własnych Urzędu Gminy w Cekcynie

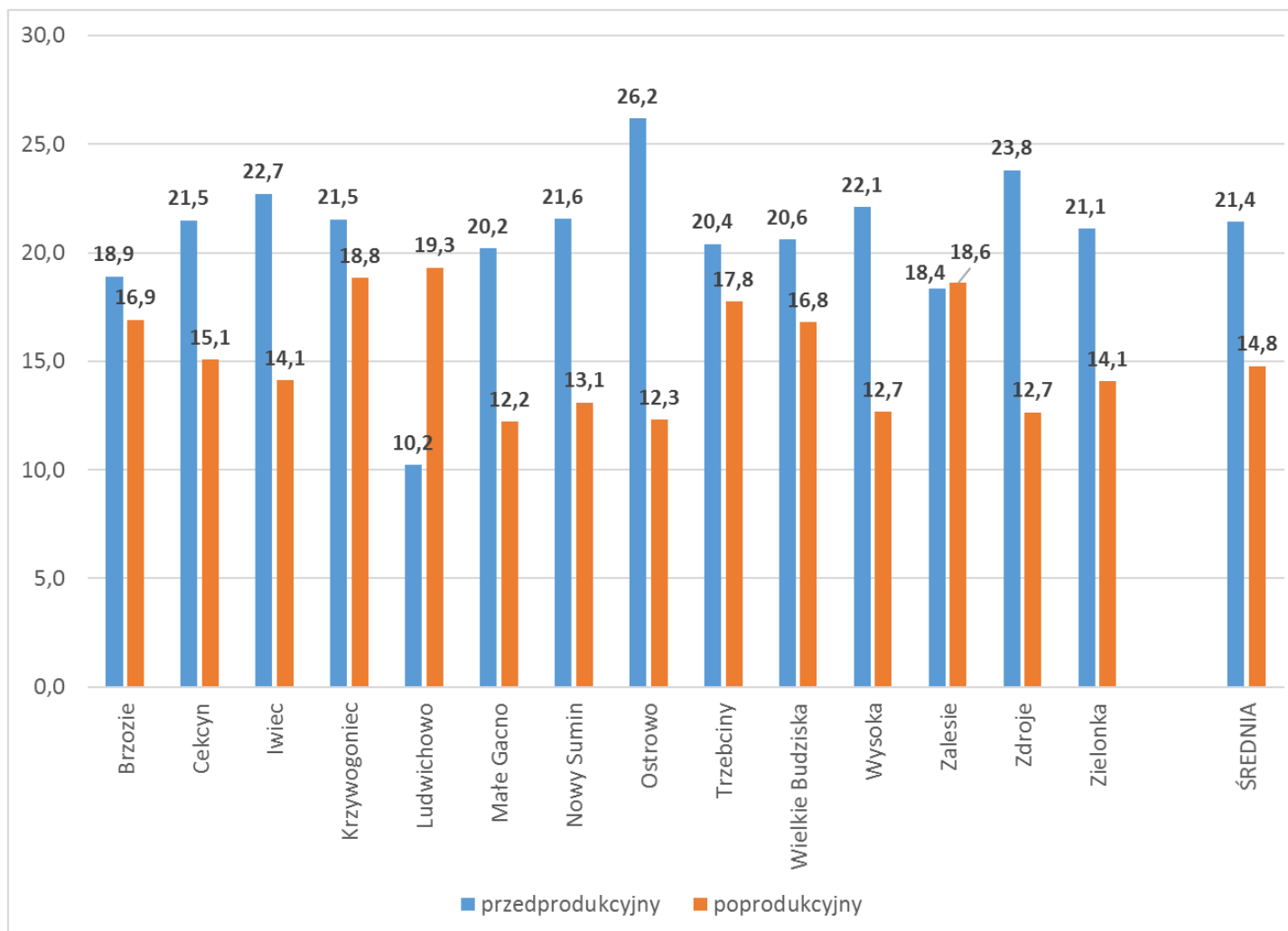
Źródło: Obliczenia na podstawie danych własnych Urzędu Gminy w Cekcynie

Porównanie udziałów grup wiekowych (% ogółu ludności, wg sołectw)

Źródło: Obliczenia na podstawie danych własnych Urzędu Gminy w Cekcynie

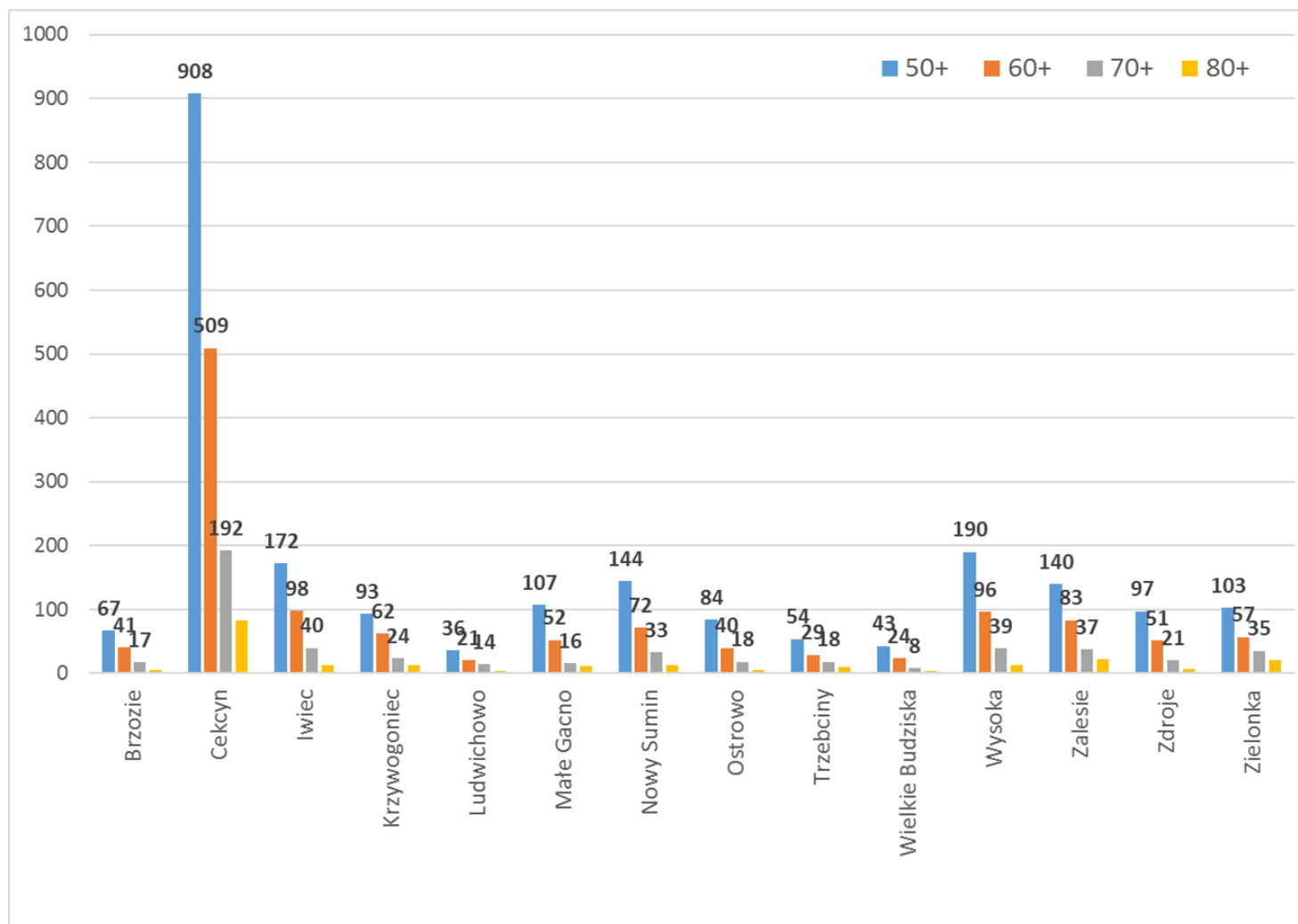
Porównanie udziałów grup: przed- i poprodukcyjnych (% ogółu ludności, wg sołectw)

Źródło: Obliczenia na podstawie danych własnych Urzędu Gminy w Cekcynie

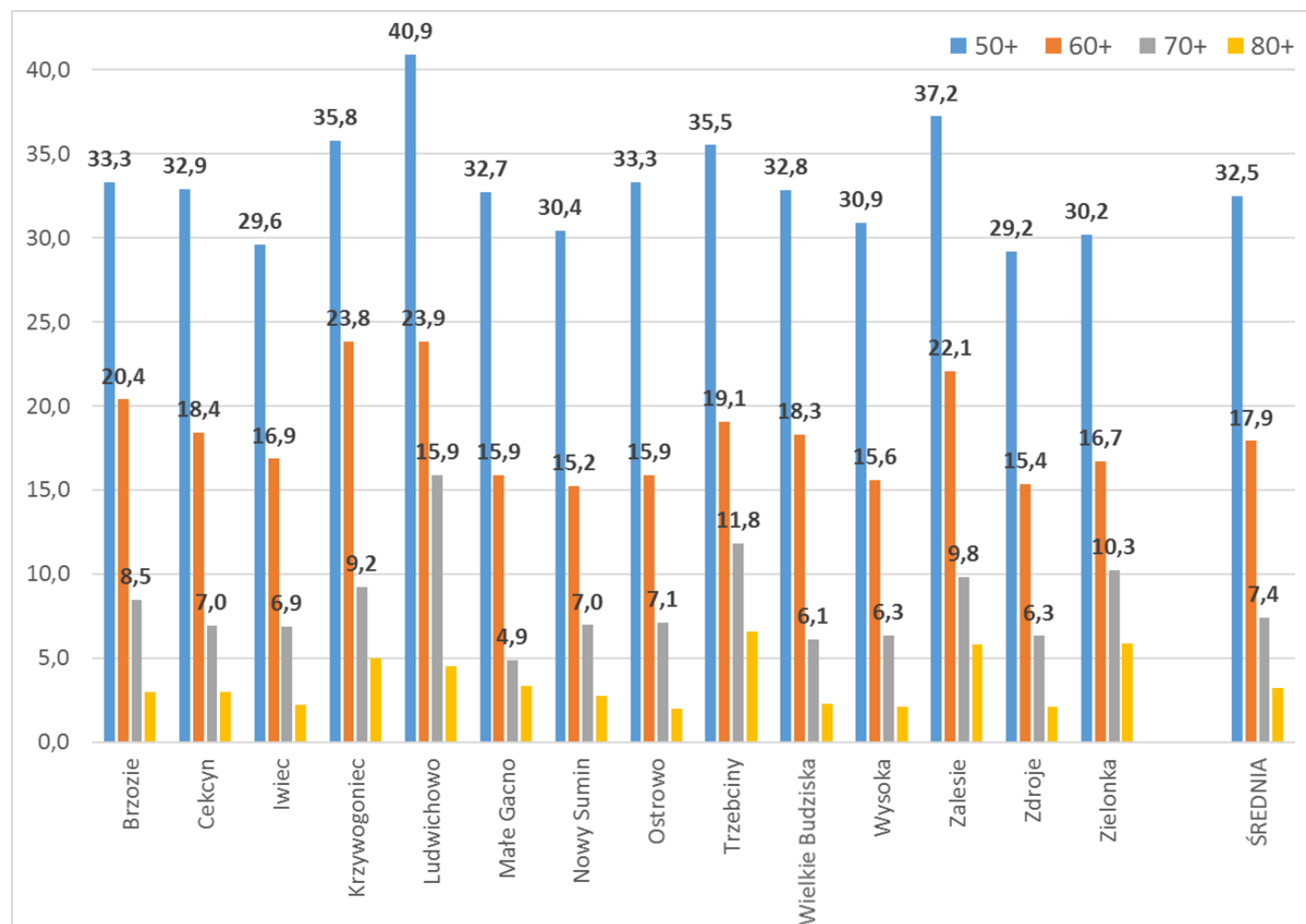

Liczba ludności w grupach wiekowych pow. 50 lat (wg sołectw)

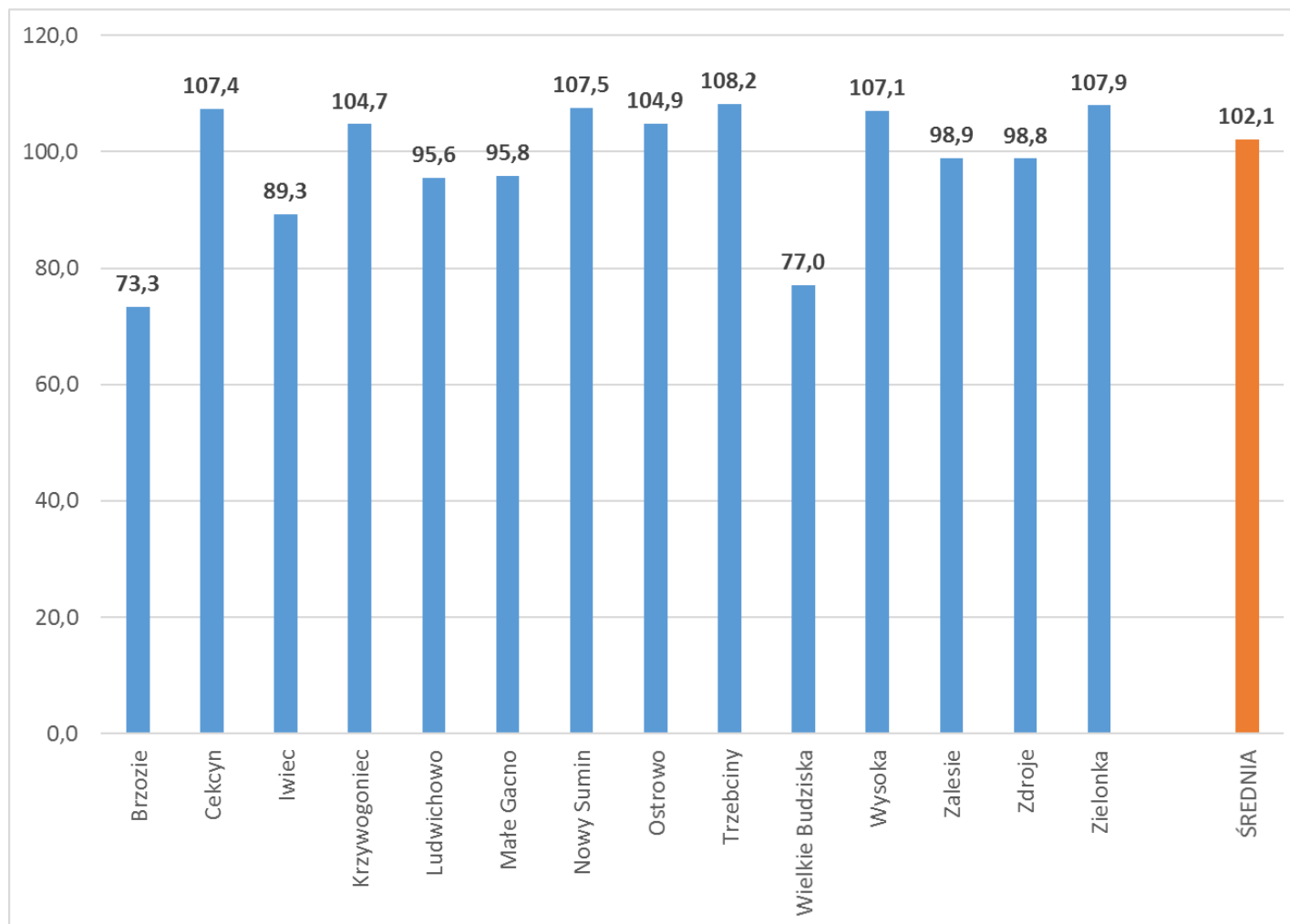
Źródło: Obliczenia na podstawie danych własnych Urzędu Gminy w Cekcynie

Udział ludności w grupach wiekowych pow. 50 lat (% ogółu, wg sołectw)

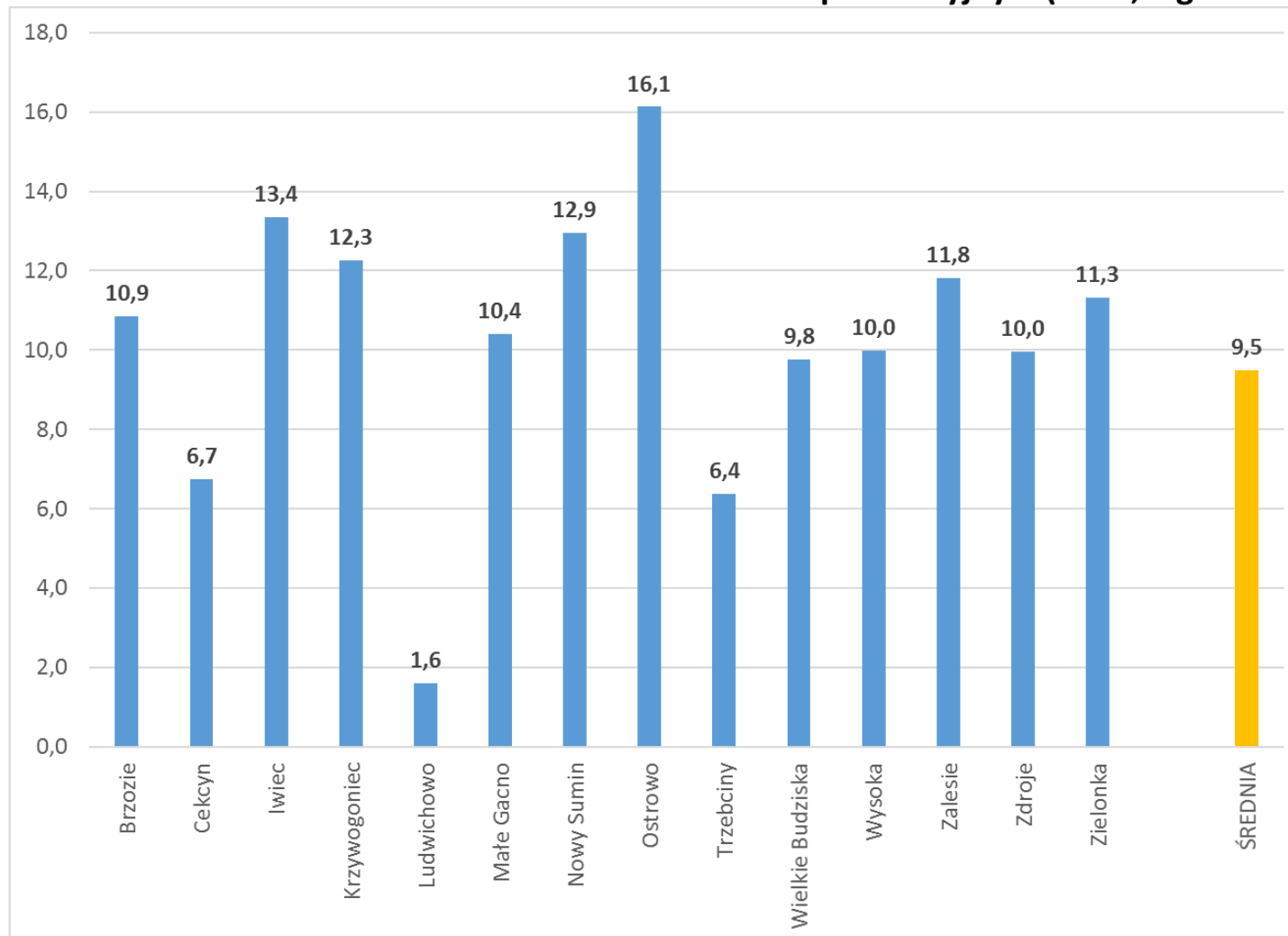
Źródło: Obliczenia na podstawie danych własnych Urzędu Gminy w Cekcynie

Wskaźnik feminizacji (liczba kobiet / 100 mężczyzn, wg sołectw)

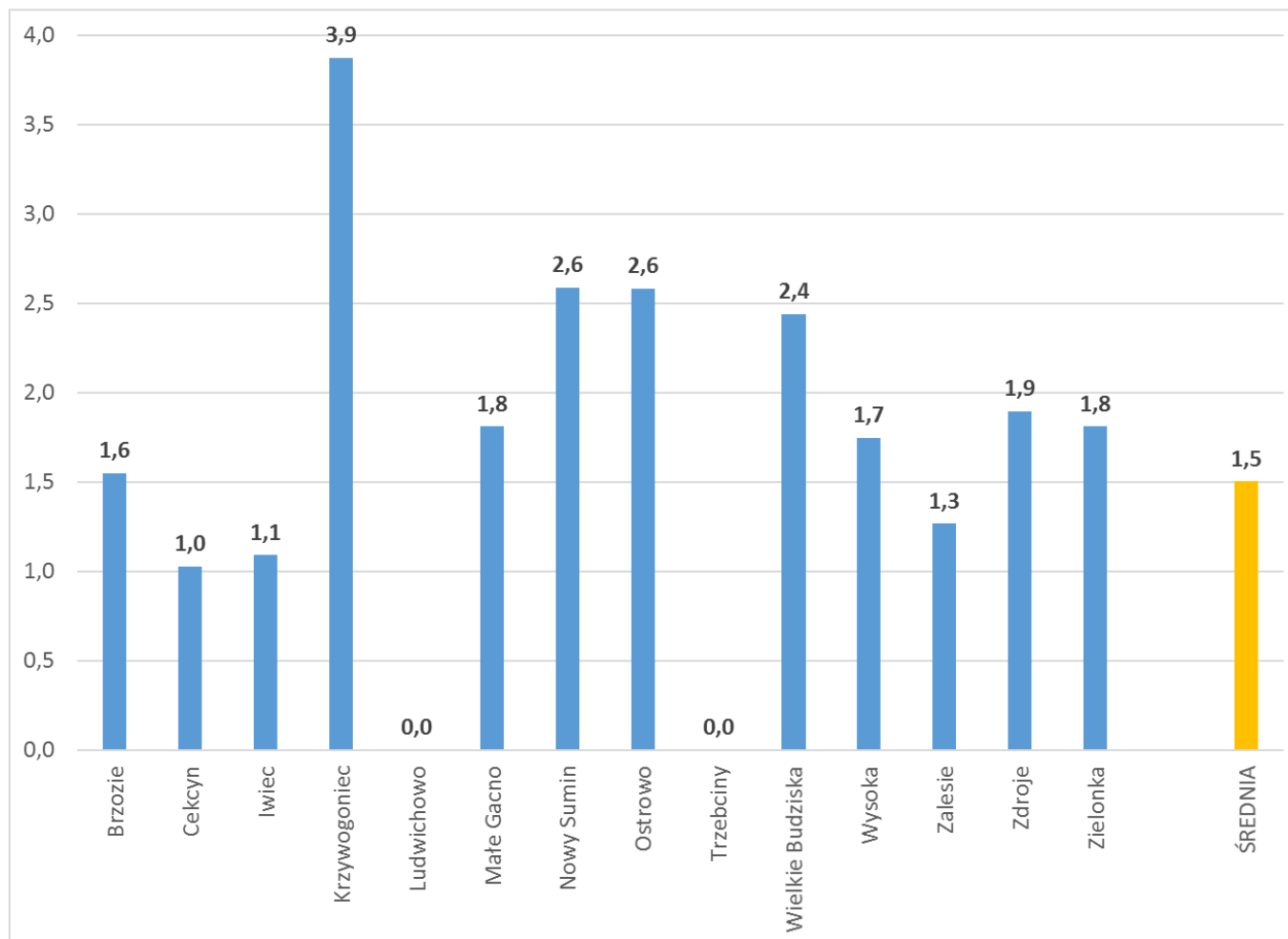
Źródło: Obliczenia na podstawie danych własnych Urzędu Gminy w Ceczynie

Bezrobocie – wskaźnik na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym (2015, wg sołectw)

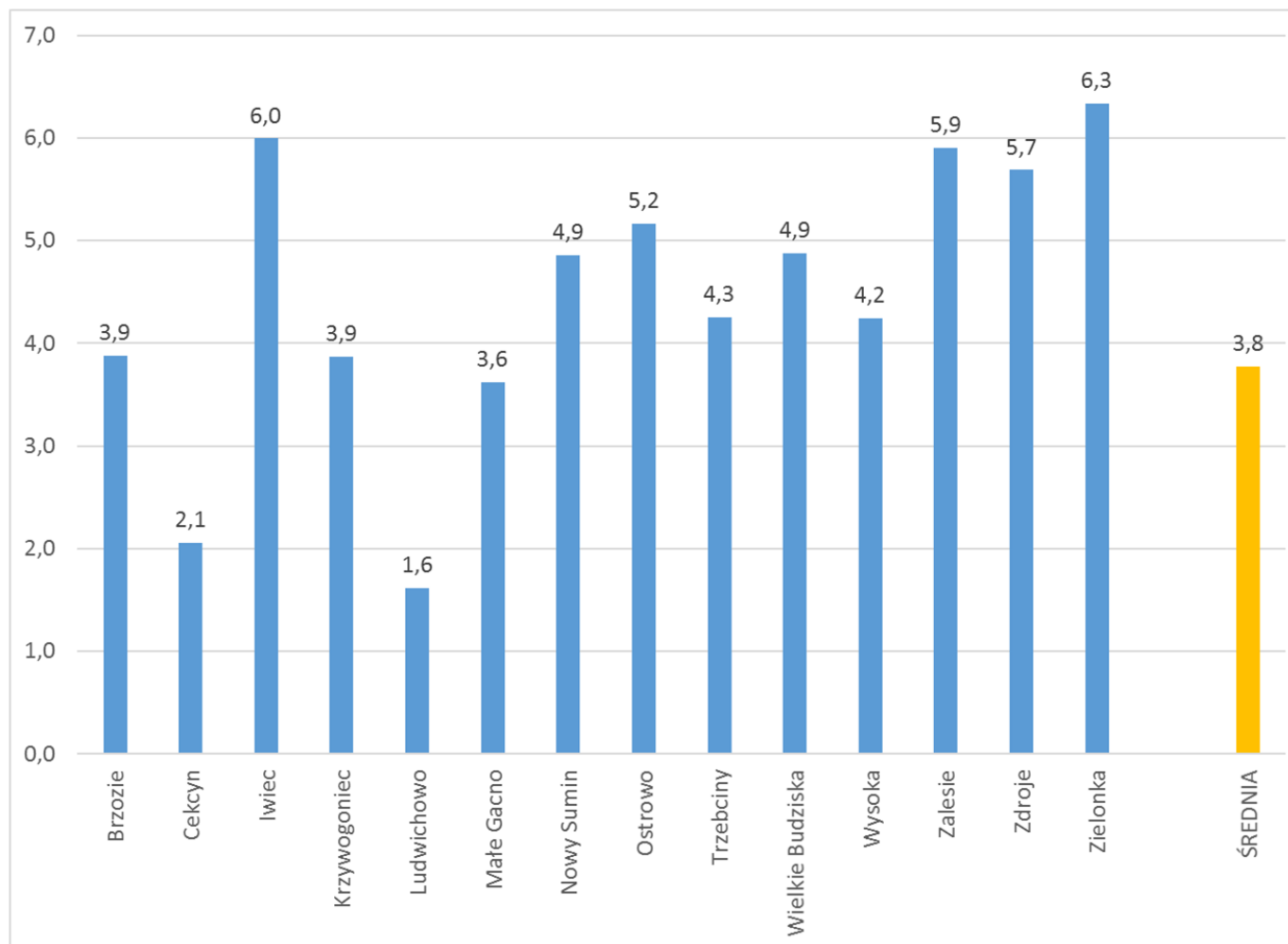
Źródło: Obliczenia na podstawie danych własnych Urzędu Gminy w Cekcynie

**Bezrobocie długookresowe (pow. 12 m-cy)
– wskaźnik na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym (wg sołectw, 2015)**

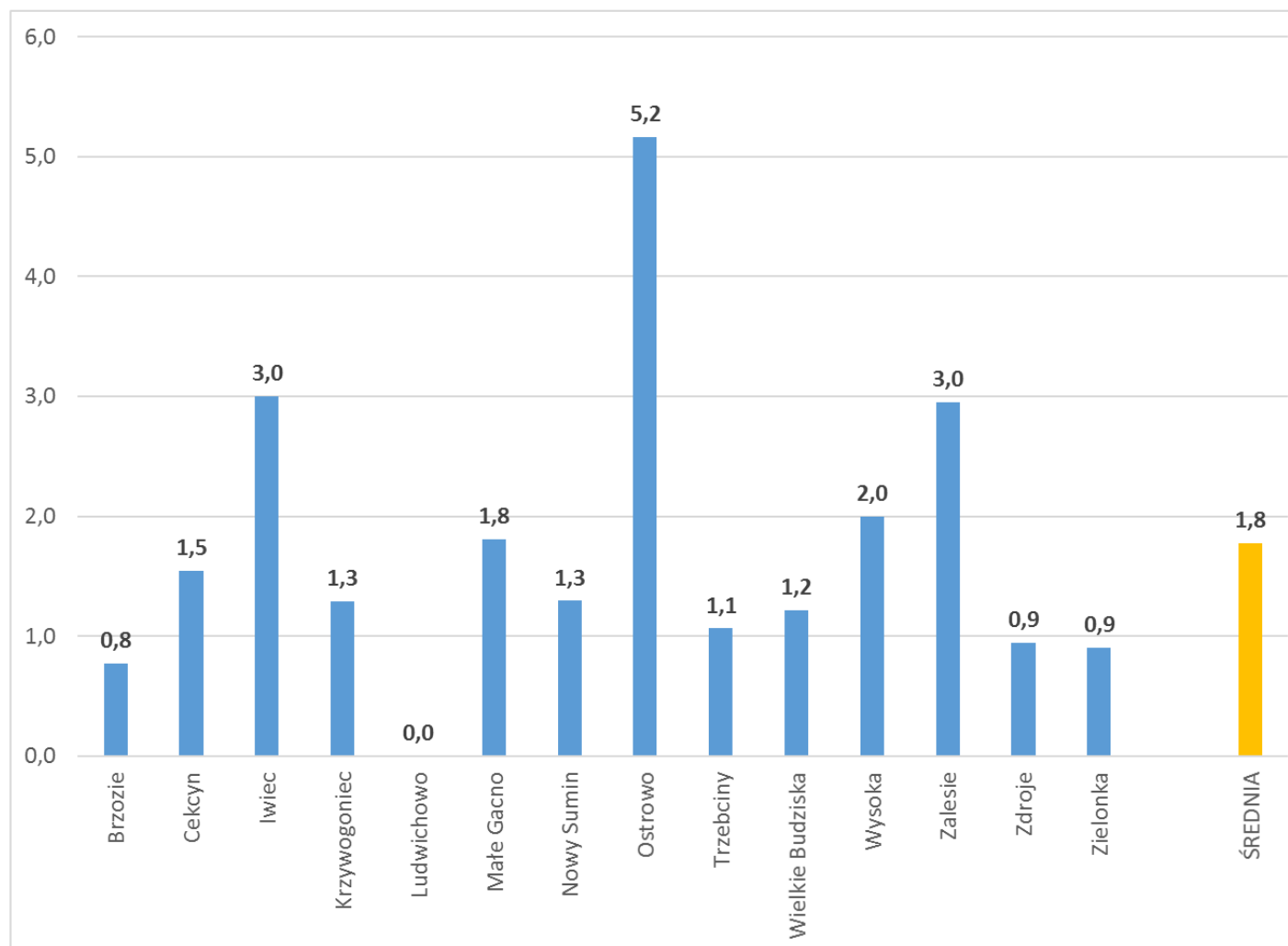
Źródło: Obliczenia na podstawie danych własnych Urzędu Gminy w Cekcynie

Bezrobocie w grupie 30 i mniej lat – wskaźnik na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym

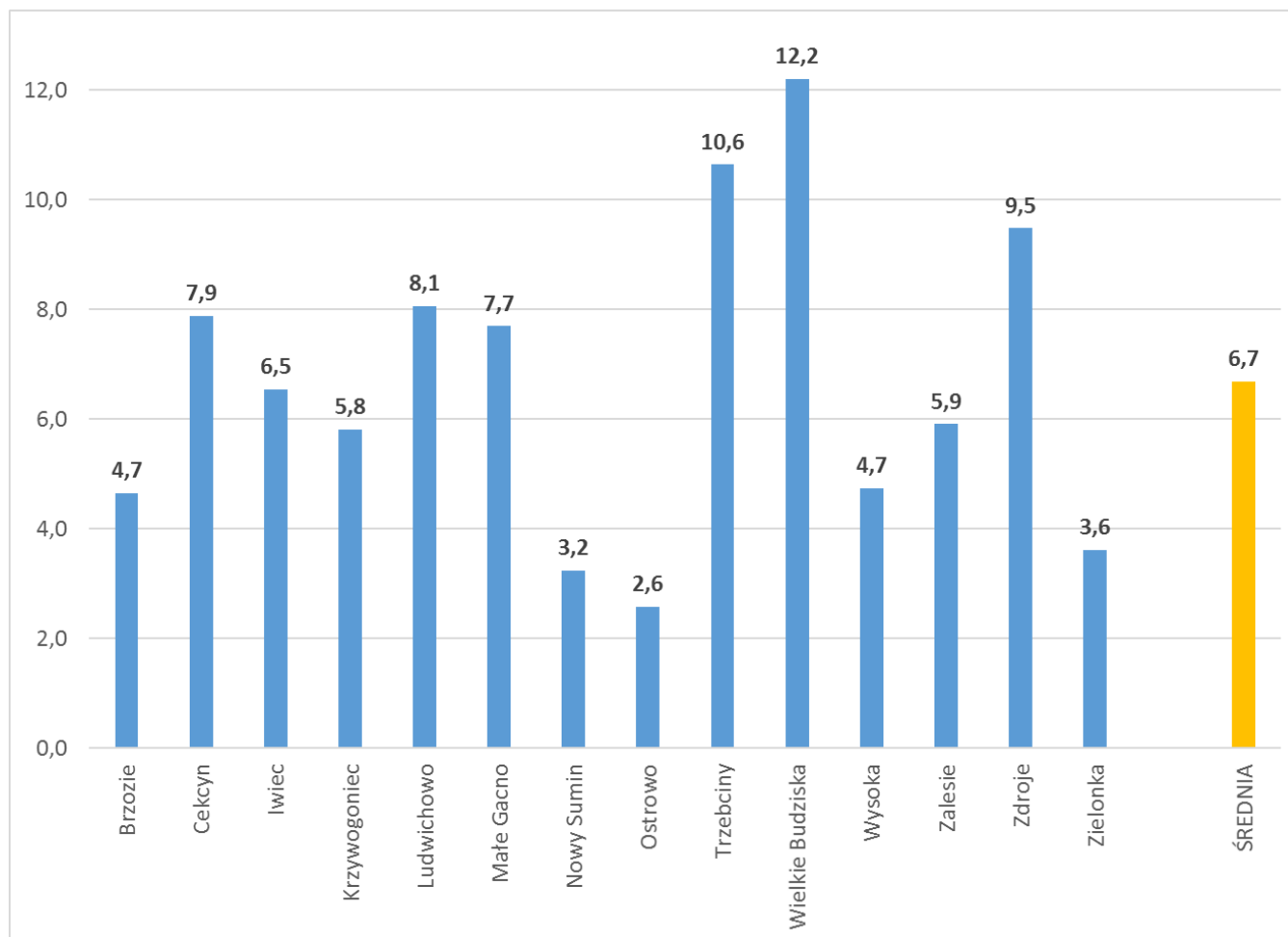
Źródło: Obliczenia na podstawie danych własnych Urzędu Gminy w Cekcynie

Bezrobocie w grupie 50 i więcej lat – wskaźnik na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym

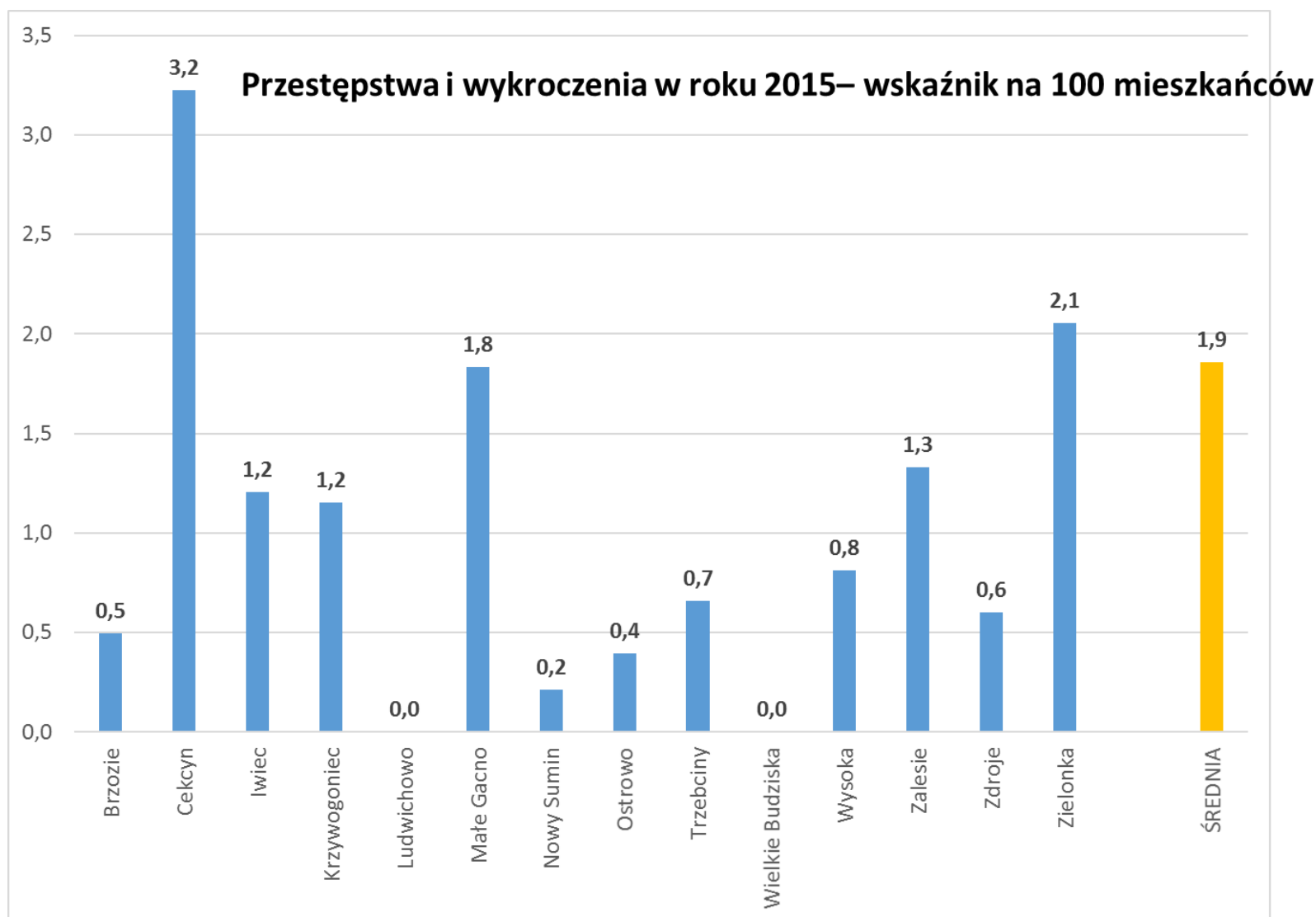
Źródło: Obliczenia na podstawie danych własnych Urzędu Gminy w Ciekocinie

Przedsiębiorczość osób fizycznych – liczba podmiotów osób fizycznych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym

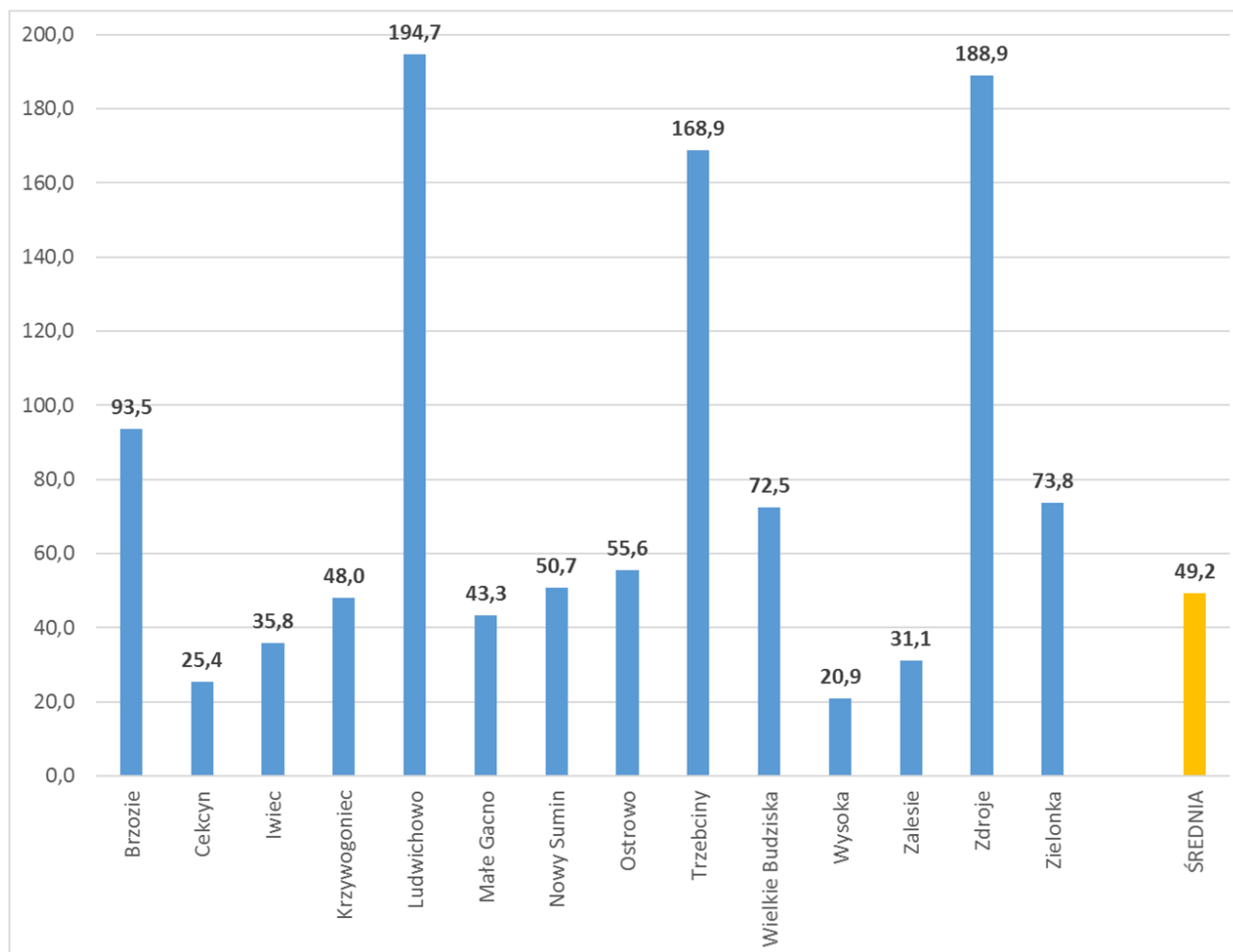
Źródło: Obliczenia na podstawie danych własnych Urzędu Gminy w Ciekocinie

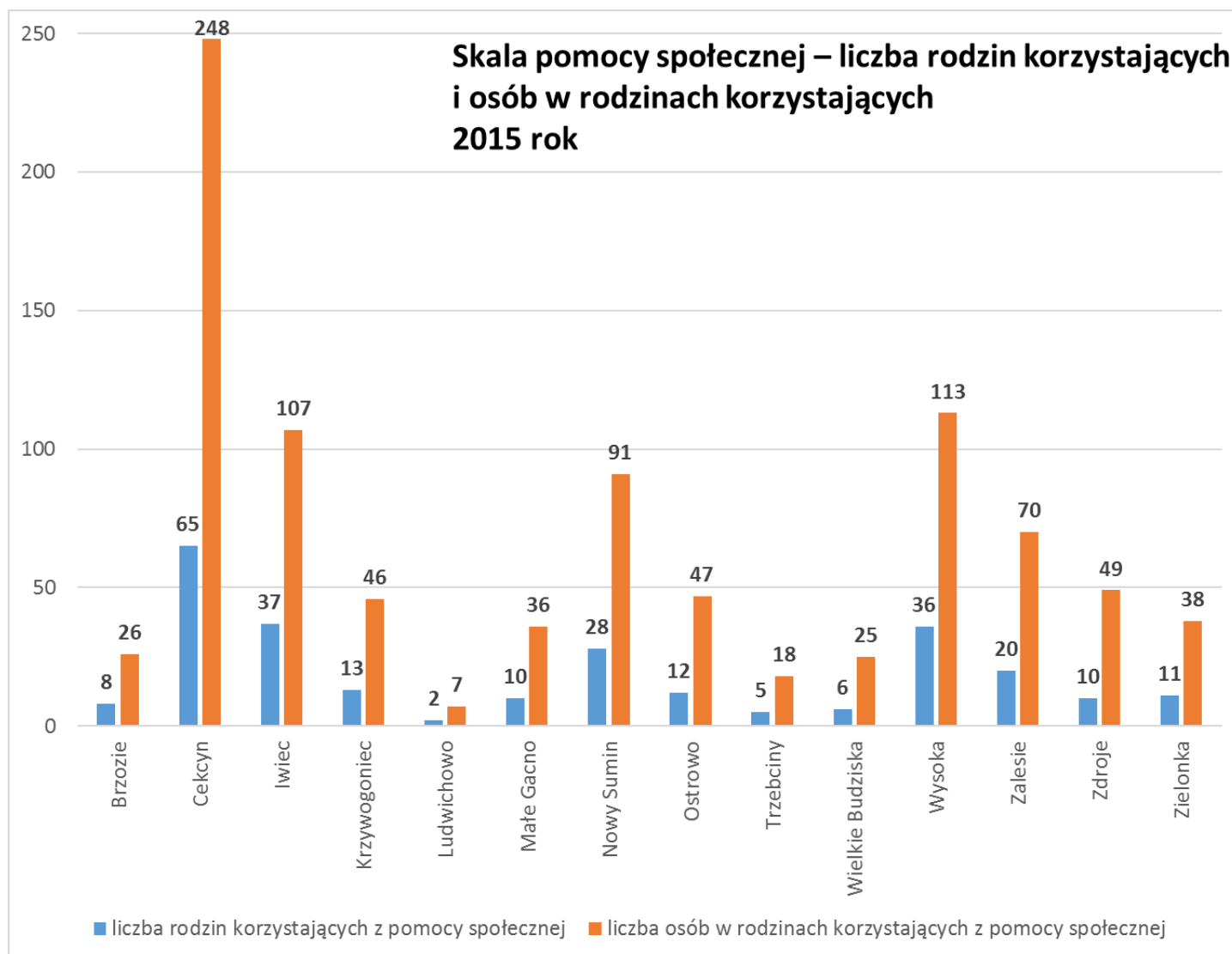

Źródło: Obliczenia na podstawie danych własnych Urzędu Gminy w Ciekocinie

Powierzchnia świetlic i bibliotek – wskaźnik m2 na 100 mieszkańców

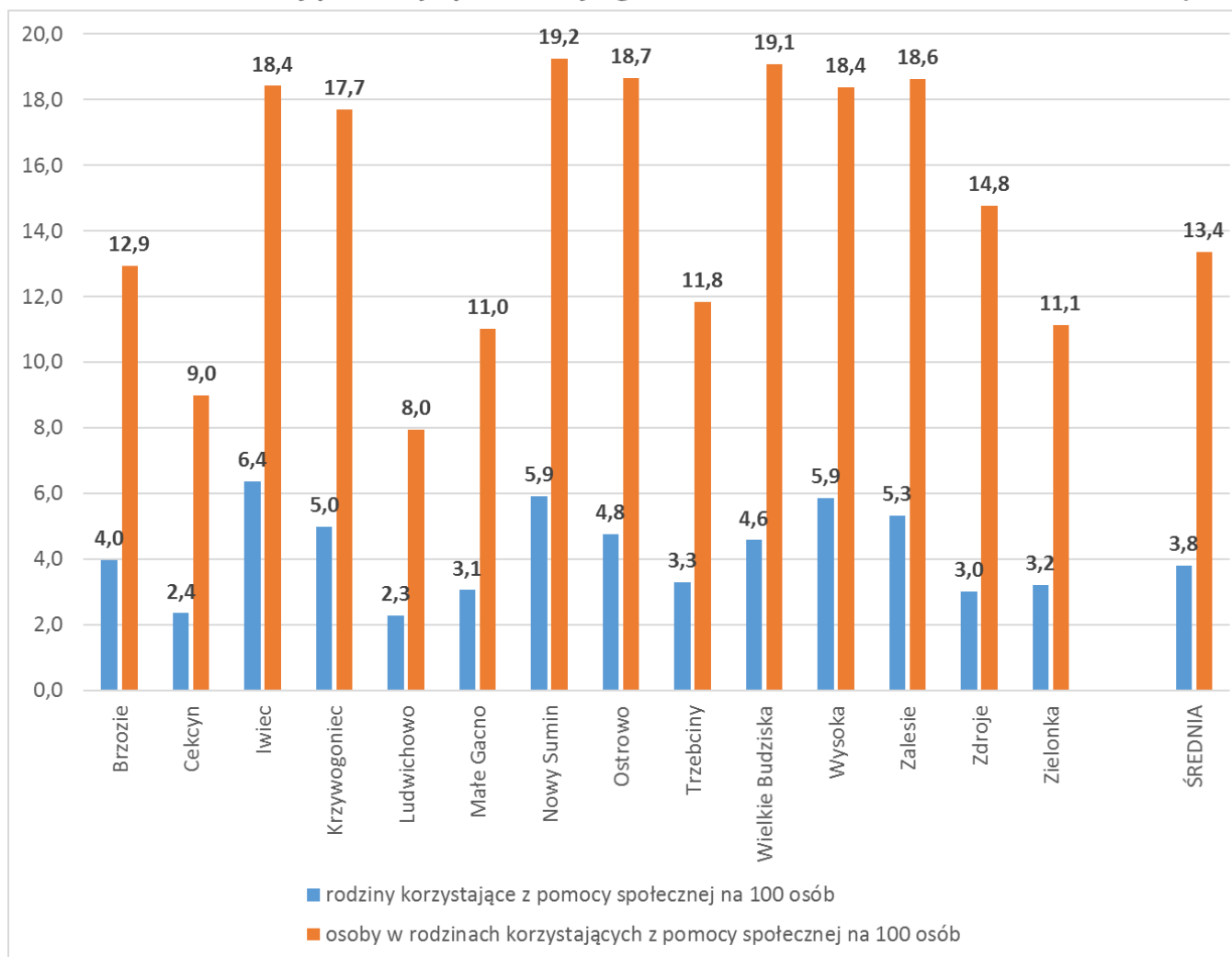

Źródło: Obliczenia na podstawie danych własnych Urzędu Gminy w Cekcynie

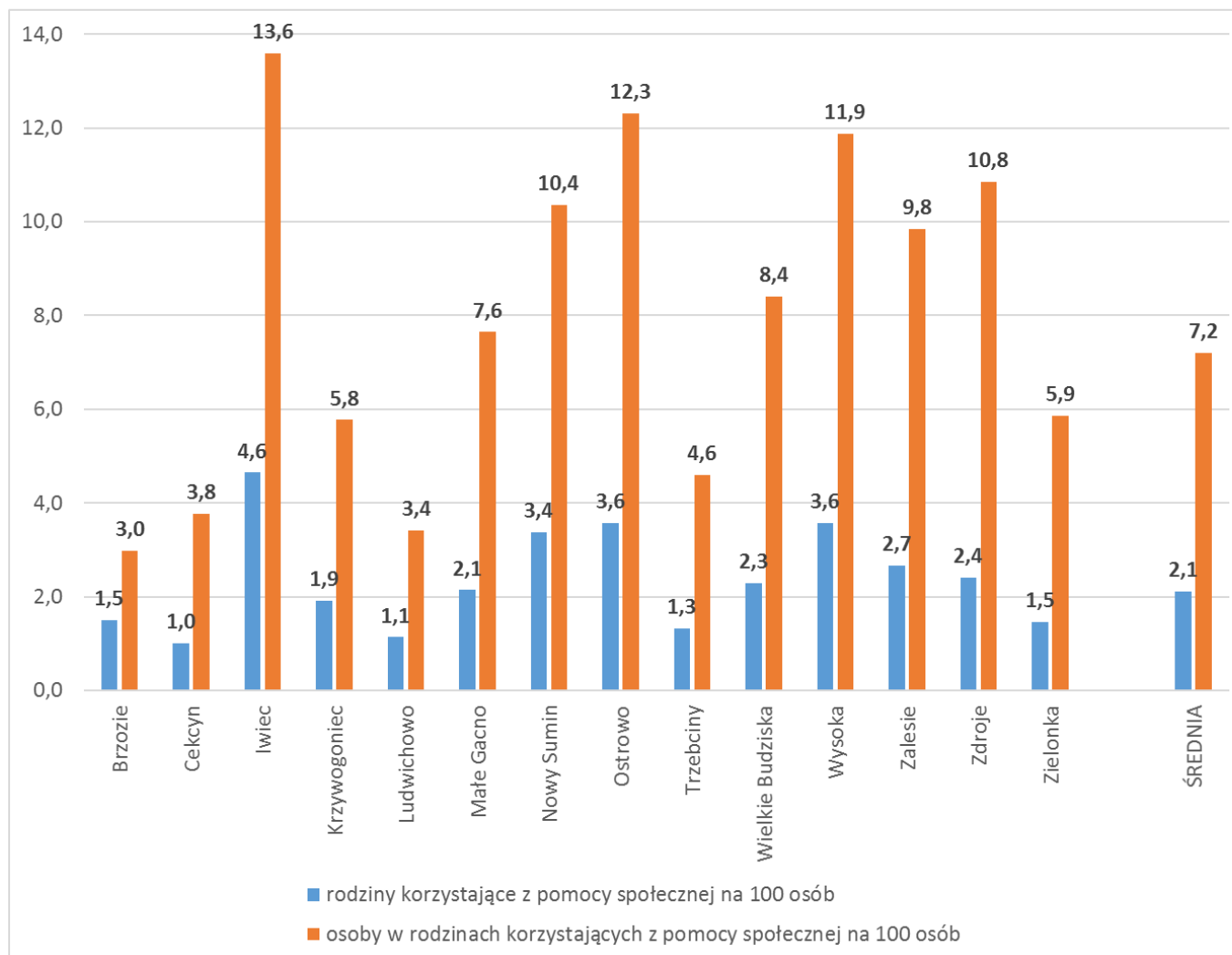
Źródło: Obliczenia na podstawie danych własnych Urzędu Gminy w Cekcynie

Wskaźnik udzielanej pomocy społecznej ogółem – wskaźnik na 100 mieszkańców (2015)

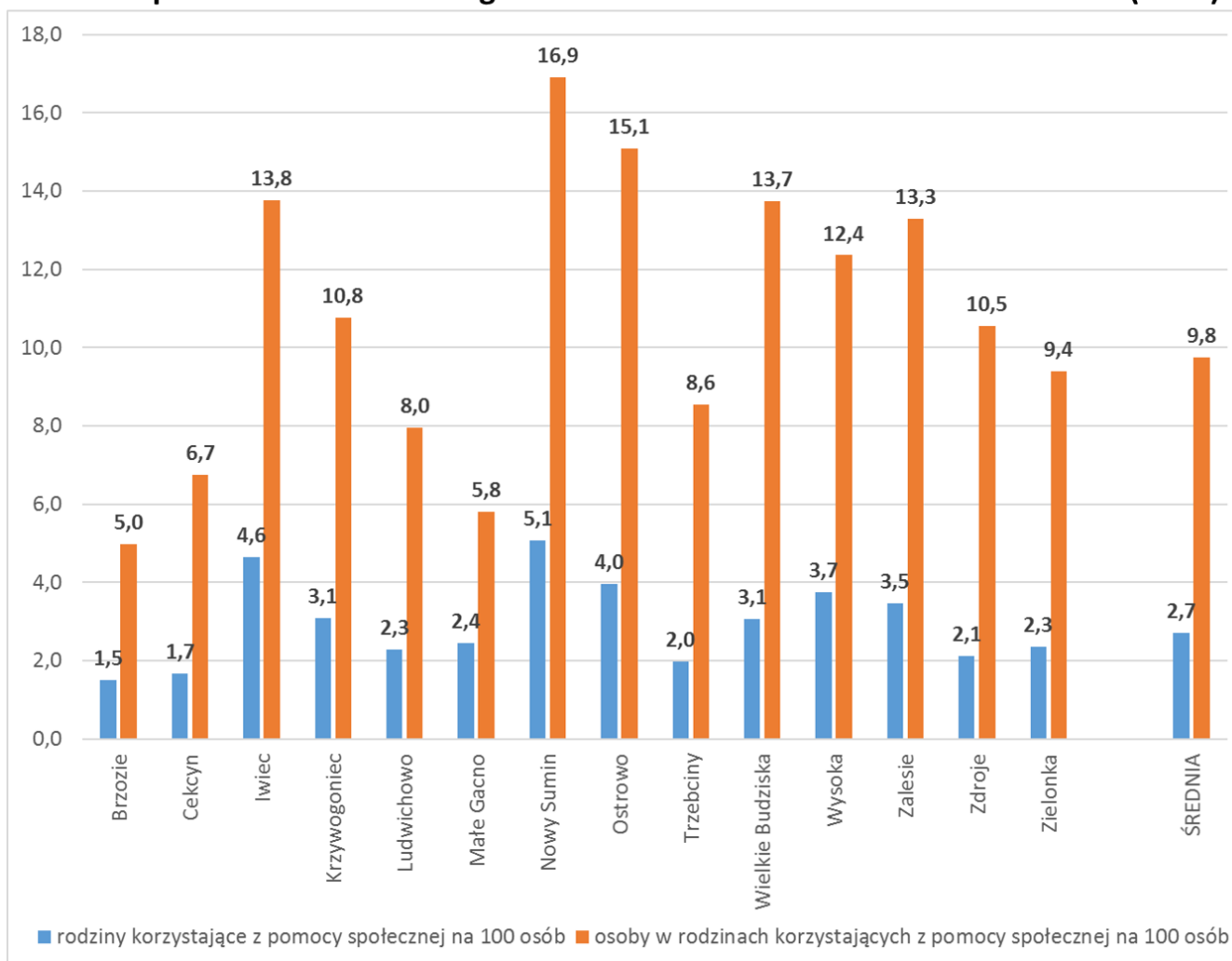
Źródło: Obliczenia na podstawie danych własnych Urzędu Gminy w Ciekocinie

Pomoc społeczna udzielana z powodu ubóstwa – wskaźnik na 100 mieszkańców (2015)

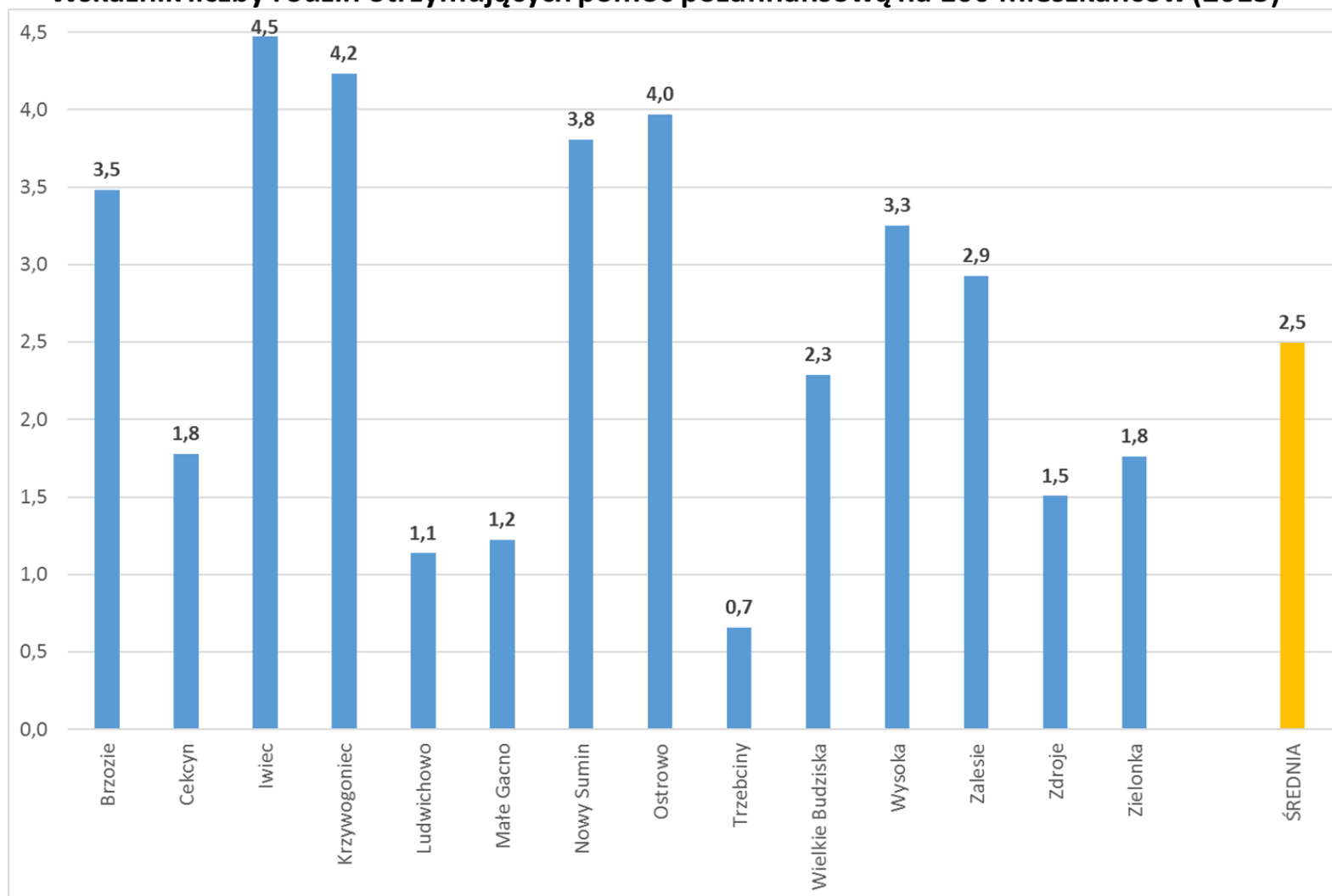
Źródło: Obliczenia na podstawie danych własnych Urzędu Gminy w Cekcynie

Pomoc społeczna udzielana długookresowo – wskaźnik na 100 mieszkańców (2015)

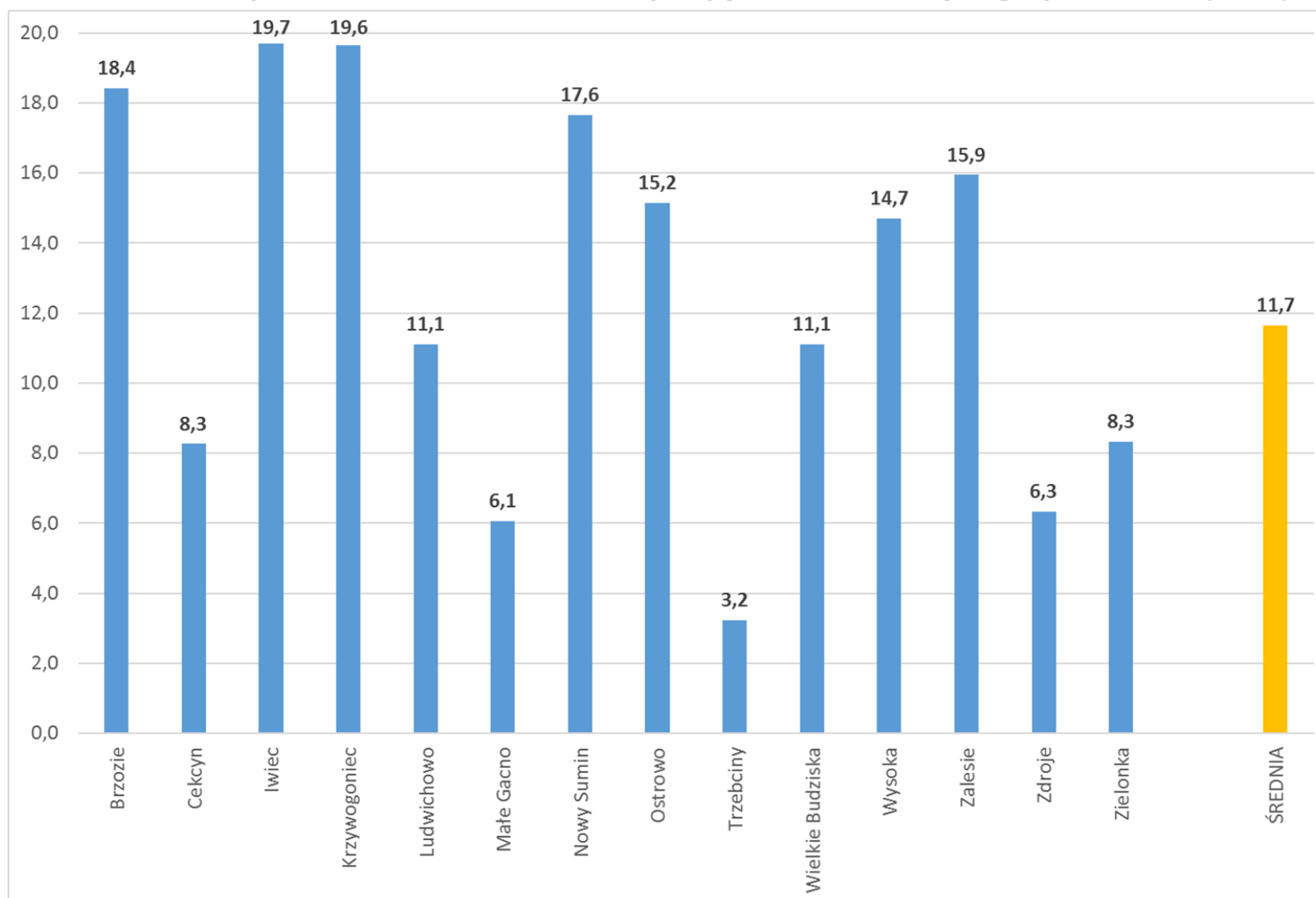
Źródło: Obliczenia na podstawie danych własnych Urzędu Gminy w Ciekocinie

Wskaźnik liczby rodzin otrzymujących pomoc pozafinansową na 100 mieszkańców (2015)

Źródło: Obliczenia na podstawie danych własnych Urzędu Gminy w Cekcynie

Wskaźnik liczby dzieci, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w grupie 0-17 lat (2015)

Źródło: Obliczenia na podstawie danych własnych Urzędu Gminy w Cekcynie

Ogólna charakterystyka gminy

Gmina Cekcyn położona jest we wschodniej części powiatu tucholskiego, w południowej części regionu przyrodniczego i etnograficznego Borów Tucholskich. Pod względem liczby mieszkańców (6755 osób w roku 2016 wg BDL GUS) zaliczana jest do grupy średnich (81. pozycja wśród 144 gmin w województwie), a pod względem zajmowanej powierzchni - do bardzo dużych gmin (25326 ha, 6. pozycja wśród 144 gmin w województwie). Wśród 6 gmin powiatu tucholskiego, gmina zajmuje pierwszą pozycję pod względem powierzchni (23,5% ogółu), drugą pod względem liczby mieszkańców (13,8% ogółu), ale pierwszą pod względem liczby ludności wiejskiej (19,4% ogółu). Gęstość zaludnienia wynosi tylko 27 os/km kw. (co jest jednym z najniższych wskaźników w województwie i stanowi zaledwie około 60% średniej dla obszarów wiejskich), ale wskaźnik gęstości zaludnienia na obszarach bezleśnych, wynoszący 83 os/km kw. jest o 1/3 wyższy od średniego.

Zdecydowana większość powierzchni gminy jest płaską równiną sandrową, urozmaiconą dolinkami cieków oraz równinami powstałymi z zarastania jezior. Największą formą erozyjną jest rozległa rynna wypełniona przez ciąg jezior, począwszy od Zalesia i Krzywogońca, aż do południowych granic gminy. Większe wyniesienia terenu obserwowane są w okolicach Cekcyna i Nowego Sumina. Głównym elementem sieci hydrologicznej są jeziora, z których największe to: Wielkie Cekcyńskie, Gwiazda i Okierskie. Główne ciek na terenie gminy to: Brda (wzdłuż granicy gminy), Stążka i Rakówka.

Cechą charakterystyczną struktury użytkowania gruntów w gminie, jest bardzo duży udział lasów i gruntów leśnych. Wskaźnik lesistości (70,2% powierzchni gminy zajmują lasy) lokuje gminę na 4. pozycji w województwie, a bezwzględna powierzchnia lasów (17,8 tys. ha) lokuje gminę na drugiej pozycji. Konsekwencją tego jest bardzo niski udział powierzchni zajmowanej przez użytki rolne, wśród których aż ¼ zajmują łąki i pastwiska, wskutek czego grunty orne zajmują niespełna 16% ogółu powierzchni, a ich przydatność dla rolnictwa jest bardzo mała – aż 2/3 zajmują grunty klas V, VI i VIz, a łączny wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej wynoszący 50,6 pkt. należy do najniższych w województwie.

Gmina leży w części województwa cechującej się wyjątkowymi walorami środowiska przyrodniczego. Znajduje to potwierdzenie w formach ochrony ustanowionych na jej terenie. W granicach gminy leży (najczęściej w części – bo formy te znajdują kontynuacje w sąsiedztwie): pięć rezerwatów przyrody, dwa parki krajobrazowe, obszar chronionego krajobrazu, zespół przyrodniczo-krajobrazowy, dwa obszary chronione w ramach sieci Natura 2000 oraz znaczna liczba użytków ekologicznych i pomników przyrody. Wyjątkową osobliwość przyrodniczą i krajoznawczą stanowi rezerwat „Cisy Staropolskie”. Gmina nie wykazuje natomiast szczególnych walorów kulturowych – a więc duża aktywność społeczna związana z tożsamością borowiacką nie znajduje wyrazu ani nie jest pochodną dziedzictwa materialnego.

Stan środowiska należy ocenić bardzo pozytywnie, w gminie ani jej sąsiedztwie nie występują istotne emitory zanieczyszczeń ani czynniki stanowiące potencjalne znaczące zagrożenie dla stanu środowiska. Spotyka się wyłącznie problemy środowiskowe o znaczeniu lokalnym, występujące okresowo – związane na przykład z mało efektywnymi systemami grzewczymi, które bywają uciążliwe w enklawach śródleśnych w okresach niekorzystnych warunków pogodowych. Zabudowa większości miejscowości cechuje się łądem i estetyką. W Cekcynie problemem przestrzennym i funkcjonalnym jest opuszczone

siedlisko – jest to nieużytkowana przestrzeń w ścisłym centrum, rejonie o charakterze prestiżowym, istotnym dla obsługi ludności całej gminy. W sferze gospodarki przestrzennej problem stanowi także mocno zdezaktualizowane Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz niewielka liczba obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Liczba ludności gminy w ostatnich latach wykazuje zauważalny trend wzrostowy, czym wyróżnia się na tle tradycyjnych obszarów wiejskich, zazwyczaj tracących mieszkańców lub co najwyżej utrzymujących ich liczbę. W ciągu ostatnich 10 lat wzrost wyniósł około 300 osób. Jest skutkiem pozytywnych tendencji w zakresie ruchu naturalnego i migracji - w ostatnich latach gmina niemal corocznie notuje dodatni przyrost naturalny (jest on bardzo niewielki, wynosi zaledwie kilka-kilkanaście osób rocznie), podobnie jak notuje dodatnie saldo migracji (także jego wartości bezwzględne nie są wysokie, ale już sam fakt zyskiwania liczby ludności w wyniku migracji, jest na obszarach wiejskich - poza strefami podmiejskimi - zjawiskiem rzadkim i wartym podkreślenia). Obecnie w sferze społecznej notuje się w gminie dwa kluczowe problemy rozwoju: postępujące starzenie gminnej społeczności oraz trwale gorszą od przeciętnej, sytuację materialną. Struktura wg ekonomicznych grup ludności przedstawia się następująco: przedprodukcyjny – 20,9%, produkcyjny – 63,3%, poprodukcyjny – 15,7% (gmina jest więc wciąż przeciętnie młodsza niż obszary wiejskie województwa, gdzie udziały te wynoszą odpowiednio: 20,2%, 63,4% oraz 16,3%). Jednak w krótkim okresie od roku 2010 udział ludności w wieku poprodukcyjnym zwiększył się w gminie już o ponad 2 punkty procentowe (z 13,5% do 15,7%), bezwzględnie jest to wzrost o ponad 170 osób (z 890 do 1063). Mieszkańców w wieku 60 i więcej lat, jeszcze przed dekadą było około 950, obecnie jest prawie 1300. Prognoza demograficzna dla obszarów wiejskich powiatu tucholskiego¹ wskazuje, że w stosunku do roku 2015, w roku 2030 liczba osób w wieku 60+ będzie o ponad 40% wyższa (jej udział przekroczy wówczas 26% ogółu ludności), a w roku 2040 – o ponad 60% wyższa (ponad 31% ogółu ludności). Prognoza GUS wykonana dla gmin wskazuje, że w roku 2030 w gminie Cekcyn udział grupy 60+ wyniesie ponad 24,5% a jej bezwzględna liczba wyniesie około 1730 osób. Po roku 2030 nieproporcjonalnie wysoki wzrost będzie cechował zwłaszcza grupy najstarsze. Sytuację ekonomiczną mieszkańców determinują: trwale wyższe od przeciętnej bezrobocie (zwłaszcza wśród kobiet), reaktywnie niski wskaźnik przedsiębiorczości i niska efektywność rolnictwa (opisane w dalszej części), które to czynniki implikują dużą zależność od systemu pomocy społecznej. Zasięg pomocy społecznej² w gminie wynosił w 2015 13,5% (przy średniej dla województwa 9,7% i średniej dla obszarów wiejskich województwa – 12,7%). W ostatnich kilku latach sytuacja w gminie jest corocznie o około 4-5 punktów procentowych gorsza, niż przeciętnie w województwie i około 1 punkt procentowy gorsza, niż na obszarach wiejskich województwa. Udział dzieci w wieku do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w roku 2015 wynosił prawie 43% (przy średniej wojewódzkiej 30,4%).

W sferze społecznej istotną cechą mieszkańców gminy, podobnie jak i całej tej części województwa, jest „tożsamość borowiacka” – zespół cech przejawiających się silnym przywiązaniem do lokalnych tradycji, ekonomicznymi zależnościami z gospodarką leśną, dużym zintegrowaniem społeczności, wysoką aktywnością i zaradnością, dużą zasiedziałością (niską skłonnością do emigracji).

¹ Wg GUS. Należy uważać ogólne trendy identyfikowane w prognozie dla powiatu za miarodajne także dla gmin powiatu. Oczywiście sytuacja każdej z gmin jest nieco inna – ale ogólny charakter zmian w każdej z nich będzie identyczny.

² Udział ludności zamieszkującej gospodarstwa domowe objęte pomocą społeczną

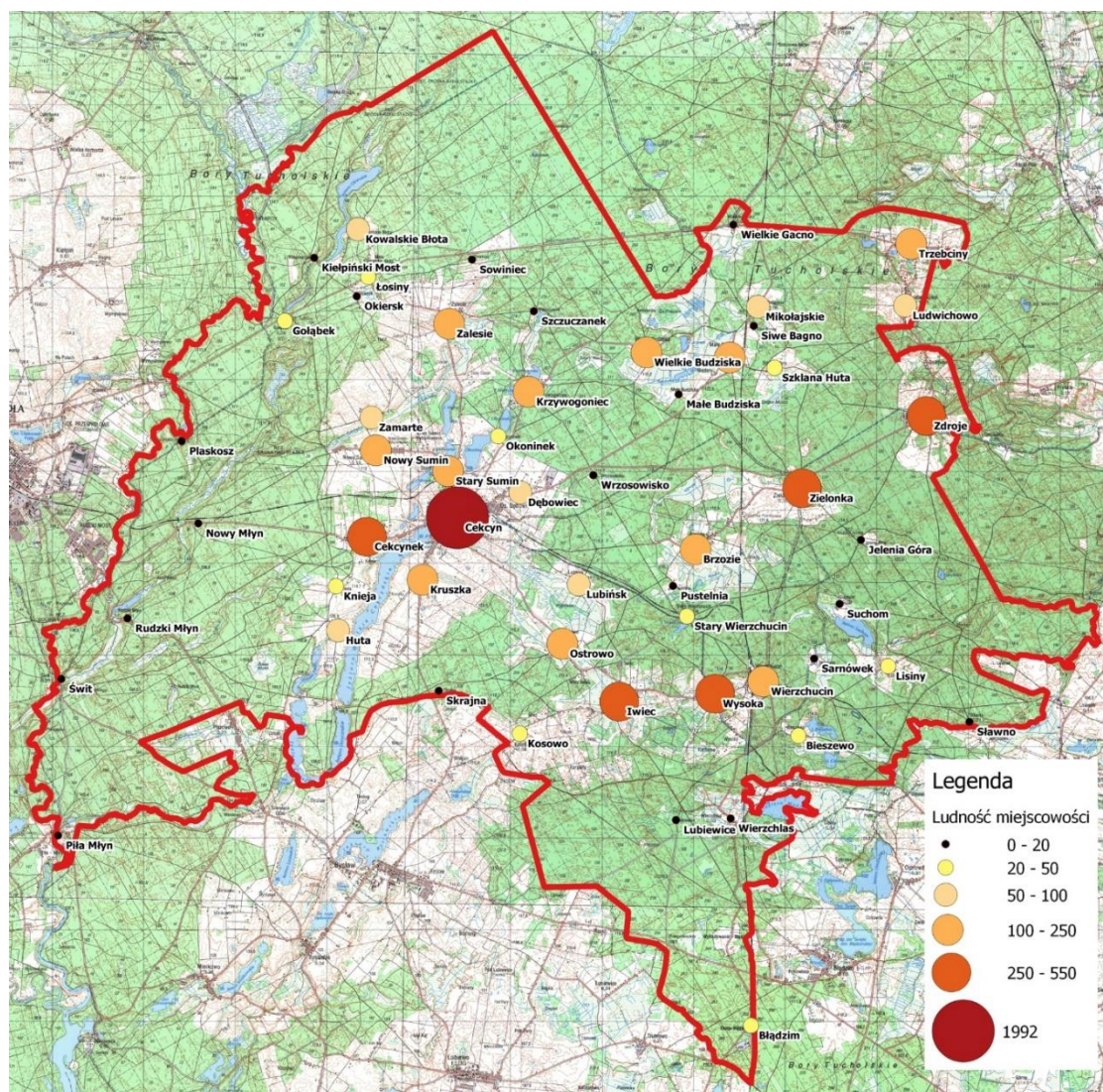
Gmina charakteryzuje się niezbyt korzystnie rozwiniętą siecią osadniczą. Tworzy ją aż 55 miejscowości, ale jest ona bardzo rozdrobniona. Liczne są miejscowości małe i bardzo małe, w których wypełnianie zadań gminnych wiąże się z ponoszeniem nieproporcjonalnie wysokich kosztów, a szanse na rozwój usług rynkowych są niewielkie ze względu na niewielki rynek zbytu. Wśród 55 miejscowości znajdują się 3 w których w roku 2016 nie odnotowano stałych mieszkańców, w 15 miejscowościach liczba mieszkańców zawiera się w przedziale od 1 do 9, tylko 18 liczy 100 i więcej mieszkańców, w tym tylko 4 ponad 300. Siedziba gminy – dobrze wyposażona w usługi i licząca prawie 2,0 tys. mieszkańców, należy w skali województwa do dużych miejscowości wiejskich. Siedziba gminy, dostępna za pomocą gęstej sieci dróg powiatowych, położona jest centralnie, choć w stosunku do części miejscowości – w dużym oddaleniu od nich.

Obsługa mieszkańców w zakresie infrastruktury społecznej jest skoncentrowana w siedzibie gminy. Spośród działających w gminie instytucji publicznych, poza Cerkynem (który jest prawidłowo wyposażony – porównywalnie z większością dużych, dobrze rozwiniętych wiejskich siedzib gmin) reprezentowane są jedynie szkoły podstawowe w Iwcu i Zielonce. Cerkyn koncentruje także większość instytucji komercyjnych. Oznacza to, że znaczna część ludności gminy, zamieszkująca Cerkyn i jego bezpośrednie sąsiedztwo, ma bardzo dobry dostęp do usług, ale jednocześnie, bardzo duża część mieszkańców pochodzących z dalej położonych miejscowości, ma ten dostęp znacznie utrudniony. Podkreślić więc należy, że ze względu na dużą powierzchnię, wskaźniki dostępności infrastruktury są generalnie gorsze, niż w innych gminach. Cerkyn, koncentrując tak duży potencjał rozwojowy, stanowi też największą koncentrację problemów społecznych – bo właśnie w tej miejscowości zamieszkuje zdecydowanie największa liczba osób bez pracy, osób korzystających z pomocy społecznej, osób wymagających różnych form wsparcia, tu skupia się największa liczba przestępstw i wykroczeń popełnianych w gminie. W zakresie większości tych zagadnień bezwzględna duża skala świadczy o występowaniu problemów (bo przy notowanej tu dużej liczbie mieszkańców, osoby i gospodarstwa domowe notujące problemy, liczone są w dziesiątkach i/lub setkach, podczas gdy w małych miejscowościach jest to zaledwie kilka lub kilkanaście), nawet jeśli w odniesieniu do ogółu mieszkańców, udziały potrzebujących są tu niższe.

Od ponad dekady gmina charakteryzuje się ustabilizowanym wskaźnikiem przedsiębiorczości, wynoszącym około 600-630 podmiotów na 1000 mieszkańców. O ile jeszcze w roku 2008 wskaźnik w gminie był wyższy od średniej dla obszarów wiejskich, to dziś jest już znacząco niższy (średnia w 2016 – 720). Gmina osiągnęła więc pewien stan nasycenia, możliwy do osiągnięcia w notowanych tu uwarunkowaniach (takim czynnikiem hamującym jest zwłaszcza rozdrobnienie osadnictwa; poza siedzibą gminy w większości wsi działają tylko nieliczne podmioty). W strukturze branżowej wyróżnia się specjalizacja w kierunku pozyskania i przetwórstwa drewna – pod względem liczby i wskaźników podmiotów gospodarczych, gmina należy w tej dziedzinie do liderów wojewódzkich. Poniżej przeciętnej rozwinął się natomiast handel – jest to pochodną rozdrobnienia osadnictwa, ma duży wpływ na jakość życia.

Tabela. Liczba ludności miejscowości gminy Cekcyn wg stanu na 31.12.2016 (dane Urzędu Gminy)

miejsowość	ludność w 2016 roku				
		Ludwichowo	89	Małe Budziska	9
Cekcyn	1992	Zamarte	79	Wierzchlas	9
Iwiec	542	Kowalskie Błota	76	Sarnówek	7
Zielonka	326	Dębowiec	75	Świt	7
Zdroje	323	Lubińsk	71	Nowy Młyn	6
Wysoka	299	Mikołajskie	51	Plaskosz	4
Cekcynek	272	Łosiny	49	Siwe Bagno	4
Ostrowo	240	Bieszewo	45	Okiersk	3
Małe Gacno	224	Knieja	44	Sławno	3
Krzywogoniec	223	Gołąbek	40	Sowiniec	3
Brzozie	197	Okoninek	38	Piła Młyn	2
Stary Sumin	189	Kosowo	36	Skrajna	2
Zalesie	188	Błądzim	35	Wrzosowisko	2
Nowy Sumin	178	Szklana Huta	34	Pustelnia	2
Kruszka	153	Lisiny	28	Szczuczank	1
Trzebciny	132	Stary Wierzchucin	24	Kiełpiński Most	0
Wierzchucin	125	Suchom	18	Rudzki Młyn	0
Wielkie Budziska	119	Wielkie Gacno	15	Jelenia Góra	0
Huta	100	Lubiewice	14		

Rysunek. Sieć osadnicza gminy Cerkwin (podkład mapowy usługa wms serwisu geoportal.gov.pl)

Aktywność gospodarcza osób fizycznych jest także niższa od średniej – wskaźnik podmiotów na 100 osób w wieku produkcyjnym wynosi 8,2 (średnia 9,0) i w ostatnich latach podlega nieznacznym wahaniom.

Dane GUS na temat dojazdów do pracy (rok 2011, obejmują tylko relacje międzygminne liczące ponad 10 wyjeżdżających) wskazują, że z wyjazdy do pracy z gminy mają miejsce do aż 10 gmin, dotyczą łącznie aż 577 osób i w największym natężeniu dotyczą Bydgoszczy (193 osoby) i miasta Tucholi (184 osoby). Pokazuje to jak ważne są powiązania komunikacyjne z tymi miastami. Z kolei do gminy dojeżdża do pracy 140 osób (najwięcej z gminy Tuchola – 70 i z gminy Lubiewo – 50).

Poziom bezrobocie w gminie (mierzone liczbą bezrobotnych w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym) jest w ostatnich latach nieznacznie wyższy, niż przeciętnie w powiecie, ale corocznie zauważalnie wyższy od średniej dla województwa (różnica wynosi zazwyczaj około 1,5 – 2 punktów procentowych). W roku 2016 wskaźnik w gminie wynosił 9,1 podczas gdy średnia powiatowa wynosiła 9,0, a wojewódzka – 7,6. Bezrobocie jest przede wszystkim problemem kobiet - wskaźnik dla tej grupy był zdecydowanie wyższy od średniej wojewódzkiej (12,3 wobec 9,3) podczas gdy wśród mężczyzn był zbliżony do wartości wojewódzkiej (6,3 wobec 6,1, pod tym względem gmina jest w lepszej sytuacji, niż powiat).

Rolnictwo na terenie gminy nie ma zbyt dużego znaczenia ze względu na bardzo niekorzystne warunki glebowe prowadzenia gospodarki rolnej. Wprawdzie liczba gospodarstw rolnych wg PSR 2010 jest duża (786, z czego 559 prowadziło działalność rolniczą), ale przeciętna wielkość gospodarstwa to tylko 7,7 ha gruntów ogółem (jeśli uwzględnimy tylko gospodarstwa prowadzące działalność rolniczą – jest to 10,6 ha gruntów ogółem, w tym 8,4 ha użytków rolnych). Są to wartości znacząco niższe od średniej wojewódzkiej (odpowiednio: 14,2 ha, 15,8 ha i 13,7 ha) i jedne z najniższych wśród gmin województwa. W użytkowaniu gospodarstw znajduje się łącznie tylko około 6 tys. ha, z czego tylko połowa w gospodarstwach liczących ponad 15 ha powierzchni (te gospodarstwa stanowią 1/7 ogółu prowadzących działalność rolniczą). Duża część indywidualnych gospodarstw rolnych utrzymuje się dzięki dodatkowej pracy poza rolnictwem lub dzięki świadczeniom emerytalno-rentowym.

Gmina posiada bardzo korzystne uwarunkowania rozwoju turystyki i stosunkowo rozbudowaną bazę, choć sposób przedstawiania tego zagadnienia przez GUS powoduje, że walory te w ogóle się nie ujawniają w tego typu analizach (wg GUS liczba miejsc noclegowych w gminie w ostatnich latach sukcesywnie malała i w roku 2016 osiągnęła 0), wskutek czego gmina jest też całkowicie nieobiektywnie oceniana. Wg danych Urzędu Gminy, na jej terenie działa ponad 40 podmiotów (w większości całorocznych), oferujących ponad 500 miejsc. Jest to w większości baza agroturystyczna, a tylko nieliczne obiekty oferują 20 miejsc noclegowych (największy obiekt – około 40). Pomimo tak relatywnie dużej liczby bazy, gmina wciąż wykazuje w tym zakresie duży potencjał rozwojowy.

Gmina jest peryferyjnie położona w sieci drogowej – warunki jej dostępności w ruchu samochodowym są znacznie gorsze, niż w przypadku większości gmin. Przez teren gminy przebiega jedna droga wojewódzka, nr 240, łącząca gminę z Tucholą oraz Świeciem, jednak biegnie ona przez gminę na bardzo krótkim odcinku, w jej skrajnie południowej części, przez tereny leśne, z dala od miejscowości. W tej sytuacji główny ciężar obsługi komunikacyjnej spoczywa na drogach powiatowych, które docierają aż do 30 miejscowości, w tym do niemal wszystkich liczących ponad 100 mieszkańców. Węzłem dróg powiatowych (ich łączna

długość w gminie przekracza 107 km), w którym zbiegają się drogi z aż 6 kierunków, jest siedziba gminy. W sieci dróg powiatowych wyróżnia się droga nr 1015C, która w Strategii rozwoju województwa jest wskazywana do rozbudowy w celu zapewniania dobrej dostępności do węzła autostradowego w Warlubiu. Drogi gminne, które liczą łącznie ponad 92 km długości, w około ¾ są gruntowe. Około 10 dróg gminnych o łącznej długości ok. 25 km wskazywanych jest do pilnej przebudowy – ze względu na zły stan, a jednocześnie kluczową rolę dla funkcjonowania miejscowości, w których się znajdują lub do których zapewniają dojazd.

Południowa część gminy wyróżnia się ponadprzeciętnie dobrą dostępnością kolejową. Cekcyn i Wierzchucin leżą w przebiegu linii kolejowej nr 208, na której realizowane są przewozy pasażerskie w relacji Bydgoszcz – Tuchola – Chojnice. Do Bydgoszczy (czas jazdy wynosi ok. 1 godz.) i do Tucholi (czas jazdy około 10 minut) w dni robocze dostępnych jest około 14 par połączeń. Ponadto kilka par połączeń jest realizowanych także w relacji Wierzchucin – Czersk.

Ze względu na duże rozdrobnienie sieci osadniczej rozwój systemów wodociągowych i kanalizacyjnych jest znacznie trudniejszy niż w innych gminach. Pomimo to, wg danych GUS, w 2015 roku z sieci wodociągowej korzystało ponad 98%, a z kanalizacyjnej – ponad 64% mieszkańców. W obydwu przypadkach bardzo duże zmiany związane z rozwojem sieci zanotowano w ostatniej dekadzie. Na terenie gminy dostępny jest gaz przewodowy – korzystna z niego około 17% mieszkańców (w Cekcynie i Starym Suminie).

Przeprowadzone analizy wskazują, że Cekcyn jest gminą wielofunkcyjną, jednak z niewspółmiernie dużym znaczeniem działalności związanych z pozyskaniem i przetwórstwem drewna. Jest też utożsamiany z funkcją turystyczną Borów Tucholskich. Małe jest znaczenie rolnictwa. W przestrzeni województwa ważne są funkcje środowiskowe, które gmina pełni. Należy przypuszczać, że w kolejnych latach obecny profil gminy zostanie zachowany.

Podsumowując, należy stwierdzić, że do mocnych stron i potencjałów gminy należą:

- Wyjątkowo wysoki potencjał środowiskowy, wynikający z bogactwa wysokiej rangi walorów i braku zanieczyszczeń.
- Dostępność transportu kolejowego zapewniającego połączenia z Bydgoszczą – głównym ośrodkiem wyjazdów do pracy.
- Duża aktywność społeczna i zintegrowanie gminnej społeczności („borowiacka tożsamość”).
- Korzystny wizerunek gminy – jest powszechnie postrzegana jako część Borów Tucholskich, które z kolei są powszechnie utożsamiane z wysokim stanem środowiska, podobnie jak i z wysoką atrakcyjnością turystyczną.
- Do głównych szans rozwojowych należą: dalsza specjalizacja w zakresie przetwórstwa drewna, rozwój zróżnicowanej oferty turystycznej i rekreacyjnej, rozwój różnego rodzaju przedsiębiorczości o niewielkiej skali oddziaływań na środowisko.

Głównymi problemami i barierami rozwojowymi są:

- Zespół czynników przyrodniczych wpływających na utrudnione funkcjonowanie gminy w aspekcie organizacji i kosztów świadczenia usług publicznych – duża powierzchnia, powiązana z bardzo dużą lesistością, niewielką gęstością zaludnienia, rozproszaniem mieszkańców, utrudnionym dostępem do

części miejscowości - to czynniki mające bezpośredni wpływ na obniżanie jakości życia i konkurencyjności gospodarki oraz stanu rozwoju przedsiębiorczości (czego skutkiem jest też niewielka liczba miejsc pracy w gminie). Są to czynniki bardzo trwałe i na tyle istotne, że w praktyce zawsze rzutować będą na warunki i możliwości rozwojowe gminy.

- Rozdrobnienie sieci osadniczej w ujęciu wielkościowym – bardzo duża liczba małych i bardzo małych miejscowości, w których w praktyce brak jest możliwości zapewnienia jakości życia na poziomie porównywalnym z dobrze wyposażonymi, dużymi miejscowościami – większość usług publicznych nigdy w tych miejscowościach nie będzie dostępna, a realizacja urządzeń sieciowych i dróg wiąże się z niewspółmiernie wysokimi kosztami; w większości miejscowości istnieje konieczność wyjazdów do innych miejscowości, dla zaspokajania nawet podstawowych potrzeb handlowych i usługowych.
- Rozdrobnienie sieci osadniczej w ujęciu przestrzennym – w gminie znajduje się bardzo duża liczba miejscowości, które położone są na bardzo dużej przestrzeni, często w znacznym oddaleniu od siedziby gminy oraz od głównych ciągów komunikacyjnych – oznacza to, że pewna część mieszkańców żyje w obszarach peryferyjnych (i w rozumieniu ich dostępności komunikacyjnej, jak i w rozumieniu dostępu do dóbr i usług).
- Obserwowane od wielu lat trudniejsze od przeciętnych warunki ekonomiczne życia gospodarstw domowych (wyższy poziom bezrobocia, wyższa zależność od świadczeń pomocy społecznej).
- Utrudniona dostępność gminy w sieci drogowej.
- Poza miejscowością gminną usługi publiczne i usługi komercyjne są słabo rozwinięte – ale też w zdecydowanej większości tych miejscowości nigdy nie zaistnieją korzystne warunki dla ich rozwoju (zbyt mały rynek zbytu).
- Do największych potencjalnych zagrożeń rozwoju gminy w przyszłości należy zaliczyć brak systemowych skutecznych działań na rzecz ludności starszej – w obliczu już obserwowanego, a zwłaszcza prognozowanego znacznego wzrostu ich liczby oraz ewentualne zawieszenie lub znaczne ograniczenie pasażerskiego transportu kolejowego, które doprowadziłoby do załamania rynku pracy gminy.

Potencjał usług na terenie gminy

Edukacja

Wykaz placówek oświatowych na terenie gminy:

a) szkoły podstawowe

- Szkoła Podstawowa w Cekcynie - pojemność max –363 uczniów, stopień wykorzystania – 56,18%
- Szkoła Podstawowa w Zielonce – pojemność max – 90 uczniów, stopień wykorzystania – 74,11%
- Szkoła Podstawowa w Iwcu - pojemność max –162 uczniów, stopień wykorzystania – 56,18%

b) gimnazja

- Gimnazjum w Cekcynie - pojemność max – 341 uczniów, stopień wykorzystania – 61,29%
- c) przedszkola
- Przedszkole Gminne w Cekcynie – ilość miejsc 67, stopień wykorzystania – przekracza teoretyczne możliwości (obecnie 127 dzieci)
- d) oddziały przedszkolne przy szkołach
- Oddział Przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Iwcu - 23 dzieci
  - Oddział Przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Zielonce – 34 dzieci

Charakterystyka bazy lokalowej placówek edukacyjnych:

SZKOŁA PODSTAWOWA W CEKCYNIE	<p>Budynek 45-letni, trzykondygnacyjny z salą gimnastyczną i zespołem boisk. Stan techniczny budynku – dobry.</p> <p>Pilną potrzebą w zakresie remontów i modernizacji jest modernizacja kanalizacji, ułożenie kostki polbrukowej przed budynkiem szkoły, zaprojektowanie i wybudowanie placu zabaw dla dzieci, konieczność dostosowania warunków do przyjęcia sześciolatków, zakup mebli do klas oraz wyposażenie w pomoce naukowe.</p> <p>Szkoła wyposażona jest w salę gimnastyczną, bieżnię 4 – torową, poliuretanową o długości 200 m, skocznię do skoku w dal, boisko do piłki nożnej, boisko do piłki koszykowej, boisko do piłki siatkowej, boisko do piłki ręcznej. Nie istnieją potrzeby inwestycji w tym zakresie.</p> <p>W zakresie wyposażenia w sprzęt komputerowy - istnieje konieczność doposażenia pracowni, aby uzyskać 24 stanowiska dla uczniów oraz dalsza modernizacja/wymiana zużytego sprzętu komputerowego</p>
SZKOŁA PODSTAWOWA W ZIELONCE	<p>Budynek jest w dobrym stanie technicznym, w najbliższych latach nie planuje się rozbudowy ani modernizacji. Remontu będzie jednak wymagało w najbliższych latach wewnątrz budynku – malowanie sal lekcyjnych i korytarzy, wymiana podłóg w szatniach, odnowienie schodów do starej części budynku szkoły, docieplenie poddasza.</p> <p>W szkole funkcjonuje mała sala gimnastyczna. Brak jest boiska wielofunkcyjnego. Szkoła korzysta z boiska gminnego do gry w piłkę nożną.</p> <p>W zakresie wyposażenia w sprzęt komputerowy - pracownia komputerowa jest przestarzała i wymaga gruntownej modernizacji</p>
SZKOŁA PODSTAWOWA W IWCU	<p>Budynek w stanie technicznym dobrym, największych inwestycji wymaga budynek przy sali gimnastycznej, gdzie niezbędna jest przebudowa połączona z kapitalnym remontem. Przebudowa jest niezbędna ze względu na konieczność uzyskania oddzielnego wejścia do sal przeznaczonych dla grup przedszkolnych i powstania nowego zaplecza dla sali gimnastycznej (szatnie, toalety,</p>

	<p>prysznic, magazyn sprzętu sportowego. Remontu wymagają również 4 sale dydaktyczne, stołówka oraz pokój nauczycielski. Potrzebna jest również dalsza modernizacja chodników na terenie szkoły oraz wymiana ogrodzenia.</p> <p>Szkoła ma dobrą bazę do prowadzenia zajęć z aktywności ruchowej (sala gimnastyczna 10x25m, boisko wielofunkcyjne). Brak jest bieżni – minimum to prosty dwutorowy odcinek o długości ok. 80 m zakończony z jednej strony skocznią do skoku w dal. Po wybudowaniu nowego zaplecza do sali gimnastycznej możliwy będzie zakup sprzętu sportowego, obecnie brak jest miejsca do jego przechowywania.</p> <p>Wyposażenie w sprzęt komputerowy jest wystarczające do prowadzenia procesu dydaktycznego. Prace ułatwiłyby komputery i tablice interaktywne w każdej klasie – co umożliwi atrakcyjniejszy i bardziej zrozumiały przekaz. Niezbędne jest wyposażenie nauczycieli w sprzęt komputerowy do prowadzenia zajęć.</p>
GIMNAZJUM W CEKCYNIE	<p>Nowy budynek w kompleksie z halą widowiskowo-sportową, oddany do użytkowania w 2013 r. Stan techniczny – idealny. Istnieje potrzeba wyposażenia klas w tablice interaktywne.</p> <p>Zajęcia wychowania fizycznego odbywają się na hali sportowej, z pełnowymiarowym boiskiem do futsalu, z siłowniami i salą do ćwiczeń korekcyjnych. Z inwestycji w infrastrukturę sportową konieczne jest zaplanowanie i realizacja bieżni sportowej.</p> <p>Ocenia się, że pracownia komputerowa spełnia oczekiwania i na chwilę obecną nie ma potrzeby inwestycji w tej dziedzinie. Z biegiem czasu konieczna będzie wymiana sprzętu komputerowego ze względu na jego zużycie lub wprowadzanie nowych technologii.</p>
PRZEDSZKOLE GMINNE W CEKCYNIE	<p>Istnieje pilna potrzeba powstania nowego obiektu Przedszkola w Cerkynie, gdyż obecny budynek nie spełnia wymogów sanitarnych ani przeciwpożarowych.</p> <p>Nie ma w nim pomieszczeń do zabaw ruchowych i ćwiczeń gimnastycznych. Plac rekreacyjny przy budynku przedszkola jest za mały i ma ograniczoną liczbę urządzeń do zabawy.</p>

Instytucje kultury

Gminny Ośrodek Kultury w Cerkynie

Świetlice wiejskie w miejscowościach:

- Brzozie
- Iwiec
- Krzywogoniec
- Ludwichowo

- Małe Gacno
- Nowy Sumin
- Ostrowo
- Wielkie Budziska
- Wysoka
- Zalesie
- Zielonka
- Zdroje

Gminna Biblioteka Publiczna w Cekcynie

Gminna Biblioteka Publiczna w Cekcynie Filia w Iwcu

Gminna Biblioteka Publiczna w Cekcynie Filia w Małym Gacnie

Gminny Ośrodek Kultury w Cekcynie prowadzi 5 rodzajów stałych zajęć, z których nieodpłatnie korzystają dzieci i młodzież:

- zajęcia plastyczne, w których biorą udział 64 osoby, w dwóch grupach wiekowych od 6 do 9 lat oraz od 10 do 14 lat,
- zajęcia manualne, na które uczęszcza 45 osób, w 4 grupach wiekowych
- zajęcia taneczne, gdzie tańczyć uczy się 49 dzieci, w 2 grupach wiekowych
- zajęcia teatralne skupiają 10 osób, z 2 grup wiekowych
- zajęcia cyrkowe, na których żonglerki i ekwilibrystyki uczy się 10 osób.

Do seniorów skierowana jest oferta przygotowana przez działający Zespół Wokalny „Cisowianie”, w którym śpiewa 18 osób oraz zajęcia proponowane przez Klub Seniora „Cisowianie” liczący 25 osób.

GOK prowadzi również warsztaty rękodzielnicze dla osób dorosłych, w których bierze udział około 20 osób.

Wszystkie prowadzone sekcje stałe, prowadzone są w sposób nieodpłatny.

Do najważniejszych przedsięwzięć organizowanych lub współorganizowanych corocznie przez GOK należy zaliczyć:

- organizację finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy,
- organizację ferii zimowych dla młodzieży szkolnej,
- organizację Festiwalu Teatralnego Świetlic Wiejskich,
- organizację: „Dnia Matki”, „Dnia Kobiet”, „Dnia Dziecka”, obchodów świąt państwowych,
- organizację konkursów plastycznych i fotograficznych oraz wystaw plastycznych,

- organizację gier terenowych,
- organizację letnich imprez plenerowych: Noc Świętojańska, Dni Gminy Cekcyn, Piknik Seniora, Dni Gminy Cekcyn, Dożynki Gminne,
- przeprowadzanie letnich warsztatów (dla dzieci z terenu gminy oraz dla dzieci turystów wypoczywających w gminie)
- GOK w Cekcynie współpracuje i nadzoruje merytorycznie instruktorów świetlic wiejskich

Dobrze ocenia się także współpracę GOK z Centrum Dziecka i Rodziny (Fundacja J. A. Komeńskiego) – ośrodek współpracuje z realizatorami projektu na rzecz najmłodszych dzieci (od 0 do 4 lat). Animatorzy GOKu przygotowują zajęcia dla najmłodszych i ich rodziców, zabawy i gry edukacyjne, np. podczas „Gminnego Pikniku Rodzinnego” czy „Jesiennych zabaw ruchowych”.

GOK współpracuje również ze szkołami z terenu gminy, lokalnymi stowarzyszeniami, Gminną Biblioteką Publiczną i Przedszkolem Gminnym (współpraca polega na przygotowaniu sali na uroczystości i imprezy, obsłudze nagłośnienia, organizacji zabaw i konkursów podczas bali karnawałowych czy pomoc w obróbce graficznej plakatów i zaproszeń).

W ramach działalności GOK działa Centrum Kształcenia na Odległość na Wsiach oraz Ośrodki Turystyczne w Cekcynie i Zdrojach.

Gminna Biblioteka Publiczna w Cekcynie oprócz swojej podstawowej działalności prowadzi Młodzieżowy Dyskusyjny Klub Książki (spotkania odbywają raz w miesiącu) oraz spotkania seniorów. Poza tym biblioteka organizuje wieczory poetyckie, spotkania z pisarzami, zajęcia dla grup przedszkolnych, cykliczne konkursy czytelnicze oraz Konkurs dla poetów „O Cisowa Gałązkę”. W 2013 roku biblioteka przystąpiła do Programu Rozwoju Bibliotek, który jest przedsięwzięciem Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności oraz Fundacji Billa i Melindy Gates, realizowanym przez Fundację Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego. Podejmowane tu działania mają pomóc w wyrównaniu szans rozwojowych oraz wzmocnić kapitał społeczny gmin liczących mniej niż 20 tys. mieszkańców, głównie przez pomoc w zapewnieniu bezpłatnego dostępu do sprzętu komputerowego i Internetu. Dzięki udziałowi w PRB biblioteka gminna oraz filie otrzymały komputery, sprzęt wielofunkcyjny, projektor multimedialny oraz aparaty cyfrowe. Od października 2013 do marca 2014 roku bibliotekarki uczestniczyły w cyklu szkoleń: informatycznych, specjalistycznych i dotyczących planowania rozwoju biblioteki, w efekcie których opracowany został Plan Rozwoju cekcyńskiej biblioteki na lata 2014-2019. Biblioteka realizuje również program „Biblioteka lubi smyka – cykliczne zajęcia z książką i nie tylko - dla małych dzieci i ich rodziców”. Liczba odwiedzin w bibliotece w 2013 r. - 9886 czytelników.

Gminna Biblioteka Publiczna w Cekcynie Filia w Iwcu - liczba korzystających osób – 928. Biblioteka filialna realizuje również zadania wymienione powyżej.

Gminna Biblioteka Publiczna w Cekcynie Filia w Małym Gacnie - liczba korzystających osób w 2013 r. - 928. Filia organizuje spotkania dla dzieci z przedszkola oraz zajęcia dla uczniów z okazji Dnia Pluszowego Misia oraz obchodów Bożego Narodzenia. Biblioteka realizuje również takie same zadania, jak biblioteka w Cekcynie

Świetlice wiejskie – na terenie gminy Cekcyn funkcjonuje 12 świetlic wiejskich. Wszystkie świetlice działają w oparciu o zatwierdzony plan pracy (zadania realizowane przez instruktorów we wszystkich świetlicach są podobne). Są to miejsca, w których dzieci i młodzież mogą rozwijać swoje zainteresowania,

uczestniczyć w zawodach sportowych i zabawach plenerowych, po zajęciach szkolnych i blisko swojego miejsca zamieszkania. Świetlice wiejskie stały się małymi ośrodkami kulturalnymi, z ich oferty korzystają również dorośli mieszkańcy sołectw. Na stałe w grafik zajęć wpisało się już przygotowywanie ozdób wielkanocnych i bożonarodzeniowych na jarmarki świąteczne oraz przygotowywanie spektaklu teatralnego, który corocznie prezentowany jest na Festiwalu Teatralnym Świetlic Wiejskich Gminy Cekcyn. W świetlicach realizowane są również projekty Kół Gospodyń Wiejskich, które pozyskują fundusze zarówno z grantów gminy Cekcyn, jak też ze środków unijnych. W Krzywogóńcu, Nowym Suminie, Brzoziu i Wysokiej w świetlicach działały tzw. Grupy Zabawowe dla dzieci do 4 roku życia, rozszerzając tym samym ofertę na najmłodszych oraz angażując rodziców dzieci. Grupy spotykały się raz w tygodniu na 2 godziny. W świetlicy wiejskiej w Ostrowie, Nowym Suminie i Małym Gacnie funkcjonowały grupy edukacyjno – zabawowe dla dzieci w wieku od 2-4 lat. Zajęcia były prowadzone 2 razy w tygodniu po 3 h. Instruktorzy świetlic angażują się w projekty przygotowywane przez lokalne organizacje pozarządowe, Gminny Ośrodek Kultury w Cekcynie oraz Gminną Bibliotekę Publiczną.

Gminny Ośrodek Kultury w 2009 r. przeszedł gruntowny remont. Zmodernizowana została sala widowiskowa oraz pomieszczenia biurowe. Wymieniono okna drzwi oraz wszystkie instalacje. W 2012 r. przeprowadzono wymianę oświetlenia i systemu audiowizualnego. W 2013 r. przeprowadzono remont dwóch pomieszczeń, które dotychczas wynajmowane były jako klasy szkolne. Nowo wyremontowane sale przeznaczono na pracownie plastyczne. W chwili obecnej nie są planowane gruntowne remonty lub modernizacje budynku.

W 2013 r. zakończono rozbudowę świetlicy wiejskiej w Ludwichowie oraz przebudowę i nadbudowę budynku poszkolnego na świetlicę wiejską izbę produktu lokalnego w Krzywogóńcu.

Świetlice na terenie gminy są w stanie dobrym lub bardzo dobrym. W większości planuje się tylko bieżące naprawy i remonty. W chwili obecnej przeprowadzana jest termomodernizacja świetlicy w Nowym Suminie oraz dokończenie inwestycji wymiany dachu oraz zagospodarowania poddasza w świetlicy w Wielkich Budziskach.

Planuje się budowę nowej świetlicy wiejskiej w Zalesiu oraz przebudowę świetlicy w Brzoziu.

Istnieje pilna potrzeba remontu i modernizacji pomieszczeń Gminnej Biblioteki Publicznej w Cekcynie (zbyt mało miejsca, przestarzałe regały biblioteczne, brak osobnej sali na spotkania czytelnicze), docelowo powstanie nowej sali multimedialnej.

Ochrona zdrowia

Na terenie gminy Cekcyn podstawowa opieka medyczna sprawowana jest przez Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej mieszczący się w Cekcynie, przy ul. Dworcowej 6. W ramach ubezpieczenia w poradni ogólnej opiekę sprawuje 3 lekarzy, w poradni dziecięcej przyjmuje 2 lekarzy pediatrów, w poradni

dla kobiet przyjmuje lekarzy ginekolog położnik. W ramach przychodni funkcjonuje również gabinet rehabilitacji, zatrudniający dwie rehabilitantki oraz gabinet zabiegowy, pobierający materiały do badań Zakład zatrudnia 4 pielęgniarki oraz 1 położną środowiskowo – rodzinną.

Dostępność do lekarza podstawowej opieki zdrowotnej oceniana jest jako wystarczająca. Przychodnia czynna jest w godzinach od 8.00 do 18.00, od poniedziałku do piątku. Pacjenci rejestrujący się do lekarza przyjmowani są w dniu zgłoszenia lub w dniu następnym. SPZOZ w Cekcynie odnotowuje sporadyczne skargi niezadowolonych pacjentów na zbyt długie oczekiwanie do lekarza pierwszego kontaktu.

W 2009 r. przeprowadzono kapitalny remont całego budynku, w którym mieści się Przychodnia. Wybudowano również parking dla pacjentów i miejsce na wózki przy poradni dziecięcej. Cały obiekt jest przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych.

W 2013 r. oddano do użytkowania nowy gabinet rehabilitacji, który został utworzony w pomieszczeniach po aptece. W chwili obecnej przychodnia jest w bardzo dobrym stanie technicznym. Nie planuje się rozbudowy zaplecza i gabinetów lekarskich, te które są, wystarczają dla obsługi mieszkańców.

W przyszłości niezbędna będzie wymiana medycznej bazy sprzętowej, ze względu na jej funkcjonalne i techniczne zużycie. Wraz z rozwojem nowych technologii informatycznych w przyszłości planuje się modernizację bazy informatycznej obsługującej przychodnię, o np. system rejestracji pacjentów online.

Od 1 marca 2013 r. opiekę stomatologiczną w gminie Cekcyn sprawują dwa odrębne podmioty gospodarcze funkcjonujące poza strukturami Przychodni w Cekcynie:

- Gabinet stomatologiczny dla dzieci i młodzieży do lat 18 w Szkole Podstawowej w Cekcynie, ul. Szkolna 8, prowadzony przez w ramach Prywatnej Praktyki Lekarsko Dentystycznej,
- Gabinet stomatologiczny w pomieszczeniach SPZOZ w Cekcynie, ul. Dworcowa 6, prowadzony w ramach prywatnego Gabinetu Stomatologicznego.

Bezpieczeństwo publiczne

Od 1 lipca 2013 r. przestał istnieć Posterunek Policji w Bysławiu i został utworzony Międzygminny Posterunek Policji w Cekcynie. Na posterunku w Cekcynie pracuje obecnie 10 funkcjonariuszy, którzy pełnią służbę na obszarze dwóch gmin. W obecnej sytuacji są to zasoby kadrowe wystarczające dla zapewnienia bezpieczeństwa na terenie gminy. Rozważane jest jednak potrzeba wprowadzenia dyżurów całodobowych, co wymuszałby zwiększenie zatrudnienia na Posterunku Policji w Cekcynie.

Warunki lokalowe Posterunku są bardzo dobre (posterunek po remoncie w 2013 r.) Przy zwiększonej ilości etatów o 4 osoby (co związane jest z utworzeniem Międzygminnego Posterunku w Cekcynie, obejmującego zakresem działania gminę Cekcyn i Lubiewo), pożądane byłoby powiększenie posterunku o dwa dodatkowe pomieszczenia. W zakresie sprzętu brakującym wyposażeniem są kserokopiarki oraz komputery.

Najbardziej uciążliwym brakiem są środki transportu. W chwili obecnej jednostka dysponuje tylko jednym pojazdem służbowym. Ze względu na wielkość i charakterystykę obsługiwanego terenu, zasadne byłoby wyposażenie funkcjonariuszy w dodatkowy pojazd z napędem 4x4, a dla pełnej mobilności PP w Cekcynie powinien być wyposażony w trzy pojazdy służbowe oraz posiadać miejsca garażowe dla tych pojazdów.

Charakterystyka przestępczości na terenie gminy Cekcyn

	2009	2010	2011	2012	2013
Kradzież	19	15	17	14	12
Kradzież z włamaniem	4	6	2	7	10
Uszkodzenie mienia	6	5	2	2	2
Uszczerbek na zdrowiu	2	1	2	4	4

Sprawność policji w zakresie prewencji i wykrywalności przestępstw oceniana jest bardzo wysoko, Posterunek Policji w Cekcynie statystycznie w ciągu ostatnich 5 lat osiągnął najwyższą wykrywalność ogólną przestępstw w powiecie tucholskim.

Na sieci drogowej najwięcej zagrożeń występuje na drodze wojewódzkiej 240 relacji Świecie – Chojnice, ze względu na duże natężenie ruchu przede wszystkim w okresie letnim. Duże zagrożenie istnieje również na drodze Cekcyn – Tuchola, ze względu na niewyrównane pobocza.

Policja na terenie gminy prowadzi akcje prewencyjne, na przykład „Trzeźwy Kierujący”, „Bezpieczny poranek”, „Bezpieczny weekend” - organizowane w związku z różnego rodzaju świętami lub tzw. długimi weekendami, kiedy następuje wzrost zagrożeń. Posterunek Policji w Cekcynie współpracuje również z pedagogami szkolnymi organizując programy profilaktyczne.

Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej działają w miejscowościach:

- Cekcyn (działa w strukturach Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego)
- Brzozie
- Krzywogoniec
- Iwiec
- Zalesie
- Zielonka
- Zdroje
- Nowy Sumin
- Ostrowo
- Wielkie Budziska
- Małe Gacno

Liczba jednostek jest wystarczająca, jednak ich wyposażenie uważane jest za niewystarczające. Wskazuje się następujące najważniejsze potrzeby w zakresie sprzętu:

- doposażenie w nowoczesny zestaw hydrauliczny do ratownictwa technicznego
- aparaty oddechowe (maska + butla tlenowa)
- wymiana samochodu bojowego
- pilarki do drewna
- mundury koszarowe oraz specjalne typu nomex, obuwie specjalne, rękawice i hełmy
- zestawy ratownictwa medycznego z tlenoterapią
- modernizacja zbiorników (basenów) przeciwpożarowych
- wymiana zużywającego się sprzętu drobnego np. węże tłoczne, ssawki, szpadle, toporki itd.

Największym zagrożeniem w gminie są pożary przestrzenne, które są zagrożeniem głównie w rejonach zwartych kompleksów leśnych, szczególnie w warunkach długotrwałej suszy i przy silnych wiatrach. Na tego typu pożary narażony jest niemal cały teren gminy, pokryty lasami w 68 %. W składzie gatunkowym zbiorowisk leśnych dominuje sosna (ok. 95 %), a w szczególności bory sosnowe są narażone na pożary zwłaszcza w okresie letnim, kiedy wilgotność ściółki jest niska, a lasy masowo odwiedzane przez turystów.

Teren gminy jest dobrze zaopatrzony w wodę do prowadzenia akcji gaśniczych poprzez znajdujące się na jego terenie liczne jeziora, rzekę Brdę oraz sieć mniejszych strug. Ponadto w ramach przygotowań do akcji gaśniczych przygotowano na naturalnych zbiornikach i rzekach ujęcia (punkty) czerpania wody w Trzebcinach i Cekcynie oraz sztuczne zbiorniki m.in. w Ostrowie, Zdrojach i Wielkich Budziskach

Charakterystyka systemu opieki społecznej w gminie

Jednostką realizującą zadania pomocy społecznej na terenie Gminy Cekcyn jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, który jest jednostką organizacyjną Gminy Cekcyn, finansowaną z budżetu gminy i budżetu państwa oraz innych środków pozabudżetowych.

Ośrodek pomaga potrzebującym znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej w różny sposób, w tym m.in.: organizuje: dożywianie dzieci w szkołach, usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi; pomaga w staraniu o umieszczenie w domu pomocy społecznej, udziela pomocy finansowej i rzeczowej, pokrywa wydatki na świadczenia zdrowotne, kieruje osoby bezrobotne, korzystające z pomocy społecznej do prac społecznie użytecznych, realizuje wypłatę świadczeń rodzinnych oraz zajmuje się realizacją zadań wynikających z ustawy o pomocy uprawnionym do alimentów, wypłaca stypendia socjalne (pomoc materialną o charakterze socjalnym) dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Cekcyn, ustala uprawnienia i wypłaca dodatki mieszkaniowe i dodatki energetyczne, realizuje zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Pracownicy socjalni świadczą pracę socjalną.

Przy Ośrodku funkcjonuje:

MINISTERSTWO
ROZWOJU

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

Unia Europejska
Fundusz Spójności

- Klub Integracji Społecznej. Celem Klubu jest wyposażenie osób podlegających wykluczeniu społecznemu w umiejętności pozwalające im na pełne uczestnictwo w życiu społecznym i zawodowym. W ramach Klubu odbywały się m. in. warsztaty z doradcą zawodowym, psychologiem itp.
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny. W skład zespołu wchodzi przedstawiciele grup zawodowych zajmujących się obszarem przeciwdziałania przemocy w rodzinie, którzy w ramach współpracy zespołowej podejmują działania wobec ofiar i sprawców przemocy.

GOPS realizuje:

- projekt systemowy pt. „Stop bezrobociu” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Priorytet VII. Promocja integracji społecznej. Projekt skierowany jest do osób bezrobotnych, w tym długotrwale, nieaktywnych zawodowo oraz niepełnosprawnych korzystających z pomocy społecznej.
- unijny program PEAD: „Dostarczanie żywności dla najuboższej ludności Unii Europejskiej” we współpracy z Bankiem Żywności w Chojnicach i Towarzystwem Miłośników Ziemi Cekcyńskiej, w ramach którego rozprowadza artykuły żywnościowe wśród osób najuboższych (ok. 1100 osób).
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W skład Komisji wchodzi pracownicy GOPS. Komisja prowadzi postępowania wobec osób mających problem z alkoholem. Osoby uzależnione mogą korzystać z porad terapeuty uzależnień w Punkcie Konsultacyjnym. Komisja inicjuje działania profilaktyczne szczególnie wobec dzieci i młodzieży szkolnej jak programy artystyczno – profilaktyczne, warsztaty, programy mające na celu organizację czasu wolnego uczniów poprzez zajęcia sportowe i plastyczne.
- Gminna Świetlica Terapeutyczna – jest przeznaczona dla dzieci z zaburzeniami zachowania wychowującymi się w warunkach niekorzystnych dla ich rozwoju. Obecnie prowadzi się dwa oddziały świetlicy w Szkole Podstawowej Zielonka i Iwcu. Opieką objętych jest 56 wychowanków.
- zadania wynikające z przepisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, m. in. zgodnie z przepisami w/w ustawy zatrudnia asystenta rodziny, który swym wsparciem obejmował rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
- prowadzi magazyn sprzętu rehabilitacyjnego – mieszkańcy gminy Cekcyn mogą korzystać nieodpłatnie ze sprzętu rehabilitacyjnego jak: wózki inwalidzkie, kule, łóżka dla chorego, chodziki i inne.
- prowadzi magazyn odzieży używanej – mieszkańcy mogą przekazywać odzież, meble, sprzęty w dobrym stanie, które mogą posłużyć jeszcze innym.
- projekt „Podmiot zatrudnienia socjalnego partnerem Ośrodka Pomocy Społecznej i Powiatowego Urzędu Pracy w realizacji kontraktów socjalnych” pod nazwą „Klub Integracji Społecznej szansą na aktywność zawodową”. Projekt zakłada aktywizację zawodową i społeczną osób bezrobotnych poprzez zajęcia w KIS, ukończenie szkoleń z zakresu „Podstawowe prace budowlane”, podjęcie robót publicznych oraz prac społecznie użytecznych. Uczestnicy projektu wykonują prace w ramach robót publicznych przy remoncie i dociepleniu budynku świetlicy wiejskiej w Nowym Suminie oraz wykonują inne prace remontowo – gospodarcze na terenie gminy.

Ponadto GOPS realizuje inne zadania, jak np.:

- nabór wniosków w programie „Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu na terenie województwa kujawsko – pomorskiego”,
- organizacja udziału reprezentacji gminy Cekcyn w Przeglądzie Twórczości Osób Niepełnosprawnych,

- rekrutację uczestników kolonii letnich w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a także we współpracy z Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy,
- organizację i pomoc w przeprowadzaniu zbiórek publicznych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Cekcynie w 2013 roku pomocą społeczną w różnej formie objął 567 osób, którym przyznano świadczenia w 317 rodzinach (w tym 1113 osoby w tych rodzinach). Pomoc przyznawana była głównie z powodu ubóstwa. Wśród przyczyn powodujących ubóstwo najliczniejszą grupą korzystających z pomocy społecznej są rodziny bezrobotnych – 187 rodziny, następnie rodziny bezradne w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego – 60 rodzin, rodziny korzystające z powodu niepełnosprawności – 119 rodzin oraz rodziny korzystające z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby – 99 rodzin.

Ocenia się, że system opieki społecznej w gminie jest wystarczający dla zapewnienia sprawnej obsługi. Wskazuje się jednak na potrzebę podjęcia działań w następujących zakresach:

1. zatrudnienie psychologa, terapeuty rodzin i prawnika, którzy będą udzielali poradnictwa dla mieszkańców gminy Cekcyn,
2. ze względu na zauważalny proces starzenia się społeczności wskazane jest rozbudowanie systemu wsparcia dla osób starszych, szczególnie w formie Domu Dziennego Pobytu.
3. wskazane byłoby również utworzenie Środowiskowego Domu Pomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
4. w ostatnich latach Ośrodek przejął na siebie wiele obowiązków wynikających z realizacji ustaw. W ocenie GOPS, obecne zasoby kadrowe są zbyt małe dla realizacji wszystkich zadań.
5. złożoność problemów występujących w rodzinach objętych opieką oraz ich różnorodność sprawia, że konieczna jest specjalizacja pracowników socjalnych.
6. warunki lokalowe Ośrodka są niewystarczające, dlatego w przyszłości niezbędna będzie nowa infrastruktura dla Ośrodka ze szczególnym uwzględnieniem likwidacji barier architektonicznych oraz rozwiązanie problemu poruszania się pracowników socjalnych po terenie (zakup samochodu służbowego).
7. należy rozważyć utworzenie spółdzielni socjalnej w celu obsługi przez spółdzielnię niektórych zadań gminy jak np. organizacja dożywiania uczniów w szkołach.

GOPS realizuje także opiekę nad osobami starszymi. Osoby starsze mogą korzystać z pomocy finansowej oraz rzeczowej a także usługowej i pracy socjalnej. Pracownicy socjalni rozeznają potrzeby osób starszych i planują pomoc. Najczęściej jest to zasiłek celowy oraz pomoc żywnościowa w ramach współpracy z Bankiem Żywności w Chojnicach oraz pomoc w załatwieniu spraw urzędowych. Ośrodek świadczy również pomoc usługową (zatrudnia 2 opiekunki domowe) w formie zabezpieczenia podstawowych potrzeb bytowych osób starszych jak np. toaleta chorego, zakup artykułów spożywczych, pomoc w przygotowaniu i

podaniu posiłków, zaopatrzenie odleżyn, podawanie leków, utrzymanie kontaktu z lekarzem, utrzymanie porządku w mieszkaniu itp. W 2013r. z pomocy usługowej skorzystało 9 osób, obecnie z tej formy wsparcia korzysta 12 osób i zauważalna jest tendencja rosnąca.

Obsługa finansowa i pocztowa

Na terenie gminy działa urząd pocztowy w Cekcynie..

W Cekcynie działa Bank Spółdzielczy w Koronowie – Oddział w Cekcynie. W Cekcynie zlokalizowany jest jedyny w gminie bankomat (Banku Spółdzielczego).

Baza sportowa i działalność sportowa

Bazę sportową na terenie gminy stanowią następujące obiekty:

w Cekcynie

- Hala widowiskowo-sportowa – obiekt przyszkolny, ogólnodostępny od godz. 14:30, odpłatny
- Sala gimnastyczna w SP w Cekcynie – obiekt przyszkolny, odpłatny
- Boisko sportowe przy ul. Sportowej – ogólnodostępne nieodpłatnie
- Kompleks boisk „ORLIK” - obiekt ogólnodostępny nieodpłatnie
- Boisko wielofunkcyjne przy SP w Cekcynie – obiekt ogólnodostępny nieodpłatnie
- Kąpielisko strzeżone nad Jeziorem Wielkim Cekcyńskim – obiekt ogólnodostępny nieodpłatnie (funkcjonuje w sezonie letnim).
- Wypożyczalnia sprzętu wodnego - obiekt ogólnodostępny, odpłatny (funkcjonuje w sezonie letnim)
- Wypożyczalnia rowerów- obiekt ogólnodostępny, odpłatnie (funkcjonuje w sezonie letnim)
- Boisko do siatkówki plażowej – ogólnodostępne nieodpłatnie
- Place zabaw – ul. Szeroka, Dworcowa, Główna, Cisowa, Cekcynek – ogólnodostępne nieodpłatnie

w Iwcu:

- Sala gimnastyczna w SP Iwiec – obiekt przyszkolny, odpłatny
- Boisko wielofunkcyjne „ORLIK” w Iwcu - obiekt ogólnodostępny nieodpłatnie

w Krzywogórcu:

- Dwa boiska do siatkówki plażowej – obiekty ogólnodostępne nieodpłatnie
- boisko do piłki koszykowej - obiekt ogólnodostępny nieodpłatnie

w Zielonce:

- Boisko do piłki nożnej – obiekt ogólnodostępny nieodpłatnie

w Trzebcinach:

- Miejsce wykorzystywane do kąpielii nad jeziorem Trzebcińskim – ogólnodostępne nieodpłatnie

Place zabaw funkcjonują przy świetlicach wiejskich w miejscowościach: Wysoka, Ostrowo, Brzozie, Małe Gacno, Wielkie Budziska, Krzywogoniec, Nowy Sumin oraz przy obiektach szkolnych w Zielonce, Iwcu i Zalesiu – są ogólnodostępne i nieodpłatne

W gminie działają następujące kluby sportowe:

- Gminny Ludowy Klub Sportowy „Cis” Cekcyn – piłka nożna
- LZS „Zjednoczeni” Zielonka - piłka nożna
- Uczniowski Klub Sportowy „SPRINT” - sekcja lekkoatletyczna, sekcja piłki nożnej (przedszkole 3-5 lat), żeńska sekcja piłki siatkowej (gimnazjum 13-16 lat)

Obiekty kultu religijnego

Na terenie gminy funkcjonują trzy kościoły parafialne:

- Kościół parafialny p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego w Cekcynie – obejmuje sołectwa: Cekcyn, Nowy Sumin, Zalesie, Wielkie Budziska, Krzywogoniec, Małe Gacno, Brzozie, Ostrowo
- Kościół parafialny p.w. Matki Boskiej Różańcowej w Iwcu – obejmuje sołectwa Iwiec i Wysoka
- Kościół parafialny p.w. św. Mateusza Apostoła i Ewangelisty w Zdrojach – obejmuje sołectwa: Zdroje, Ludwichowo, Trzebciny, Zielonka

Inne identyfikowane potrzeby w zakresie remontów i modernizacji obiektów użyteczności publicznej

W dziedzinie administracji gminnej:

- Przebudowa budynku Urzędu Gminy w Cekcynie – dostosowanie dla potrzeb osób niepełnosprawnych, budowa windy.

W dziedzinie edukacji:

- Budowa przedszkola gminnego (alternatywą jest rozbudowa i remont Szkoły Podstawowej w Cekcynie)
- Remont pomieszczeń kuchennych i zakup wyposażenia w budynku Szkoły Podstawowej w Cekcynie, w celu ponownego uruchomienia kuchni
- Remont budynku poszkolnego w Zdrojach – konieczna jest wymiana pokrycia dachowego oraz instalacji grzewczej.

W dziedzinie infrastruktury sportowej (ale także dla potrzeb edukacyjnych)

- Budowa stadionu sportowego lub innych obiektów sportowych – gotowy jest projekt, który zakłada powstanie kompleksu sportowo- edukacyjno – rekreacyjnego. Nowy obiekt sportowy miałby powstać przy hali widowiskowo – sportowej, gimnazjum i kompleksie boisk sportowych, dopełniając całości kompleksu.
- Budowa szatni z sanitariatami przy boiskach sportowych w Krzywogóńcu (na potrzeby odbywających się tu turniejów siatkówki plażowej oraz imprez kulturalnych w pobliskim amfiteatrze).
- Budowa zadaszania z ławkami przy kompleksie boisk „Orlik” (istotna z uwagi na brak miejsca dla zawodników korzystających z boisk)

W dziedzinie kultury

- Budowa nowej świetlicy wiejskiej w Sołectwie Zalesie
- Przebudowa świetlicy wiejskiej w Brzoziu.
- Pilna potrzeba remontu i modernizacji pomieszczeń Gminnej Biblioteki Publicznej w Cekcynie (zbyt mało miejsca, przestarzałe regały biblioteczne, brak osobnej sali na spotkania czytelnicze), docelowo powstanie nowej sali multimedialnej

W dziedzinie opieki socjalnej:

- Utworzenie domu dziennego pobytu
- utworzenie Środowiskowego Domu Pomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
- Zakup sprzętu dla GOPS (w tym pojazdu służbowego)

W dziedzinie bezpieczeństwa publicznego:

- Rozbudowa posterunku Policji
- Zakup sprzętu dla Policji (w tym pojazdów patrolowych)
- Zakup sprzętu dla ochotniczych straży pożarnych

Baza turystyczna na terenie gminy

Gospodarstwa agroturystyczne

Nazwisko właściciela	Liczba miejsc noclegowych	Sezonowość obiektu	Miejscowość
Zenon Babiński	8	całoroczny	Cekcyn
Hubert Borta	16	sezonowy	Stary Sumin

Czesław Chabowski	20	sezonowy	Cekcyn
Imke Caumans	3	całoroczny	Zielonka
Remigiusz Chmara	10	całoroczny	Huta
Marek Garlicki	19	całoroczny	Kochelno
Genowefa Glazik	7	całoroczny	Trzebciny
Edmund Górka	6	sezonowy	Iwiec
Anetta Jędrzejewska	8	całoroczny	Ludwichowo
Sławomir Kiełpiński	11	całoroczny	Trzebciny
Mariola Kotłęga	8	sezonowy	Krzywogoniec
Agnieszka Leszczyńska	20	całoroczny	Ostrowo
Zofia Malina	8	całoroczny	Wierzchlas
Teresa Matuszewska	4	sezonowy	Krzywogoniec
Jan Megger	9	sezonowy	Cekcyn
Ewa Mieruszewska	20	całoroczny	Wielkie Budziska
Teresa Nowogrodzka	4	sezonowy	Iwiec
Helena Pałkowska	7	całoroczny	Krzywogoniec
Zofia Pestka	20	całoroczny	Kruszka
Izabela Piątkowska	9	sezonowy	Świt
Wojciech Sierostawski	9	całoroczny	Cekcyn
Maria Zillmer	20	całoroczny	Zdroje
Gertruda Ziółkowska	6	całoroczny	Cekcyn
Mirostław Ziółkowski	4	całoroczny	Małe Gacno

Ilona i Andrzej Ziótkowscy	12	sezonowy	Cekcyn
Grzegorz Żuraw	12	sezonowy	Cekcynek

Inne obiekty noclegowe

Nazwa obiektu / nazwisko właściciela	Liczba miejsc noclegowych	Sezonowość obiektu	Miejscowość
Ośrodek Turystyczny „Jarzębina” w Cekcynie	49	całoroczny	Cekcyn
Ośrodek Turystyczny w Zdrojach	20	całoroczny	Zdroje
„STARA SZKOŁA „ w Trzebcinach	25	całoroczny	Trzebciny
Pensjonat „ Nad Jeziorem”	21	całoroczny	Cekcynek
Maria i Jan Bonk	15	całoroczny	Cekcyn
Józef Glazik	8	sezonowy	Cekcyn
Michał Górka	8	całoroczny	Wielkie Budziska
Zofia Kutowska	12	sezonowy	Cekcyn
Jolanta Metkowska	4	całoroczny	Wysoka
Mirostawa Michalczyk – Haxha	10	sezonowy	Cekcyn
Magdalena Pestka - Pachnik	7	sezonowy	Cekcyn
Maciej Pietruszewski	6	całoroczny	Cekcynek
Idzi Porowski	4	sezonowy	Trzebciny
Zofia i Kazimierz Szamoccy	20	sezonowy	Cekcyn
Kazimierz Zieliński	16	sezonowy	Huta
Grażyna Żółkiewicz	6	sezonowy	Huta

Aktywność ekonomiczna - dojazdy do pracy

Dojazdy do pracy do gminy Cekcyn

Gmina pracy	Gmina zamieszkania	Powiat zamieszkania	Województwo zamieszkania	Liczba osób
Cekcyn	Tuchola - miasto	Powiat tucholski	Kujawsko-pomorskie	59
Cekcyn	Lubiewo	Powiat tucholski	Kujawsko-pomorskie	50
Cekcyn	Osie	Powiat świecki	Kujawsko-pomorskie	20
Cekcyn	Tuchola - obszar wiejski	Powiat tucholski	Kujawsko-pomorskie	11
razem gmina Cekcyn				140

Wyjazdy do pracy z gminy Cekcyn

Gmina zamieszkania	Gmina pracy	Powiat pracy	Województwo pracy	Liczba osób
Cekcyn	Bydgoszcz	Powiat m.Bydgoszcz	Kujawsko-pomorskie	193
Cekcyn	Tuchola - miasto	Powiat tucholski	Kujawsko-pomorskie	184
Cekcyn	Lubiewo	Powiat tucholski	Kujawsko-pomorskie	62
Cekcyn	Lniano	Powiat świecki	Kujawsko-pomorskie	38
Cekcyn	Osie	Powiat świecki	Kujawsko-pomorskie	29
Cekcyn	Śliwice	Powiat tucholski	Kujawsko-pomorskie	19
Cekcyn	Brodnica	Powiat brodnicki	Kujawsko-pomorskie	16
Cekcyn	Świecie - miasto	Powiat świecki	Kujawsko-pomorskie	15
Cekcyn	Gdańsk	Powiat m.Gdańsk	Pomorskie	11
Cekcyn	Toruń	Powiat m.Toruń	Kujawsko-pomorskie	10
razem gmina Cekcyn				577

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS z roku 2011

Jakość życia mierzona stanem rozwoju infrastruktury

Dostępność miejscowości do dróg wojewódzkich i powiatowych

Miejscowość	Bezpośrednia dostępność z drogi wojewódzkiej	Droga wojewódzka w bezpośrednim sąsiedztwie	Dostępność z drogi powiatowej
Cekcyn			X
Iwiec			X
Zdroje			X
Zielonka			X
Wysoka			X
Cekcynek			X
Ostrowo			X
Małe Gacno			X
Brzozie			X
Zalesie			X
Nowy Sumin			X
Krzywogoniec			X
Stary Sumin			X
Kruszka			X
Trzebciny			X
Wierzchucin			X
Wielkie Budziska			X
Huta			
Ludwichowo			X
Zamarte			
Lubińsk			
Dębowiec			X
Kowalskie Błota			
Mikołajskie			X
Łosiny			X
Bieszewo			
Gołąbek			X
Okoninek			
Błądzim		X	X

Knieja			
Kosowo			x
Szklana Huta			
Lisiny			
Stary Wierzchucin			
Suchom			
Wielkie Gacno			x
Lubiewice			
Wierzchlas			x
Małe Budziska			
Nowy Młyn			
Świt			x
Sarnówek			
Sławno			
Plaskosz			
Siwe Bagno			
Skrajna			
Okiersk			x
Piła-Młyn			x
Pustelnia			
Sowiniec			x
Wrzosowisko			
Kiepiński Most			
Szczuczaneek			

Identyfikacja odcinków kluczowych dla funkcjonowania gminy

Nazwa drogi	Numer drogi	Kategoria drogi	Uzasadnienie
Wielkie Gacno - Cekcyn - Rudzki Most <i>odcinek Cekcyn – Rudzki Most</i>	1026C	Powiatowa	<ul style="list-style-type: none"> • droga stanowi główne połączenie Cekcyna ze siedzibą powiatu • droga łączy się z drogą wojewódzką nr 240 • droga obsługuje praktycznie wszystkie miejscowości z terenu gminy Cekcyn ajko dojazd do Tucholi
Cekcyn - Lubiewo – Sokole Kuźnica	1030C	Powiatowa	<ul style="list-style-type: none"> • droga stanowi skomunikowanie z drogą wojewódzką nr 240 • droga obsługująca ruch pojazdów ciężkich i wielkogabarytowych (dojazd do zakładów)

odcinek Cekcyn - Bystaw			przetwórstwa drzewnego)
Cekcyn - Błądzim	1031C	Powiatowa	<ul style="list-style-type: none"> • droga stanowi dojazd do stacji PKP w Wierzchucinie • droga obsługuje miejscowości Ostrowo, Iwiec, Wysoka, Wierzchucin • dojazd do rezerwatu przyrody „Cisy Staropolskie” w Wierzchlesie • dojazd do tartaku w Błądzimiu
Trzebciny - Zielonka - Wrzosowiska	1027C	Powiatowa	<ul style="list-style-type: none"> • droga obsługuje miejscowości Zielonka, Zdroje, Ludwichowo, Trzebciny • dojazd do zakładów pracy w Zdrojach (ok 230 miejsc pracy)
Cekcyn - ul. Kolejowa	010340C	Gminna	<ul style="list-style-type: none"> • droga zapewnia dojazd do przystanku PKP w Cekcynie, • dojazd do tartaku „HEBAN” (ok. 140 miejsc pracy)
Małe Gacno - Zdroje	010304C	Gminna	<ul style="list-style-type: none"> • droga stanowi dojazd do zakładów pracy w Zdrojach
Małe Gacno - Zielonka	010305C	Gminna	<ul style="list-style-type: none"> • droga stanowi dojazd do stacji PKP w Wierzchucinie • droga umożliwi znaczne skrócenie czasu podróży w kierunku Bydgoszczy mieszkańcom północno-wschodniej części gminy
Cekcyn - Huta	010313C	Gminna	<ul style="list-style-type: none"> • droga stanowi dojazd do miejscowości Huta, Knieja i do działek letniskowych

Gospodarka wodno-ściekowa na terenie gminy Cekcyn

Ujęcia wód podziemnych na cele komunalne w gminie Cekcyn:

- Cekcyn działka nr. 381/1 (o wydajności 68 m³/h, ujęcie wód trzeciorzędowych)
- Wielkie Budziska (o wydajności 50 m³/h, ujęcie wód trzeciorzędowych)
- Świt (o wydajności 4 m³/h, ujęcie wód czwartorzędowych)
- Okiersk (o wydajności 1,8 m³/h, ujęcie wód czwartorzędowych)
- Cekcyn – Plaskosz (o wydajności 3 m³/h, ujęcie wód czwartorzędowych)
- Szczuczaniek (o wydajności 1,8 m³/h, ujęcie wód czwartorzędowych)
- Wrzosowisko (o wydajności 1,6 m³/h, ujęcie wód czwartorzędowych)
- Plaskosz (o wydajności 4,5 m³/h, ujęcie wód trzeciorzędowych)
- Sowiniec (o wydajności 3 m³/h, ujęcie wód czwartorzędowych)
- Trzebciny (o wydajności 2 m³/h, ujęcie wód czwartorzędowych)

- Zdroje (o wydajności 18 m³/h, ujęcie wód czwartorzędowych)
- Kiełpiński Most (o wydajności 1,8 m³/h, ujęcie wód czwartorzędowych)

Gmina	Miejscowości podłączone do gminnego wodociągu	Miejscowości nie podłączone do gminnego wodociągu
Cekcyn	Bieszewo, Brzozie, Cekcyn, Cekcynek, Golabek, Iwiec, Jelenia Góra, Knieja, Kosowo, Kowalskie Błota, Kruszka, Krzywogoniec, Lisiny, Lubińsk, Ludwichowo, Łosiny, Małe Budziska, Małe Gacno, Mikołajskie, Nowy Sumin, Okiersk, Okoninek, Ostrowo, Pustelnia, Siwe Bagno, Stary Sumin, Stary Wierzchucin, Suchom, Szklana Huta, Trzebciny, Wielkie Budziska, Wielkie Gacno, Wierzchlas, Wierzchucin, Wrzosowisko, Wysoka, Zalesie, Zamarte, Zdroje, Zielonka, częściowo osada Huta	Cekcyn – wymiana rur azbestowych, Błądzim – podłączenie do sieci z terenu gminy Lniano, Piła – Młyn – podłączenie do sieci z terenu gminy Gostycyn

Gmina	Miejscowości podłączone do zbiorczej sieci kanalizacyjnej	Miejscowości nie podłączone do zbiorczej sieci kanalizacyjnej	W tym miejscowości, które powinny być podłączone ze względu na położenie w aglomeracji
Cekcyn	Brzozie, Cekcyn, Cekcynek, Iwiec, Krzywogoniec, Lubińsk, Małe Budziska, Małe Gacno, Nowy Sumin, Okoninek, Ostrowo, Stary Sumin, Wielkie Budziska	Knieja, Huta, Miąły, Kruszka, Ludwichowo, Trzebciny, Zamarte, Wierzchucin (dla pozostałych miejscowości planuje się system przydomowych oczyszczalni ścieków)	Ludwichowo, Trzebciny

Gmina Cekcyn w systemie form chronionych (bez pomników przyrody i użytków ekologicznych) funkcjonujących na terenie powiatu tucholskiego

a) rezerwy przyrody

Nazwa	Powierzchnia	Rodzaj	Rok utworzenia	Gminy
Cisy Staropolskie im. Leona Wyczółkowskiego	116,9 ha	leśny	1956	Cekcyn, Lniano

Bagno Grzybna	6,26 ha	torfowiskowy	1982	Tuchola
Jezioro Zdręczno	15,74 ha	florystyczny	1982	Tuchola
Jeziorka Kozie	12,3 ha	torfowiskowy	1984	Tuchola
Źródła Rzeki Stążki	250,02 ha	krajobrazowy	1994	Cekcyn
Dolina Rzeki Brdy	1681,5 ha	krajobrazowy	1994	Cekcyn, Gostycyn, Tuchola
Rezerwat Cisów Jelenia Góra im. Kazimierza Szlachetki	4,39 ha	florystyczny	1995	Cekcyn
Czapliniec Koźliny	23,21 ha	faunistyczny	1996	Lubiewo
Bagna nad Stążką	478,45 ha	torfowiskowy	1999	Cekcyn

b) parki krajobrazowe

Tucholski Park Krajobrazowy ³	<p>Tucholski Park Krajobrazowy został powołany na podstawie uchwały Wojewódzkiej Rady Narodowej w Bydgoszczy w 1985 roku. Obejmuje swymi granicami południowo-wschodnią część zwartego kompleksu Borów Tucholskich o powierzchni 36.983 ha, a otulina 15.946 ha</p> <p>W granicach województwa kujawsko-pomorskiego znajduje się 25660 ha w parku i 12059 ha w otulinie, a w granicach województwa pomorskiego znajduje się 11323 ha w parku i 3887 w otulinie.</p> <p>Powierzchnia chroniona w gminach powiatu tucholskiego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tuchola - park: 12690 ha, otulina: 3081 ha • Cekcyn - park: 7310 ha, otulina: 4058 ha • Śliwice - park: 4780 ha, otulina: 2120 ha • Lubiewo - park: 230 ha, otulina: 1960 ha • Gostycyn - park: 650 ha, otulina 840 ha
--	---

³ Informacje według <http://www.tuchpark.tuchola.pl/informacje.php>

	<p>Udział gmin powiatu w ogólnej powierzchni chronionej (park z otuliną):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tuchola – 29,8% • Cekcyn – 21,5% • Śliwice – 13,0% • Lubiewo – 4,1% • Gostycyn – 2,8% <p>Aż 71,2% Tucholskiego PK leży więc w granicach powiatu tucholskiego.</p> <p>W strukturze parku nieco ponad 86% powierzchni zajmują lasy, niespełna 9% użytki rolne, ponad 2% - wody. W otulinie ponad 48% zajmują tereny rolne, 37% - lasy, 4% - wody, a ponad 10% tereny pozostałe (w tym zabudowane).</p>
<p>Wdecki Park Krajobrazowy⁴</p>	<p>16 lutego 1993 roku, w celu zachowania w warunkach zrównoważonego rozwoju i popularyzacji tych wartości utworzono Wdecki Park Krajobrazowy (Rozporządzenie Nr 52/93 Wojewody Bydgoskiego z dnia 16.02.1993r. (Dziennik Urzędowy Woj. Bydgoskiego nr 10 poz. 133). W ciągu istnienia parku ze względu na zmianę uwarunkowań administracyjnych i nowelizację ustawy o ochronie przyrody aktualizowano powyższy dokument, obecnie obowiązuje rozporządzenie nr 29/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 02.11.2004 (Dziennik Urzędowy Woj. Kujawsko-Pomorskiego nr 111, poz. 1888). oraz Statut Wdeckiego Parku Krajobrazowego, stanowiący załącznik do Uchwały Nr XII/210/11 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 26 września 2011.</p> <p>Park wraz z otuliną objął swym zasięgiem obszar 23 786,39 ha, z czego 4 609,15 ha stanowi otulina.</p> <p>Pod względem administracyjnym Park leży w granicach siedmiu gmin powiatów świeckiego i tucholskiego. Aż 75,3% powierzchni parku, a 72,2% łącznej powierzchni parku i otuliny leży w gminie Osie.</p> <p>W gminach powiatu tucholskiego, w granicach Wdeckiego PK znajduje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Śliwice – park: 300 ha, otulina – brak na terenie gminy • Cekcyn – park: 282 ha, otulina – brak na terenie gminy <p>Część Wdeckiego PK na terenie gminy Śliwice stanowi 1,57% powierzchni parku (a w stosunku do powierzchni parku łącznie z otuliną – 1,26%), a na terenie gminy Cekcyn – 1,47% (1,18%).</p>

⁴ Informacje według <http://parki.kujawsko-pomorskie.pl/wpk>

Krajeński Park Krajobrazowy ⁵	<p>Krajeński Park Krajobrazowy utworzony został w 1998 roku. Jego obecna powierzchnia wynosi 73 850 ha. Jest największym wśród ośmiu parków krajobrazowych województwa kujawsko-pomorskiego. Rozprzestrzenia się w granicach czterech gmin powiatu sępoleńskiego: Sępólno Krajeńskie, Więcbork, Kamień Krajeński i Sośno, w gminie Kęsowo w powiecie tucholskim i gminie Mrocza w powiecie nakielskim, przy czym największe jego połacie mieszczą się w czterech gminach: Sępólno Krajeńskie, Więcbork, Kamień Krajeński i Kęsowo.</p> <p>Bierze tutaj swój początek dwanaście rzek z krystalicznie czystą wodą i podstawowym obowiązkiem wszystkich mieszkańców tej ziemi jest ochrona wszystkich cieków wodnych, rzek i jezior przed zanieczyszczeniem np. przez chlewnie bezściółkowe. Dominującym krajobrazem jest krajobraz rolniczy urozmaicony zadrzewieniami i licznymi oczkami wodnymi. Na bagnach i torfowiskach występują liczne rośliny chronione jak: rosiczka, żurawina błotna, bagno zwyczajne. Występuje tu bogata i różnorodna szata roślinna, są tu także chronione i rzadkie gatunki zwierząt.</p> <p>Lasy zajmują około 29 % powierzchni. Są one bardzo zróżnicowane, zachowały się tu prawie wszystkie zbiorowiska leśne, takie jak: bory sosnowe i mieszane, lasy liściaste, grądy, dąbrowy, buczyny oraz łągi i olsy.</p> <p>Aż 2/3 powierzchni parku to tereny rolne i tak duży ich udział jest jednym z wyróżników Krajeńskiego PK.</p> <p>Na terenie powiatu tucholskiego (w gminie Kęsowo) Krajeński PK zajmuje 8330 ha – a więc leży tu około 1/9 ogólnej powierzchni Parku. Gmina Kęsowo weszła w graniach Parku w roku 2004 wraz z poszerzeniem jego pierwotnych granic. Według niektórych źródeł, poszerzenie to włączyło w granice Parku także ok. 35 ha powierzchni w gminie Gostycyn (położenie gminy Gostycyn w Krajeńskim PK jest pomijane na oficjalnej stronie tegoż parku, ale świadczą o nim dane Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska).</p>
--	--

c) obszary chronionego krajobrazu⁶

Nazwa	Rodzaj ekosystemu	Gminy	Powierzchnia	Ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów
Śliwicki OChK	leśny	Śliwice, Osie, Cekcyn , Lniano, Lubiewo	26 487 ha	racjonalna gospodarka leśna, polegająca na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk kompleksu Borów Tucholskich

⁵ Informacje według <http://www.krajenskiparkkrajobrazowy.org.pl>

⁶ Informacje według Uchwały nr VI/106/11 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 marca 2011r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu

OChK Zalewu Koronowskiego	wodny i leśny	Koronowo, Gostycyn, Lubiewo, Osielsko, Sicienko, Pruszcz, miasto Bydgoszcz	28 687 ha	zachowanie różnorodności biologicznej siedlisk, ochrona zbiorników wód powierzchniowych (naturalnych i sztucznych, płynących i stojących) wraz z pasem otaczającej roślinności, prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej w Dolinie Brdy, zwiększanie istniejącego stopnia pokrycia terenów drzewostanami, w szczególności na terenach porolnych tam, gdzie z przyrodniczego i ekonomicznego punktu widzenia jest to możliwe; sprzyjanie tworzeniu zwartych kompleksów leśnych o racjonalnej granicy polno-leśnej; tworzenie i utrzymywanie leśnych korytarzy ekologicznych.
OChK Doliny Rzeki Kamionki	wodny	Gostycyn	1000 ha	zachowanie różnorodności biologicznej siedlisk, ochrona rzeki Kamionki wraz z pasem otaczającej roślinności
OChK Doliny Rzeki Sępoleńki	wodny	Koronowo, Gostycyn	650 ha	zachowanie różnorodności biologicznej siedlisk, ochrona rzeki Sępoleńki wraz z pasem roślinności okalającej.

d) zespoły przyrodniczo-krajobrazowe

Nazwa	Powierzchnia	Charakterystyka ⁷
Dolina Rzeki Ryszki	358,41 ha (w gminach Cekcyn , Lniano, Osie)	Zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Dolina Rzeki Ryszki” utworzony został w 1997 roku. Przedmiotem ochrony jest dolina rzeki Ryszki mocno wcięta w równinę sandrową Borów Tucholskich, zróżnicowana pod względem florystyczno-fitosocjologicznym i charakteryzująca się niezwykle malowniczym krajobrazem. Jest to głęboka dolina rzeki z licznymi rozcięciami erozyjnymi zboczy i niewielkimi rozlewiskami w korycie oraz przyległymi terenami leśnymi ze stanowiskami lęgowymi zimorodka oraz rzadkimi i chronionymi roślinami.

⁷ Informacja według <http://www.aktywnawies.pl>

e) obszary Natura 2000

Nazwa	Symbol	Powierzchnia	Gminy	Termin przekazania dokumentacji do Komisji Europejskiej i data pierwotnej akceptacji przez Komisję Europejską
Doliny Brdy i Stążki w Borach Tucholskich	PLH040023	3948,4 ha	Cekcyn, Gostycyn, Tuchola	sierpień 2007 / 12.12.2008
Kościół w Śliwicach	PLH040034	0,1 ha	Śliwice	październik 2009 / 10.01.2011
Bory Tucholskie	PLB220009	322535,8 ha	Cekcyn, Gostycyn, Kęsowo, Lubiewo, Śliwice, Tuchola ponadto: w woj. kujawsko-pomorskim: Osie, Warlubie, Nowe, Lniano, Drzycim, Jeżewo w woj. pomorskim: Bytów, Lipnica, Studzienice, Lipusz, Parchowo, Kościerzyna, Brusy, Dziemiany, Karsin, Stara Kiszewa, Kaliska, Konarzyny, Czersk, Czarna Woda, Osieczna, Zblewo, Lubichowo, Skórcz, Chojnice, Osiek, Skórcz m., Smętowo Graniczne	wejście w życie – 21.11.2008